

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ **Крагујевачке**

Година V, Број 211

Излазе четвртком

Цена **70** дин.

www.kragujevacke.rs

13. јун 2013. године

ISSN 1821-1550

9 771821 155019

ФИРМЕ У РЕСТРУКТУРИРАЊУ

Партнери или ликвидација

ПРЕЗАПОСЛЕНОСТ У ЈАВНОМ СЕКТОРУ

Купили се, легли се и остали где су

НОРВЕЖАНИН У ПОТРАЗИ ЗА РОДБИНОМ У СРБИЈИ

Пронашао српске корене, долази поново

„МУЗИКА ЗА РИЗНИЦЕ“ ВЕЛИКОГ НАРОДНОГ ОРКЕСТРА

Престоница чува стари добри звук

РЕЗУЛТАТИ КОНКУРСА МИНИСТАРСТВА КУЛТУРЕ

Крагујевац дебело закинут

СТРАНА 4

СТРАНА 15

СТРАНА 18

СТРАНА 21

FORMA IDEALE

www.formaideale.rs

ФИЛИГРАН

ЧИНАТОЦ ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

OLYMPIC TRAVEL

034/33 57 37

www.olympic.rs

CRNOGORSKO PRIMORJE

VAM JE NAJBLIŽE

10-15% POPUSTA I DVJOJE

DECE BORAVI BESPLATNO

ODLOŽENO PLAĆANJE ČEKOVIMA

Reciklaža kertridža i tonera

**dobar kertridž
mir u kući**

Refilm

Karadorđeva 51, www.refilm.com

Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 6

PERMONT

- ROLETNE
- VENEZIJANERI
- TRAKASTE ZAVESE

063 853 9 006

Карикатура: Горан Миленковић

АНКЕТА КАДА ЂЕМО УЋИ У ЕВРОПСКУ УНИЈУ?

М. Ићајловић

**Војислав
Ђурђевић**, дипл.
економиста:
- Никада, Европа
нас неће! Наши
нас стално лажу,
а народ губи
поверење у такву
политику.

**Милан
Петровић**,
фотограф:
- За 20 година, не
пре тога ако се
дотле не разиђу.
Иако наши кажу
да Косово није
услов ја мислим да јесте.

Зоран Вранић,
лекар:
- Никад, неће да
нас приме јер
нишмо ништа
решили по том
питању.

**Светлана
Лазаревић**,
техничар
друмског
саобраћаја:
- Никада, неће
нико да прими
овакав народ.

**Драгослав
Милутиновић**,
дипл. инжењер:
- За четири
године, возиће
нас као луде.

**Миљена
Накаланић**,
правница:
- Тешко да ће то
бити скоро јер
стално нам
постављају услове
за почетак
преговора, а камо ли за узак.

**Раденко
Бјелановић**,
професор:
- Из феудализма
се не може нигде.
Европљани су
старе варалице,
само гледају да
нас искористе за своје циљеве.

Дана Петровић,
конобарица:
- 31. фебруара
или на „свети
никад“.

Лепосава Ракић,
пензионерка:
- Никада, стално
нам постављају
неке услове. А и
шта ћемо тамо,
боље нам је код
своје куће.

Житопродукт
Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брошно по производачким ценама

Производачке цене.
гарантовани квалитет
белог, лиснатог,
печениог, замрзнутог
пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима:
ТЦ Аеродром, Мала пијаца,
код улаза у Житопродукт,
у кругу Заставе,
у Улици Драгослава Срејовића 5

prozori i vrata

SUNCE

nova dimenzija energetski efikasnih prozora

034/330 870
suncemarinkovic.com

ДРУГА СТРАНА

Дашуми

Пише Драган Рајичић

Да ли ће европске главешине за коју недељу да нам доделе тај историјски датум за почетак преговора о нашем уласку у унију још се не назире. Уколико нам, пак, уместо датума кркну јадац у облику „зеленог светла“, Ивица, Млађо и Ацо би, слутим, могли да западну у тешку депресију са све хоспитализацијом. Ево, управо ми се указује премијер Дачић, везан за кревет, како покушава зубима да прегризе утеге, све урличући на глас: „Маме вам га покварене! Све смо учинили како сте заповедали! Пристали смо и на оно на шта ни наши највећи домаћи издајници нису хтели и ви нама уместо тадума - „зелено светло“! Гурните то „светло“ себи у ћупак и не изалазите ми више на очи! Оно што сте нам узели, од нас више никада нећете добити!“

Указује ми се и наша министарка здравља која даноноћно бди покрај свог растројеног шефа и тешти га овим речима: „Смири се, мили мој Ико! Није ово смак света. Ако не уђемо у Европу отићи ћемо на неки други континент. Знаш да се данас и у неким афричким земљама живи боље него код нас. Сети се само колико пута смо ми преварили наше бираче са постизборним коалицијама, па нам ништа није фалило. И ко све, уосталом, није преварио наше бираче?! Само онај ко се још није родио!“

Потом му даје неки лек који је успела да пронађе у нашим полуупразним апотекама, а који има изванредан терапеутски ефекат. Већ после неколико минута наш премијер долази себи и најпре се рапитује да Млађу и Ацу.

- И они су одлично - смирује га докторка Славица - ено их у суседној соби и њих још не везујемо. Ако буду уредно пили лекове одавде ће отићи такорећи здрави. Превару је најбоље поднео Млађа јер откако је ушао и у ову коалицију он све може с лакоћом да поднесе.

Лек потпуно опоравља нашег премијера и он је поново онај стари. Свестан ситуације у којој се налази, сад овако резонује: - Добро, могу ја и одавде да управљам нашом напаћеном државом. Ти ћеш - обраћа се поверљиво докторки - да ми од Аце доносиш инструкције шта да радимо даље у вези са платама, пензијама, хапшењима, ослобађањима, реформама, покретањем производње, спортским такмичењима, естратом ... са свим осталим питањима ако сам неко прескочио.

Како је лек изваредно деловао, Ивица у налету повериња пред докторком Славицом потпуно отвора душу: - Откако сам овде заглавио мени је лакнуло. Имао сам времена за размишљање и могу да ти кажем да сам дошао до значајних сазнања.

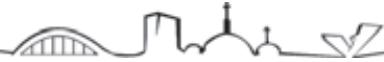
- На пример? - прекида га са видним интересовањем наша искусна докторка за људску душу.

- Па - наставља Ивица - оно што сам и раније говорио, иако у то ни сам нисам веровао, сада верујем као што верујем да су два и два четири: ја са оним собом од јуче и прекуће немам ништа! Оног Ивицу који је служио Слоби, Воји и Борис, чим изађеш одавде лично ћу да гурнем у прву септичку јаму, ако већ није сам тамо скочио.

- Наравно да ти немаш ништа са претходним десењима свог живота - потврђује наша докторка Славица, размишљајући у себи да ли да и она попије овај лек јер би и за њено ментално здравље било боље да ни она нема ништа са својом политичком прошлоПоју.

Ипак, уместо тога, она се поздравља са нашим премијером и одлази да обиђе остале чланове Светог Тројства који управо почињу да наглас проклињу не овај „европски“ датум него онај кад су дошли на власт и због којих, Ацо на пример, сад има ноћне море. Иако знам да су они поред докторке Славице у сигурним рукама, ја се, ради сваке сигурности, ипак искључујем из оваквог злосутног привиђања догађаја. Јер шта ако дотични престану да узимају терапију?! Ко ће онда да нас изведи из ове жалосне ситуације?

НОВИ РОКОВИ ПЛАЋАЊА РАЧУНА ГРАДОВА И ОПШТИНА

Главобоља звана РИНО

Од почетка примене новог закона граду Крагујевцу су два пута стопирана средства од државе због прекорачења рока плаћања, али су оба пута у питању биле грешке. Једна је разјашњена, а друга се управо разјашњава, тако да кашњења нема, нити ће га бити, уверавају у градској управи

Пише Милош Пантић

Од половине маја једна скраћеница се у општинским и градским управама Србије изговара са зебњом и страхом, а гласи „РИНО пројекат“. Није реч ни о каквом пројекту који може, али не мора да се оствари, већ о стrogом законском решењу, а РИНО је скраћеница од „рокови измирења новчаних обавеза“. Закон је ступио на снагу 31. марта и он све привредне субјекте обавазује да своје рачуне плаћају у року од 60 дана, док је за државну управу и локалне самоуправе рок још више утегнут и износи 45 дана.

То значи да се од 15. маја види ко је прекорачио рокове, а све локалне управе које су пробиле термин добијле су од државе одговор у виду стопирања средстава која се као трансфери из државне касе прослеђују локалу. Тако се Крагујевац одмах нашао у средишту спора који је избио између града Београда и Министарства финансија, јер је градоначелник престоњише Драган Ђилас оптужио ово Министарство како је Београду стопирало трансфер због неког бесмисленог кашњења плаћања, док према Крагујевцу ова мера није примењена, иако је и он каснио, а све због наводне протекције коју центар Шумадије има код министра Динкића.

■ Кажњени грешком Министарства

Ђилас је за ову тврђњу потегао аргумент „прно на бело“, позивајући се на сајт Министарства финансија и привреде, где је стајало да Крагујевац има кашњење у плаћању. Златко Милић, начелник Управе за послове локалне самоуправе и општи управи града Крагујевца објашњава да је у питању била грешка, односно да управа Крагујевца није каснила у плаћању и да је то разјашњено, а паре из трансфера су пуштене.

Ради се о томе, како објашњава Милић, да је трезор у Министарству, који контролише примену закона, уочио да две крагујевачке школе нису у року измириле своје рачуне, од којих је један био око два милиона динара. То је подведено под кашњење плаћања градских обавеза и Крагујевцу су средстава из државног буџета стопирани 25. маја. У међувремену је разјашњено да је по среди грешка и да су школе самостални правни субјекти који сами плаћају своје обавезе, док је град дужан да сервисира само материјалне трошкове ради и одржавања.

Након шест дана, 31. маја, блокирана средства од 48 милиона динара од пореза на зараде су граду Крагујевцу уплаћена, а Ђилас је искористио податак да се центар Шумадије стварно ових дана налазио на сајту Министарства, међу општинама које касне са плаћањем. Али, није ту крај са неспоразумима. Златко Милић каже да се Крагујевац у уторак, 11. јуна, већ трећи дан налазио у блокади трансфера од државе, то јест да су га опет „окачили“ на сајт, и то опет због грешке.

Реч је о томе да је трезор града уплатио још 8. маја два рачуна, од којих је један био око 17.500 динара, а други око 3.500 динара, али ти рачуни су обједињени и плаћени једном уплатницом од 21.000 динара. Трезор Министарства који ово прати није препознао да су то два рачуна и није их раздужио, па нас и даље дуже за те износе. У контакту смо са Министарством и њиховим службама које у току дана (11. јун) треба да коначно отклоне неспоразум и да нас раздужи за та два рачуна, што значи да ће трансфери поново бити одблокирани, објашњава Милић.

Но, како је велика медијска пажња након Ђиласове прозивке ус-

ЗЛАТКО МИЛИЋ ТВРДИ ДА ГРАД КРАГУЈЕВАЦ НИЈЕ „ПОВЛАШЋЕН“ КОД МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА

мерена ка Крагујевцу, у дневној штампи је прошлог викенда објављено да је Крагујевац ипак повлашћен. Као аргумент је искоришћен податак да град касни са исплатама накнада за породиље пет месеци и да није уплатио ову обавезу ни за април и мај ове године, од када важи нови закон. То значи кашњење од 60 дана и тиме прекорачење нове законске обавезе, али средства Крагујевцу нису због тога блокирана зато што је градоначелник Верољуб Стевановић пот-

Карикатура: Горан Миленковић

председник УРС-а, објавиле су једне новине.

Златко Милић објашњава да накнада за породиље не подлеже новом РИНО закону, јер он прати само обавезе које локалне самоуправе имају по важејшим законским прописима. Накнаде за породиље су обавеза коју је град Крагујевац сам себи наметнуо и кашњење у измиривању месечних рата од 20.000 динара породиљама док дете не напуни годину дана није законски услов за блокирање трансфера. Месечне обавезе града за ову накнаду нису мале и износе 12 милиона динара, а последња исплата била је за децембар прошле године. Касни се, према томе, пет месеци, а како каже Милић, град ће настојати да се кашњење до јесени смањи на два месеца.

Фамозни РИНО пројекат прати само обавезе које имају локалне управе, дакле, оно што се плаћа са рачуна буџета града, и обавезе установа чији су оснивачи локалне управе, и то не свих већ оних које се финансирају из буџета града и воде се као „индијектни буџетски корисници“. То су у Крагујевцу установе културе, а нису, на пример, Завод за хитну медицинску помоћ или Дом здравља, иако је и њихов оснивач град, али их финансира Република.

■ И установе у пакету

Тако кашњење у плаћању преко 45 дана неке од установа културе, као што је позориште или „Абрашевић“, може теоријски да донесе граду неко ново стопирање трансфера од државе. Зато Драган Ђилас

ових дана маше податком да због неког бесмисленог дуга Дома културе из Гроцке од око 2.000 динара граду Београду Динкић блокира милионска средства. Златко Милић каже да неће бити тешко градској управи да прати како ове установе измирују рачуне, јер оне не могу да уђу ни у једну финансијску обавезу без одлуке Градског већа.

Питање је, међутим, како ће се пратити рокови плаћања код уласка у инвестициону градњу, где се поједини објекти граде по годину дана. Примера ради, ових дана почиње изградња нове зграде Хитне помоћи у Крагујевцу, коју је потпуности инвестира град и у то улаже 100 милиона динара. Милић објашњава да се код оваквих инвестиција рокови плаћања рачунају по изведеном стању и да се након сваког таквог пресека плаћа у року од седам дана, па ће тако бити и убудуће.

Закон назван РИНО пројекат обавезује на задати рок плаћања од ступања на снагу, последњег дана марта, и важи за обавезе настале од тада. Тако обавезе локалних управа из претходног периода нису обухваћене овим законом, јер он не може да важи ретроактивно и свако остаје да их решава како зна и може. Заостале обавезе из претходних година града Крагујевца, као што је познато, износе 5,4 милијарде динара. По речима Милића, ако се изузму банкарски кредити, који се отплаћују редовно, највећи део заосталог дуга су обавезе према извођачима радова на великим инфраструктурним објектима.

Део тих обавеза (од око 250 милиона динара) измириће се кроз обvezнице за које се град задужио код државе, а са осталим извођачима радова ће се договарати репограми, односно плаћање на рате.

Начелник Управе за послове локалне самоуправе Златко Милић тврди да, као што од почетка примене РИНО закона није било кашњења у плаћању, изузев две грешке за које град није крив, тако их неће бити ни убудуће, већ ће град све обавезе плаћати на време у зататом законском року.

- Треба знати да град није имао блокиран рачун од 2004. године, од када је ова власт на челу. Тачно је да су се у том периоду појавиле велике неизмирене обавезе, али оне ће се решавати и решавају се. Тако, на пример, ако град има дуг за струју он склапа репограм, као и било које приватно домаћинство, закључује Милић.

Од почетка примене РИНО пројекта ствар је постављена потпуно транспарентно. Свако може да уђе на сајт Министарства финансија и привреде и да види који су градови и општине тог дана у блокади трансфера и због колико износа неплаћених рачуна. Тако је на дан 11. јуна на овом сајту било преко 50 локалних управа, уз наведени списак неизмирених обавеза и од кога потичу. На сајту је био и Крагујевац због појетог износа од 21.000 динара, али и град Београд, али не само због дуга из Гроцке од око 2.000 динара, већ и осталих дугова који укупно износе 951.000 динара.

megabelt
Kneza Mihaila 106, Kragujevac

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...)

klasično klinasto remenje, nazubljeno, polu-v P/P remenje, transportno remenje, sintetičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, šestougaono remenje, okruglo remenje, extremultis...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continental, Barum, ...)

Ulja, auto delovi i autokozmetika...

Telefon 325-236

НЕРЕШИВ ПРОБЛЕМ ВИШКА ЗАПОСЛЕНИХ У ГРАДСКОЈ УПРАВИ И ПРЕДУЗЕЋИМА

Купили се, легли се и остају

У Скупштини града укупно је 690 запослених, али сигурно је да исти посао може да одради и 500 људи. Простора за смањење има, али је нереално очекивати да ће у наредној години отићи 200 људи, јер нико не жели да преузме одговорност да некога остави без посла, кажу представници градске власти, док опозиција упозорава на превелико партијско запошљавање и стални раст буџетских издвајања за плате чиновника

Пише: Гордана Божић

Hедавно најављено смањење зарада и броја запослених у администрацији било је кратког даха. Так што је објављена у медијима, ова вест брзо је замењена новом која је одигнала и најмању сумњу државних чиновника у сигурност радног места. Руле у буџету биће, кажу, попуњене неким другим мерама, јер, извесно је, ни ова власт, као ни све претходне, „нема петљу” да скреше и реконструише јавни сектор који гута готово половину донације буџета. Иако је број запослених у државним апарату непрекидно растао од 2000. године, стезање каша које диктира економска криза није до сада никада бринуло гломазни апарат.

Слика преобимне администрације на државном нивоу готово је идентична и у овдашњој локалној самоуправи. Болни резови, али на дуге стазе, помињани су спорадично, мада никада ништа конкретно није учињено. Градска предузећа у протеклом периоду прећутно су запошљавала нове службене, иако је према ранијој одлуци већина општина била у обавези да смањи број запослених за 20 одсто.

■ Зашићени чиновници

Да је број запослених у крагујевачкој администрацији и јавним предузећима превелики сагласан је и начелник Градске управе за локалну самоуправу и општу управу Златко Милић. Иако је у овој години у градском буџету издвојено милијарду и 278 милиона динара или 14,38 одсто планираних прихода за запослене у управи и предузећима која су индиректни корисници буџета, Милић тврди да су зараде запослених у њима мање него што

многи мисле. Чиновник са високом стручном спремом, рецимо, зарађује 45, а са средњом 25 хиљада динара и реално би било да се ове плате повећају, јер раст трошкова, каже, не прати и раст зарада.

- У Скупштини града укупно је 690 запослених, али сигурно је да исти посао може да одради и 500 људи. Простора за смањење има, али је нереално очекивати да ће у наредној години отићи 200 људи, јер нико не жели да преузме одговорност да некога остави без посла. Генерално гледано и у јавним комуналним предузећима има прекомерно запослених, али свако обавља свој део после. Само нови закон, уколико буде донет, и стимултивне мере могли би нешто да учине, објашњава Милић, додајући да је државни чиновник заштићен као „бели медвед”.

На питање да ли је привилегија имати посао у градској управи или неком комуналном предузећу, Милић каже да није, осим уколико неко мисли да је привилегија зарађивати 45 односно 25 хиљада динара. Далеко су веће плате запослених у банкама, служби платног промета и великим јавним предузећима попут, Пощте или ЕПС-а, где радник са средњом спремом има 37 хиљада динара.

Међутим, осим што су плате редовне, очекују се „у дан”, плаћени су сви доприноси, а могуће је планирати и кредитну задуженост. У прилог тези да је чиновник заправо привилеговани грађанин, може се узети у обзир и аргумент о сигурности сталног радног места. Запослени у државној служби имају већа права од осталих јер им је теке уручити отказ, веће су им отпремнице, плаћен прековремени рад, топли оброк, регрес, превоз, дневнице за путовања. Колективни уговори, којими се гарантују проширене права

радницима - јубиларне награде, бонуси, додатни слободни дани и слично - потписани су управо у државној администрацији и свим јавним установама и предузећима, тако да, практично, ови радници имају све онога за шта се синдикати боре, што у приватном сектору ни изблиза није тако.

■ Плате појеле буџет

У Српској напредној странци нарочито указују на све веће расходе за запослене у Скупштини града. Потпредседник ГО СНС Горан Ковачевић каже да су пре осам година, када је пројектован буџет за 2005, расходи за запослене у Скупштини града износили 397,5 милиона динара, док су у 2013. порасли четири пута и достигли су цифру од 1,5 милијарде динара.

- Дакле, град Крагујевац плаћа за 1,1 милијарду динара више за услуге запослених у СГ него 2005. Са друге стране, ниво услуга које она пружа грађанима није порасло четири пута, односно остale су исте као и пре осам година, тврди Ковачевић.

И у јавним комуналним предузећима ситуација је, каже, скоро идентична. Расходи за запослене износе око милијарду и 700 милиона динара, док су 2008. били мањи за 500 милиона, што значи да су за четири године порасли за 25 до 30 одсто. Међу примерима које наводи су „Чистоћа”, где су расходи у 2008. години за запослене износили 160 милиона, а ове године су 273 милиона динара, затим „Градска гробља” су у ту сврху пре пет година потрошила 54, а данас троше 85 ми-

лиона динара. Јавно стамбено предузеће са 41 милионом отишло је на 87, Дирекција за урбанизам са 91 на 114, а „Паркинг сервис” са 60 на 89 милиона динара.

- Када погледате све ове податке, схватите да, без обзира колико је људи запослено у градским предузећима и управи, сваке године за њихове зараде оде 30 милиона евра, док је пре осам година тај износ био три четири пута мањи. Уствари, данас плаћамо цену изборних кампања и сигурних гласова оних који ради у тим установама и предузећима, чији родитељи, рођаци, деца, такође, радију у СГ и јавним предузећима, каже Ковачевић.

Упркос томе, у СНС-у се не слажу са отпуштањем запослених, нији мисле да треба смањити плате чиновницима који радију за 30 хиљада динара. Треба смањити зараде руководилаца који су преко 100 хиљада динара, а сврхисходно би било урадити нову систематизацију и прераспоредити оне који имају мало или ни мало после. Јасно је, каже Ковачевић, да нису вишак они који обављају непосредне послове, већ чиновници у администрацији која је нефункционална и преобимна.

- Државни сектор је социјална категорија, мека за квалификоване који читав радни век проведу у једној канцеларији и при томе добро зарађују. Када се њихова плата упореди са платом професора, лекара или зарадам радника у приватном сектору, јасно је да је реч о привилегованом слоју. Пита-

ПО ИСТЕКУ РАДНОГ ВРЕМЕНА ИЗ СКУПШТИНЕ СЕ „ВАЉА“ РЕКА ЗАПОСЛЕНИХ

ЗА ОСАМ ГОДИНА ДУПЛИРАН БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ: ДУШАН ОБРАДОВИЋ

ПОВОЉНОСТИ ЗА ИНВЕСТИТОРЕ

Преко приватног капитала до булевара

РАСКРСНИЦА УЛИЦА КНЕЗА МИЛОША, КАРАЂОРЂЕВЕ И ГУШИЋЕВЕ

Градско веће усвојило нова мерила за утврђивање цене грађевинског земљишта, којима ће, ако добију сагласност Скупштине града, бити омогућене додатне повластице инвеститорима, а тиме ће се створити и услови за изградњу централног градског булевара од Мале ваге до „Електрошумадије”, дуж улица Кнеза Милоша и Гушићеве

Пише Александар Јокићевић

Oсновно питање за градску власт је како поспешити инвестиције и отворити нова радна места. Пошто држава, показало се, ни годину дана по конституисању овог сазива републичког парламента нема јасну стратегију, Крагујевац више нема времена да чека, каже члан Градског већа задужен за ову област Небојша Васиљевић.

Градско веће је за седницу Скупштине града која ће се одржати 21. јуна припремило нову Одлуку о мерилама за утврђивање цене оту-

ђења, закупнине и наканаде за утврђивање грађевинског земљишта. То уствари представља нови пакет мера који треба додатно да поспеши инвестиционе активности, кроз попусте за инвеститоре у области производње и услуга, што је надградња већ постојеће одлуке од пре осам година, али овога пута укључује и станоградњу.

Усвајајем попуста стичу се услови за убрзано запошљавање, а осим тога нескривена намера града је, најављује Васиљевић, појачана изградња грађевинских објеката, односно високоградња из области индустрије, услуга и станоградње, што би донело индиректне користи граду од

пореза на зараде и пореза на имовину.

Попустима за инвеститоре у области станоградње требало би да се створе и услови за реконструкцију улице од Трга Мала вага комплетном дужином до „Електрошумадије“ и будуће Петровачке магистрале, што значи изградњу централног градског булевара са четири траке који ће се пружати дуж улица Кнеза Милоша и Гушићеве.

■ Припрема терена

Треба подсетити да је Градско веће усвојило недаво и закључак о почетају иницијативе за израду прве измене и допуне Плана генерал-

У где су

њеје колико смо ми у Крагујевцу до сада платили погрешну политику која је сведена на то да партијски кадрови морају да раде у једној згради. На жалост, Скупштина града може да носи назив „Заједно за Шумадију”, јер тамо раде сви партијски кадрови ове странке, тврди наш саговорник.

■ Нико неће врућ кромпир

И у Демократској странци сматрају да су расходи за запослене у Градској управи превелики и чине готово 30 одсто од очекиваног буџета. Овакво учешће исплата за запослене нема, тврде, ни један град у Србији, а најгори могући индикатор лошег управљања градским финансијама је да се дугорочни кредити користе чак и за финансирање плате и текућих трошка. Душан Обрадовић, председник ГО ДС, каже да је према званичним подацима у градској управи и свим предузећима којима је оснивач град, у децембру прошле године било 4.509 радно ангажованих, не убрајајући запослене у „Енергетици“. Само у сектору градских предузећа и установа у радном односу је 3.325 док је 2004. године, било запослено 2.073 радника.

- Број запослених у градским предузећима и установама дуплиран је у току осмогодишње владавине актуелне градске власти. Крајем прошле године у Крагујевцу је било 120 хиљада радно способних, од којих је 40 хиљада запослених, око 23 хиљаде незапослених и око 57 хиљада оних који тумарају ван система свих евиденција. Није тешко срачунати да око 12 и по одсто грађана Крагујевца ради у предузећима и установама којима је оснивач град Крагујевац, каже Обрадовић.

Нарочито забрињава чињеница о великој задужености комуналних

ЈАВНИ СЕКТОР ЈЕ МЕРА ЗА КВАЗИКСПЕРТЕ: ГОРАН КОВАЧЕВИЋ

предузећа, која по његовом мишљењу немају значајне материјалне трошкове пословања, па се поставља питање за које намене су њима потребни кредити? Ради се, очигледно, о ненаменском трошењу новца и презадуживању предузећа која би по својој суштини морала бити чист извор прихода.

Он издава ЈКП „Водовод и канализација“ као предузеће које има огромне обавезе према добављачима, презадужено је и притом има око 750 радника. Од 2004. године, од када је ова политичка гарнитура на власти, до данас ово предузеће је запослило 324 радника, од којих је 20 примљено након последњих локалних избора. Ако поставимо питање како ће се даље финансирају ово предузеће, одговор је јасан - повећањем цена услуга, које су и у овом тренутку међу најскупљима у Србији и новим задуживањем, тврди Обрадовић.

Упркос истраживања која су јасно показала да је продуктивност државних службеника на посту 45 одсто, а њихов ефективан рад свега три сата и 50 минута, док је у реалном сектору седам сата и 10 минута, јасно је да ова, као ни било која власт пре, нису имале снаге да нешто ураде са вишком запослених. Борбу против „гломазне бирократије“, и поред театралних најава да ће се баш са њом обрачунавати, број су напуштали готово све владе у нашој близкој историји. Таква манипулатива је и довела до тога да данас имамо више чиновника него икада.

Обрачун са огромном администрацијом никада неће ни бити решен, јер ниједна партија не жели да отпушта своје раднике, нити било који врући кромпир хоће да преузме у своје руке. А не заборавимо и да су баш ти радници главна гласачка машинерија, која уме и те како да казни власт на изборима.

не регулације „Центар - Стара Варош“ који обухвата најужи део града и простире се на око 250 хектара. Може се рећи да су подстицајне мере за инвеститоре други степен.

Сама процедура измене Плана генералне регулације „Центар - Стара Варош“ трајаће око шест месеци. Наћи ће се пред одборницима Скупштине града тек након јавне расправе у којој ће реч имати и грађани, или иницијатива Градског већа да Дирекција за урбанизам измени документ стар тек око годину дана и зазвала је сумњу и чаршијска нагађања да град испуњава жеље заинтересованих инвеститора.

Члан Градског већа Васиљевић не крије да се о подстицајним мерама разговарају са представницима приватног капитала, а предлог је прошао „прроверу“ кроз опипавање тржишта. Тако, на пример, за запошљавање до 50 радника бенефиције су 2.000 евра по радном месту, за преко 50 радника предвиђено је 3.000 евра, за колико ће се умањивати цена земљишта коју треба да плати инвеститор. На тај начин ће један хектар грађевинског земљишта моћи да се закупи и за 10.000 евра.

Услов који важи и за производне деланости и услуге је да уз запошљавање радника инвеститор изгра-

ди бар 50 одсто урбанистичких капацитета који су предвиђени конкурсом. Васиљевић, наиме, појашњава да ће инвеститори бити у прилици да пројектном идејом конкуришу за понуђене локације, а поменути половични капацитет по-дразумева да улагају мора изградити и бар 50 одсто грађевинских објеката предвиђених урбанистичким решењем.

- Битно је проширење уговора са градом са пет на шест година. Прва година подразумева прикупљање документације и добијање грађевинског земљишта по изградњи, уз услов да део парцеле који је неопходан за булевар уступи граду.

„Небојша Васиљевић: За леву страну Гушићеве улице бенефиције су дате кроз План генералне регулације са повећаним капацитетима градње на постојећим парцелама, као и код висинске регулације. Осим тога бенефиције су и да инвеститор плаћа 50 одсто уређења грађевинског земљишта по изградњи, уз услов да парцеле која је неопходна за будущу трасу булевара уступи граду. Такође, станови који се добијају кроз наканаду за уређење грађевинског земљишта, између остalog, приоритетно ће служити за расељавање свих објеката са трасе стратешких саобраћајница, пре свега трасе будућег Булевара Кнеза Милоша, открива Васиљевић.

На подсећа да је део имовинских односа већ решен. Добрим делом од Мале ваге до Гушићеве улице на траси је градско грађевинско земљиште, а уколико инвестиционо тржиште и поред свега не буде регулисани, то ће моћи да додатно стимулише инвеститоре и спусти цену земљишта и накнаде за уређење.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђевом, уз рушење објеката скраћују се и парцеле, али примениће се интерполација која је присутна у Генералном урбанистичком плану, као поступак којим се парцелама које су мање од прописаних омогућава изградња објеката високоградње.

На левој страни Гушићеве, гледајући из правца укрштања са Карађорђ

Mинистар финансија и привреде Млађан Динкић рекао је да ће акценат економских мера бити на смањењу државних расхода, подстицању привреде и пољопривреде и привлачењу инвестиција. А, то значи да ће субвенције предузећима у реструктуирању бити све мање. Према подацима Агенције за приватизацију, која је надлежна за ове фирме, у Србији је тренутно у реструктуирању 175 предузећа у којима је запослено око 55.000 радника.

Чак 25.000 људи, према грубим проценама, могло би да остане без посла ако Влада остане доследна и угаси 75 од укупно 175 предузећа у реструктуирању. Иако списак предузећа за гашење званично још није направљен, сазнаје се да ће кандидати за ту листу бити смедеревски „Желвоз”, београдски ИМТ, ФАП из Прибоја, Фабрика каблова Јагодина, Предузеће за путеве „Врање”, неколико крушевачких фирми...

Не постоји списак фими које ће бити угашене, кажу у Министарству финансија и привреде, већ ће Влада наредних дана усвојити акциони план по којем ће се смањивати број предузећа у реструктуирању.

- Предузећа која представљају чауре, која немају делатност и годинама се не баве ничим, него само постоје на папиру биће прва при окончању поступка реструктуирања. Оно што је сигурно је да ти радници имају право на отпремнине, каже државни секретар у Министарству финансија и привреде Александар Јубић, додајући да ће држава обезбедити отпремнине за око 20.000 радника, али и да у буџету више нема новца за фирме које већ 12 година нико не жели да купи, које уместо производа праве губитке, не плаћају порезе ни доприносе и, према процени Светске банке, годишње државу на разне начине коштају 750 милиона долара.

До краја године 26 предузећа са укупно 770 запослених завршиће у стечају, а за масовну продају је изабрано 75 предузећа са 11.500 запослених. Према наводима неких медија Агенција за приватизацију ће започети масовну распродажу фирм које би могле да привуку евентуалне купце, али по новим условима и низим ценама.

Директор Агенције за приватизацију Владислав Цветковић каже да су предложили уредбу, која ће омогућити да фирме у реструктуирању продамо за најмање 30 одсто процене вредности.

■ Дуг списак за ликвидацију

Стечај је неминован за 26 фирмчија је имовина углавном већ распродата, а међу њима су „Нитекс“, „Вулкан“, МИН „Niš“, „Делишес“... За масовну продају је изабрано 75 предузећа, а многа од њих, као што су „Вршачки виногради“ и „Фонтана“ из Врњачке Бање, имају велику шансу да нађу купца, али они који не привуку инвеститора такође ће завршити у стечају.

Око 35 предузећа са 30.730 запослених ће проћи кроз унапред утврђену реорганизацију, а кроз овај процес држава ће их ослободити дугова, наводе београдски медији. Покривање дугова тих предузећа државу годишње, у просеку, кошта око 220 милиона евра, а изгледи да ће у додледно време неко од њих на-

ФИРМЕ У РЕСТРУКТУРИРАЊУ ПРВЕ НА УДАРУ ЕКОНОМСКИХ МЕРА

Једни до партнера, други до ликвидације

У „МЕТАЛ СИСТЕМИМА“
НАЈТЕЖЕ У ЛАНЧАРИ

Дуго се у владајућој коалицији ломе купља око економских мера, али је већ сада јасно да ће највећи терет поднети 175 фирмама у реструктуирању са око 55.000 запослених. Већ ове године новог партнера ће наћи, или отићи у стечај, 75 предузећа. Које крагујевачке фирме у реструктуирању имају шансе да избегну стечај?

ћи власника све су мањи. Тако се у београдској „Индустрији мотора и трактора“ досад ништа није урадило, а фирма је живела кроз субвенције. Ако Влада мисли да је одржи у животу морала би прво да уради озбиљну студију, јер сада укупан дуг износи 170 милиона евра, а трећина тог износа су камате на главницу дуга, кажу у „ИМТ“-у.

На листи фирмама за гашење, према незваничним сазнањима, могао би да се нађе и ФАП из Прибоја, јер су сви инвеститори с којима се донедавно преговарало одустали од улагања.

- У Крушевцу од седам предузећа у реструктуирању купца би без проблема могла да нађе једино Фабрика мазива, за коју је већ дуже време заинтересован НИС, каже Миленко Михајловић, председник Самосталног синдиката.

Град Крушевач је својевремено изразио жељу да купи Пекарску индустрију „Бранко Перишић“, а за преосталих пет предузећа биће јако тешко наћи купца.

- Ако би држава одлучила да та предузећа оду у стечај, то би за Крушевач било погубно. У тих седам предузећа ради око 3.000 људи. Ако додам и око 1.800 запослених у „Трајалу“, коме такође прети стечај, готово 5.000 радника би се нашло на улици, тврде синдикалци.

■ Неизвесно и у Крагујевцу

У Крагујевцу у фирмама у реструктуирању ради око 4.000 радника и крајње је неизвесно да ли ће до краја јуна 2014. године „Аутосаобраћај“, „Застава камиони“, „21. октобар“ и предузећа Групе „Застава возила“ наћи стратешког партнера и бити приватизована, или ће отићи у стечај и ликвидацију. Нешто извеснија судбина чека „Заставу безбедност“ и „Енергетику“ које треба да постану градске фирме.

У реструктуирању су „Аутосаобраћај“, „Енергетика“, „21. октобар“, „Метал системи“, „Застава безбедност“ и предузећа која послују у оквиру Групе „Застава возила“, а то су „Застава камиони“, „Застава инпро“, „Хортикултура“ и „Резервни дело-

ви“, и још неки огранци са мањим бројем радника.

Реч је о предузећима која годинама, а нека чак и једну деценију, чекају стратешког партнера и која директно или индиректно добијају субвенције, односно не плаћају струју, грејање, доприносе... „Енергетика“ са, према подацима Агенције за приватизацију, 516 запослених посвала је некада у систему „Застава“, али је у време декомпоновања постала самостално предузеће. Ова фирма је изузета од приватизације и већ је седам година у реструктуирању. Иницијативе из локалне самоуправе и самог предузећа по којима би ова фирма постала Градско јавно-комунално предузеће, што је једино логично решење, до сада нису наилазиле на одјек у Агенцији за приватизацију.

После неколико неуспелих покушаја да се предузеће „Застава безбедност“, са 67 запослених, приватизује Агенција за приватизацију донела је одлуку да се ова фирма изуме из процеса приватизације и да уђе у реструктуирање. У том тренутку пред фирмом су постојала два пута, један да не нађе купца, односно стратешког партнера и оде у ликвидацију, а други да град Крагујевац преузме ово предузеће. И управо на иницијативу локалне самоуправе статус предузећа, које је некада радио у систему „Застава“, а које је у време декомпоновања постало самостално, почeo је да се мења, а проблем решава.

На последњој седници Скупштине града одржаној у 2012. години одборници су донели одлуку да „Застави безбедност“ отпишу потраживања локалне самоуправе у износу од преко 7,7 милиона динара. Ова одлука донета је на препоруку Владе Србије, која је у фебруару 2012. године овој фирмама отписала дуг од око 155 милиона динара. Тада је и промењен статус предузећа, јер је уместо друштвеног постало Привредно друштво са ограниченим одговорношћу са споствотитом државним капиталом. Поред отписа дела дуга Влада Србије усагласила је и оснивачки акт „Заставе безбедност“.

Пут ове фирмама, која се бави физичко-техничком заштитом, обезбеђењем имовине, спортских манифестација, концерата, сервисирањем противпожарних апарати и опреме, израдама безбедносних планова..., од друштвене до државне је окончан. А, да би фирмама пословала као градско предузеће потребно је да Влада Србије и локална самоуправа повuku још два потеза.

нику „Метал системи“ Драгољубу Радуловићу остало је 33, док је запосленима припало 10 одсто акција предузећа. Подржавајући су претходили вишемесечни протести радника тог предузећа који су тражили поништење приватизације. Дугови фирмама износе око 17 милиона евра.

Део предузећа, који је настао куповином некадашње „Заставине“ фабрике „Процесна опрема“, успесно сарађује са фирмама из Италије и Америке за које израђује машине. Проблем је упошљавање радника и покретање веће и стабилније производње у фабрици ланаца.

Предузеће „21. октобар“ са 277 запослених производи делове за словеначку фирму „Горење“. Судбина радника ове фирме и поред сарадње са словеначком компанијом је неизвесна, јер је тешко поверијати да ће „Горење“, које је у Србији већ изградило две фабрике, приватизовати и крагујевачку фирмму.

Добра вест за „21. октобар“ је што је коначно погон ове фирме у Гружи са 11 запослених нашао купца. Погон је купила норвешка фирма „РАПП марине“, односно „Рап Застава“, која у саставу норвешке компаније послује од 2006. године. Погон у Гружи продат је по почетној цени од 619.368 евра, а обавеза власника је да прими у радни однос на неодређено време 11 запослених у том погону.

■ „Застава“ има шансе

Генерални директор Групе „Застава возила“ Драган Срејовић каже да пословодство уз помоћ државе има обавезу да спроведе процес реструктуирања, односно приватизације предузећа која су остала у систему.

- Није нимало лако обезбедити посао за 1.800 радника, али ми настојимо да тај процес спроведемо и да за што више радника, док не дође до приватизације наших предузећа, обезбедимо посао. Очекујем да ћемо брзо добити став од италијанског „Ивека“, да разјаснимо јесмо ли са њима у заједници или нисмо. Ако јесмо, наставићемо да радимо заједно, а ако нисмо тражићемо другог стратешког партнера, твдри Срејовић.

У Групи „Застава возила“ нису седели скрштених руку. Прошле године

„АУТОСАОБРАЋАЈ“ ОПТЕРЕЋЕН ВИШКОМ РАДНИКА

у социјалном програму за око 200 запослених, који би добили отпремнине и напустили предузеће. Проблем је у томе што је ова фирма и радије конкурисала за социјални програм за око 200 људи, али држава није одршила кесу, па је фирма остало са вишком радника који умногоме отежавају пословање. Плате су минималне, али и тако мале касне по неколико месеци. Поред тога, радници ове фирме не могу да се лече јер им нису оверене здравствене књижице.

„Аутосаобраћај“ је имао шансу да нађе стратешког партнера, али су својевремено синдикати, пословодство и Управни одбор одбили понуду београдске „Ласте“ као неприхватљиву и непријатну. Иначе, фирмама је приватизована по старом Закону о приватизацији, а позната је и по афери поклањања акција бившем директору.

У тешкој ситуацији је и предузеће „Метал системи“ са 264 радника, где је приватизација поништена. Решењем Агенције за привредне регистре фирмама је подржављена и сада у њој држава има већински пакет од 57 одсто акција. Некадашњем власнику „Метал системи“ Драгољубу Радуловићу остало је 33, док је запосленима припало 10 одсто акција предузећа. Подржавајући су претходили вишемесечни протести радника тог предузећа који су тражили поништење приватизације. Дугови фирмама износе око 17 милиона евра.

Предузеће „Застава хортикултура“ тренутно ради за „Фијат аутомобиле Србија“. Посао у „Фијату“ представља заједнички наступ „Застава хортикултура“ и италијанске Групе „Фебо“ из Пескаре, које су потписале уговор о пословно-техничкој сарадњи, а очекује се да она прерасте у стратешко партнерство.

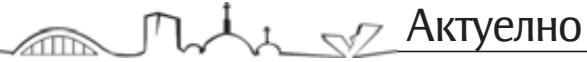
Шта ће бити са „Застава резервним деловима“ и да ли ће ова фирма наћи купца, не зна се.

У незавидном положају је и фабрика „Застава Камиони“, која запошљава 736 радника, а у сличној ситуацији су и друга предузећа Групе „Застава возила“ чија су дугована више стотина милиона динара. За „Заставу камионе“, бар према информацијама из саме фабрике и врха неизвесно, али се прави купац ипак није појавио.

Милутин ЂЕВИЋ

„21. ОКТОБАР“ ОПСТАЈЕ ПРОИЗВОДЕЋИ ДЕЛОВЕ ЗА „ГОРЕЊЕ“

АНАРХОСИНДИКАЛИСТИЧКА ИНИЦИЈАТИВА НА ДЕЛУ

Кад се изједначе слобода и хаос

Пошто су признали „ауторство“ за плакат којим се радници „Фијата“ позивају да поново оштећују готова возила у фабрици, анархосиндикалисти су наставили да развијају своје познате „теорије“ о слободи и безвлашћу, а врхунски бисер им је да запослени крај траке морају да носе пелене јер ни основну „нужду“ не могу да обаве к'о људи

Iвод да се недавно огласе крагујевачки анархисти, односно анархосиндикалисти, нашли су у инциденту који се додгио у фабрици „Фијат аутомобили Србија“, када је један радник или више њих, изгребао аутомобиле на монтажној траци. Они су се, који дан касније, огласили лецима који су позивали на саботажу, на гребање нових возила, али су се за све окривили, не раднике који су то учинили, него лоше услове рада, мада никада нису ни ушли, а камоли радили у тој фабрици.

То је медијима потврдио и члан анархосиндикалистичке иницијативе Слободан Стаменчић.

„Треба нагласити да су радници који су решили да оштете производ сопственог рада то урадили због очигледног незадовољства условима рада“, рекао је Стаменчић и демантовао да су анархосиндикалисти чланови политичких партија.

На сајту ове организације пише да медији не објављују информације које процује из фабрике, попут оне да су радници принуђени да носе пелене током радног времена јер не могу да напусте производну траку ради основне „нужде“.

На тај начин, како се наводи на сајту, анархосиндикалистичка иницијатива пружа пуну подршку радницима укљученим у саботаже.

Плакате који су осванију у Крагујевцу са позивом на саботажу излепила је, како тврди њен припадник Слободан Стаменчић, анархистичко синдикална иницијатива. Он тврди да није циљ да се прави хаос и отера „Фијат“ из Србије, већ да „пруже подршку радницима који су пре недељу дана наводно оштетили возила на монтажној траци“.

Стаменчић тврди да су плакате урадили и лепили због, како је naveo, јаког осећаја социјалне правде. Они су у свом непотписаним плакату навели да су услови рада у фабрици лоши и да менаџмент и синдикат ради на штету радника. Уз то, тврди да

OLYMPIC TRAVEL
www.olympic.rs

Karadjordjeva broj 20, lokal broj 5
Tel : 034/ 61 70 600

**LETUJTE U JULU
PO VANSEZONSKIM CENAMA!**
HOTEL SLOVENSKA PLAZA I CASTELLASTVA
U PERIODU 30. JUNA-15. JULIA

PUTUJTE KAO NEKADA

LAST MINUTE: **50€ POPUSTA**

■ BELE NOĆI NA FJORDOVIMA AVION/BROD 21.JUN 10 DANA
■ SKANDINAVIJA I FJORDOVI AVION/AUTOBUS/BROD 28.JUL 12 DANA

FIRST MINUTE: **50€-100€ POPUSTA**

■ JEDINSTVENA ŠVAJCARSKA AVION 21.JUL - 8 DANA
(ZURICH-BASEL-LUCERN-INTERLAKEN-BERN-GRUYER-MONTRE-LAVO-LOZANA-ZENEVA-ŠARHHAUSEN-RAPERSVIL)
■ VELIKA IRSKA TURA AVION/AUTOBUS 19.AVG - 10 DANA
■ IRAN, OGLEDAO RAJA AVION/AUTOBUS 01.SEP - 9 DANA
■ ENGLLESKA-ŠKOTSKA AVION/AUTOBUS 19.SEP- 8 DANA
■ KINA - JUŽNA KOREJA (ŠANGAJ-SEUL) AVION 30.SEP - 11 DANA
■ LIBAN, POD KROŠNJAMA KEDROVA AVION/AUTOBUS 09.OKT - 6 DANA

ШТА КАЖЕ ВИКИПЕДИЈА

Пропаганда, борба, анархизам

Синдикална конфедерација „Анархосиндикалистичка иницијатива“, скраћено АСИ, је пропагандно борбена, анархистичка, прецизније анархосиндикалистичка организација из Србије, чији се Секретаријат тренутно налази у Београду. АСИ је секција Међународног удружења радника и радница у Србији.

АСИ се бори за друштво које ће бити базирано на индивидуално и колективној слободи, равноправности, солидарности и међусобном помоћи, лишено свих облика репресије, хијерархије и власти човека на човеком. Програмска деклерација АСИ истиче да је за остваривање тих идеја неопходно раскрстити са свим облицима ауторитарног начина организовања. АСИ се бори против државе и хијерархијских односа у друштву капитализма и приватног власништва, сваке врсте национализма, дискриминације на основу расе, пола или сексуалног опредељења, цркве.

Друштво које АСИ жели да створи је либертерско, слободарско, самов управно комунистичко друштво — анархија.

АСИ је организација конфедерално повезаних предузетних синдиката, које чланови и чланице АСИ-ја образују на радном месту, и у које су укључени сви запослени без обзира на своју струку. На тај начин се АСИ бори против подела унутар радничке класе.

Чланови АСИ-ја не могу бити чланови ма које политичке партије, плаћене синдикалне бирократе, особе које се налазе на позицијама са којих могу да запошљавају или отпуштају раднике и раднице, као и запослени који обављају дужности при којима су обавезани да носе оружје или су у директној вези са запосленима која подразумевају ношење оружја, особе запослене у затворима...

је сада хајка са анонимних радника преусмерена на анархосиндикалисте зато што смо су једини дрзнули да јавно подрже незадовољне раднике „Фијата“.

■ На мети синдикати и држава

Анархосиндикалисти посебно сметају синдикалне организације по предуземима и установама. Тако су о заменику председника Самосталног синдиката „Фијат аутомобили Србија“ Зорану Марковићу написали да брани компанију на такав начин да изгледа као „Фијатов“ менаџер за односе са јавношћу.

- У свим медијима је најгласнији у осуди саботаже, а подршку овим незадовољним радницима означава као „директни напад на државу“. Штавише, изјављује да плакат позива на гребање аутомобила ван фабрике, у власништву приватних лица,

што је перфидна замена теза и покушај застрашиваша јавности. То потврђује да је специфичност ситуације натерала синдикалне бирократе да покажу своје право лице, тврде из ове анархистичке организације и уједно позивају радничку класу у Крагујевцу и читавој Србији да се организује у борбене, директно-демократске и истински аутономне радничке синдикате.

Трн у оку им је и држава. Својевремено су се огласили поводом дешавања око парцела за „Фијатове“ кооперанте у Корман пољу.

- Пред становницима Кормана држава више не маше шаргарепом, већ пендрецима. Већ годинама нас градске и републичке власти бестидно лажу. „Фијат“ је био један од главних предизборних адути 2008. године. Тада су најавили повећање производње аутомобила за 20 пута,

а потом су отпустили већину радника „Заставе“. Уместо 200.000 нових аутомобила, добили смо 200.000 гладних Крагујевчана. Данас држава сељацима отима плодну ораницу да би је дала корпорацији „Фијат“.

Чланови и пријатељи АСИ у Крагујевцу подржавају становнике Корман поља и активно ће се укључити у њихову борбу, оглашавали су се тада анархосиндикалисти.

Зна се како је та борба завршена - ко тражи веће, изгуби и оно шта је могао да има.

Иначе, анархосиндикалистичка организација у Крагујевцу оглашавала се и поводом Тениске академије Новака Ђоковића, изградње Бурђевданског крста на улазу у град и многих других дешавања.

Чланови ове организације били су активни и у социјалним и политичким протестима. Учествовали су у студентским протестима 2006. и 2007. године у Београду, Геј прайлу манифестији у Београду, у антифашистичким протестима у Новом Саду, а редовно организују и кампању против изласка на изборе.

■ И медији им криви

Један од чланова АСИ је током боравка потпредседника САД-а Џозефа Бајдена у Београду, 20. маја 2009. године са групом анархиста код Палате „Албанија“ у знак протеста запалио америчку заставу. После тога на тапету анархосиндикалистичких саопштења нашли су се, пре свега, медији.

Ни крагујевачки анархисти, преобучени у синдикалисте, нису могли

ПЛАКАТ АНАРХОСИНДИКАЛИСТА СА СВОЈИМ ЈАСНИМ ПОРУКАМА

бјективно пише о аутономном радничком организовању, јер сви они страшују да ће једног дана и „њихови“ радници одлучити да се самоорганизују. Ноћна мора медијских тајкуна су синдикално организовани новинари који одбијају да раде за бедне хонораре и одбијају да пишу наручене текстове, да свесно лажу и обмањују јавност, на тај начин освајајући своје давно изгубљено достојанство и самопоштовање, написали су овдашњи анархосиндикалисти.

Истини за вољу, многи су кумовали појави анархосиндикалиста, посебно у Крагујевцу. Први су послодавци који не дозвољавају синдикално организовање у својим фирмама, међу којима и „Фијат аутомобили Србија“, која дозвољава деловање синдиката, али радницима који тек заснивају радни однос дикторно „набацују“ да се не учлањавају у синдикате. Ту су и фабрички синдикати који се задовољавају релативно малим бројем чланова не чинећи додатне напоре да се сви радници синдикално организују.

Полиција се још не бави питњем да ли у штампању и лепљењу плаката анархосиндикалиста има елемената кривичног дела, јер им није стигла још ниједна пријава, а у Самосталном синдикату ФАС-а кажу да није њихово да пишу пријаве да ли ће то учинити менаџмент фабрике - не знају, а што се тиче деловања анархосиндикалиста, кажу да они сами себе најбоље „летити миши“.

Милутин ЂЕВИЋ

СЛОБОДАН СТАМЕНЧЕВИЋ ПОРЕД ПЛАКАТА ПОЗИВА „ОГРЕБИ ФИЛАТ“

да заobiђу медије, који су им велики трн у оку.

- Велики број медија је известио како су у Крагујевцу појавили плакати који позивају на ново гребање „Фијата“, иако је, већ након читања прве реченице на плакату, очигледна намера да се јавности приближи контекст у коме се саботажа догодила. Властима, газдама и власницима медија није у интересу да се о

ПЛАКАТ АНАРХОСИНДИКАЛИСТА СА СВОЈИМ ЈАСНИМ ПОРУКАМА

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЦЕНТАР до Крагујевац

Радно време од 7 – 15 сати
Благајна у центру:
7 – 18 сати – радним данима
7 – 13 сати – суботом

ПОСЛОВНИЦЕ:
Кнић 510 - 197
Рача 751 - 262
Баточина 842 - 311
Лапово 853 - 710

ЕД Електрошумадија Крагујевац
Централа 307 - 200
Дежурна служба 335 - 195
Пријеључци 307 - 368
Пријава стања и рекламије 307 - 233 и 307 - 234

Бесплатан телефонски број за пријаву крађе струје 0800/360-330

СРПСКЕ ПОЛИТИЧКЕ ТЕМЕ И ДИЛЕМЕ

Како укротити даљи Вучићев успон

Ако буде ванредних парламентарних избора, сасвим је јасно да Ивица Дачић више неће бити премијер и да Млађан Динкић неће имати политичку моћ као до сада - ако би и остало у Влади. С друге стране, Западу не одговара прејак Вучић, не одговара ни многим домаћим политичарима и тајкуним, па верујем да најесен неће бити избора, оцењује политички аналитичар Бранко Радун

Пише Слободан Џупарић

Грађани не желе изборе, сијти су их, поручио је пре неки дан први потпредседник Владе и лидер напредњака Александар Вучић, наглавивши да је извеснија реконструкција Владе, како рече, темељна реконструкција, при којој не мисли само на 19 министара, већ и на државне секретаре, помоћнике, заменике, јавне службе, јавна предузећа... Кључ је, дакле, у Вучићевим рукама и када је реч о реконструкцији, или о изборима. Ником другом у коалицији се не иде на изборе, јер су свесни да би на њима, у најбољем случају, добили оно што већ имају.

Ветар у леђа Вучићу су минули локални избори у Земуну, Којерију и Којину, ајдини јасан тренд који се на њима може уочити несумњиво је раст популарности Српске народне странке и пад рејтинга демократама.

Док су напредњаци у великом налету, остала странке или падају или стагнирају у подршци бирача.

Да ли се ова изборна догађања на локалу могу назвати спектакуларном победом СНС?

- Сматрам да не би требало правити велику драматизацију од онога што се могло и очекивати од нашег света који је у знаку ауторитарног менталитета и опредељује се за победника или оног које је у успону, каже за „Крагујевачке“ социолог Ратко Божовић. - Што се тиче Земуна, то је упориште радикала, а напредњаци су просто променили одело и више немамо радикале у оних искључиво варијанти, већ обучене у напредњачко одело. Иначе, за мене је много важније оно што се десило са демократама, који су у депресији, у једном, рекао бих, дармари, нокдауну... Мислим да њихови гласачи нису ни изашли на изборе и тиме су показали своју летаргију, успаваност и нездовољство.

По речима Милете Поскурице, члана Председништва СНС, протекла изборна догађања показала су да напредњаци добро стоеју код грађана – добро стоеју с поверењем и кадровима које нуде на локалу. То сигурно, сигнализира чињеницу да се грађани Србије још увек држе у чврстом опредељењу да СНС има капацитет да доведе до промена, а да оне, у функционисању које до сада Влада показује, нису сасвим извесне.

- Може се рећи да су недавни локални избори велика победа и велики тријумф напредњака, без резерве оцењује Бранко Радун, политички аналитичар. - Оно што се види јесте да су демократе и друге странке у расулу, да је СПС стабилан, а да напредњаци иду горе...

■ Страначки „војници“

Чињеницу је, међутим, да је на минуле локалне изборе у Земуну изашла тек трећина грађана, па се, кажу у ДСС-у, оправдано поставља питање легитимности победе СНС. У суштини, само 16 одсто бирача у Земуну подржало је напредњаке. Како то коментарисати?

- Мислим да то отвара једну врло драматичну ситуацију у бирачком телу и на пољу са становништвом

активног става и односа према изборима и власти која се успоставља, каже Ратко Божовић. - Оно што је овде најочигледније, уз све то што су изашли радикали, односно напредњаци,

који су познати као ревносни, да не кажем војници, на изборима, највећи број грађана није изашао јер више не верују, јер су усахле њихове највеће... Према томе, овде имамо велику пасивност, велику индиферентност због недостатка осећања за перспективу. То је најевидентније и зато тријумфализам напредњака, са становништвом политичке реалности, нема никаквог смисла.

Оспоравање легитимности напредњачке победе у Земуну, које је стигло из редова Коштуничине странке, Милете Поскурица коментарише са страначког аспекта посматрања исхода избора који су одржани и начина како странка није остварила очекивани проценат успеха са својом политиком коју је предочила, а предочавала је, апострофирајући Поскурица, националну политику, а не ону локалног учинка за

„ Бранко Радун: Какав рејтинг имају напредњаци, а колико реалне власти унутар Владе? Добили су педесет пута више гласова од УРС-а у Земуну, а и даље ови контролишу економију. Ту је проблем да се ускладе односи моћи, односно напредњаци

грађане Земуна. Отуда је та оцена мало релевантна.

- Тај притвор није на месту, тврди и Бранко Радун. - То је стандардна излазност на локалним изборима када иду мимо председничких и парламентарних. Толико је било и прошли пут у Земуну – 35 посто, тако да то делује некако да друга странка прави себи лоше оправдање за властите неуспех. Било би боље да су десесовци признали пораз, честили напредњацима и почели да размишљају зашто они немају ту ни приближну подршку грађана.

■ Баланс моћи

Док чланови и симпатизери СНС говоре о убедљивом тријумфу у Земуну и очекују да би то могло да буде увод у прави политички земљотрес у Србији – ванредне парламентарне изборе до краја године, већ су се појавиле спекулације да би избори могли да буду у октобру. Конкретније, када је реч о политичару у успону са коалиционим партнерима који су у паду, претња изборима, тврде поједини аналитичари, може бити далеко ефикаснија за проширење власти него сами избори. Да ли су избори пред вратима?

- Да ли се спремамо за нове изборе или не – тешко је у овом часу одговорити на то питање пошто страначки органи СНС нису разматрали ту тему, каже Милета Поскурица. - Они су свакако опција и у стабилнијим приликама и стањима ако се политика, коју је доминантна странка у влади предочила својим коалиционим партнерима, не спроводи до краја. На прву смо да један проблем решимо колико-толико успешно, док други постаје велики упит, јер нису многа министарства урадила никакве реформске потезе – што се од њих очекивало.

Бранко Радун верује да је овде више у игри претња изборима да би се добила нека реконструкција или нови баланс моћи унутар Владе, пошто имамо проблем дебаланса, неке несразмере...

- Какав рејтинг имају напредњаци, а колико реалне власти унутар Владе? Добили су педесет пута више

„ Ратко Божовић: Ако све зависи од једног човека, онда то у најмању руку може иззвести велику упитност – шта се то овде дешава са становништвом политичке рационалности и умности

УЗ МАЛУ ИЗЛАЗНОСТ ГЛАСАЧА НАПРЕДЊАЦИ СУ БИЛИ УБЕДЉИВИ У ЗЕМУНУ

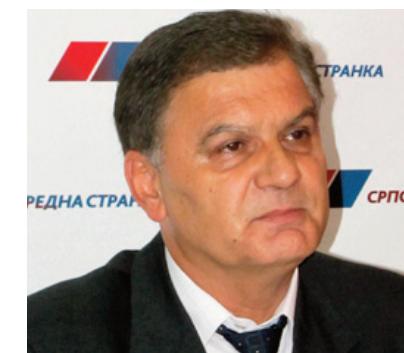
ште гласова од УРС у Земуну, а и даље ови контролишу економију. Ту је проблем да се ускладе односи моћи, што се може постићи изборима или реконструкцијом. Избори ми баш не изгледају јако вероватни зато што су многи против њих. Мислим да се многи боје избора зато што страхују од прејаког Вучића, објашњава Бранко Радун.

■ Неприкосновени лидер

Ратко Божовић мисли да није нормално да избори зависе од једног човека, јер онда да имамо драстичну ствар да је један човек победио комплетну демократску опцију – што значи са становништвом баш те демократије одоздо. Јер, већ смо видели тенденцију да се локална власт „уподобљава“ оној у „централи“ – што је, по мени, велико светогрђе, пошто преиначује волу грађана.

На Вучићеву „личност и дело“ свим другачије гледа Милета Поскурица, који не види шта има аутократско у понашању господина Вучића и у пројекцији његових политичких циљева за које је стекао велику популарност.

- Пре само годину дана Александар Вучић и Томислав Николић извели су јасне циљеве какве виде Србију, какве реформе у њој очекују,

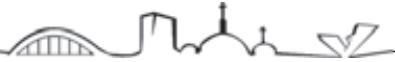

„ Милета Поскурица: Пре годину дана Вучић и Николић извели су јасне циљеве какве виде Србију, какве промене у њој. Ако се на томе инсистира, то није знак аутократије, већ доследности у политичком деловању

какве промене... Ако се на томе инсистира, није то знак аутократије, већ доследности у политичком деловању. Грађани Вучића као таквог прихватају и нико у њему не види аутократу, тврди народни посланик Милета Поскурица.

Таблоидна штампа већ „искорачује“ с информацијама или спекулацијама да се стање у врху власти у Београду заплиће на драматичан начин, да је, наводно, све извеснија темељна реконструкција Владе, да Млађан Динкић објављује рат Александру Вучићу поруком да ни по коју цену не да Министарство финансија. Из редова напредњака стиже „отпоздрав“ Динкићу у стилу: „Чикају нас они који имају 0,8 подршке, у тренутку када нам верује више од 50 одсто људи“.

Овај потенцијални „кратки спој“ на релацији Вучић-Динкић, а у вези са реконструкцијом Владе, на духовит начин је видео НИН-ов уводничар луцидном опаском да ће у процесу „за одстрел“ Вучић најпре Динкића окривити за све економске проблеме, затим ће за све недаће оптужити министра финансија, а и кривицу за своје ноћне море свалиће на министра привреде, да би потом уперио прстом на лидера УРС-а.

Поводи

НЕЗАДОВОЉСТВО ДЕЛА РАДНИКА ВОЈНЕ ФАБРИКЕ

Крагујевачки Румуни

Више од 300 радника који раде по уговору о привременим пословима на испомоћи тврди да немају никаква права, као ни заштиту синдиката

Лобра вест је да „Застава оружје“ има све више уговора и послана. Због тога су у предузеће позвани и бивши радници Војне фабрике, који су уз отпремнице напустили предузеће и којима је до пензионисања остало мање од пет или мање од две године. Према незваничним информацијама у фабрици их је овога тренутка између 300 и 400 и то не само из Војне, него и некадашње Фабрике аутомобила, па и из других колективова. Ти рад-

- Нама су рекли када смо по други пут дошли у фабрику да немамо никаква права, сем да радимо, јер су наводно такви уговори које потписујемо. Испоставило се да су били у праву, причају радници који су, углавном због тренутног статуса, инсистирали на анонимности.

Крагујевачки „Румуни“ кажу да их шефови терапују да испуне, па и да пребаце норму, а да им се не плаћа по урађеном комаду, односно норми, него по сатници или времену проведеном у фабрици, као и да им овакав начин обрачуна доноси мању зараду. Поред тога што им се закида на заради ови радници немају ни многа друга права.

Тврде да немају право на годишњи одмор, државне и верске празнике, на боловање, као ни на ХТЗ опрему. Ипак, највеће их боли што од више синдикалних организација у предузећу, од којих је највећа и једина репрезентативна организација Савојалног синдиката Србије, ни једна не жели или не може да их заштити.

Било је људи који су покуцали на врати свих синдиката у намери да се учлане, али узалуд, јер синдикалци нису успели да нађу начин да им дају да потпишу синдикалну приступницу. Све то је одговор на питање зашто из колеге зову фабричким „Румунима“. М. Ђ.

ници са фабриком потписују посебне уговоре о привременим пословима, који се продужују на два или три месеца.

Плата је за крагујевачке услове добра, јер може да се заради и преко 40.000 динара, али су ту радници, које у фабрици зову „Румуни“, ипак не задовољни својим статусом. Зашто их колеге тако зову?

ЗАШТО НИЈЕ ИЗАШЛА КЊИГА „НАРОДНИ ОБИЧАЈИ И ВЕРОВАЊА У ЛЕПЕНИЦИ“

Изигран сам од издавача, тужба је пред судом

У прошлом броју новине „Крагујевачке“ објавиле су текст о мојој књизи „Народни обичаји и веровања у Лепеници“, којим сам изузетно задовољан, јер је обухватио и зналачки представио он што сам радио пуних четрдесет година, да би тај рад резултирала поменутом књигом.

На крају текста, аутор Зоран Мишић, после представљања садржаја књиге, поставља питање – где све то може да се прочита? Затим одговора: „Нигде, јер је издавач књиге, Центар слободарских делатности, упркос важећем уговору по којем је требало да испоручи 500 примерака још прошле године, „ослободи“ аутора Слободана Д. Гајовића целокупног уговореног тиража.“

То је тачно, а ја као аутор имам потребу да шире обавестим јавност како се ова превара догодила.

Прво, ја сам изигран, па се обраћам свим садашњим и будућим ауторима – писцима да не насељају и буду изиграни као код издавача „Центар слободарских делатности“, чији је директор Борђе Савић.

Друго, дужан сам да дам објашњење свима који су се интересовали за моју књигу – где могу да је набаве, јер о њој су, осим ових новина, известили Телевизија и Радио Крагујевац и други медији.

Ево шта се и како догађајо са моям књигом – хронолошки.

Уговор о штампању и објављивању књиге „Народни обичаји и веровања у Лепеници“ потписао сам 15. марта 2011. године са дирек-

тором „Центра за слободарске делатности“ Борђем Савићем. Издавач се уговором обавезао да одштампа књигу са следећим елементима: формат B5, књижњи блок 1/1, офсет папир 80 грама, 640 страна, тираж 500 примерака, броширани повез кунძрук 500 грама, корице – пластифицирани сјај и то најкасније у року од 90 дана од дана потписивања уговора, у зависности од тога када се уплати аванс.

На конкурсу за суфинансирање пројекта и програма у области културе и уметности који је расписала Скупштина града за 2011. годину, одобрена су ми средства од 200 хиљада динара (164 хиљаде по одбитку ПДВ-а) и ја сам тај новац одмах уплатио на текући рачун издавача. Укупно сам уплатио 210.800 динара и тиме су се стекли услови за извршење уговорене обавезе.

Међутим, Борђе Савић до данас, ни после више усмених опомена и молби, није показао спремност да испоштује уговор. Осим једног примерка књиге, уговорени тираж нисам добио, а прошло је две године од потписивања уговора. Због тога сам био приморан да судским путем

Слободан Д. Гајовић

**НАРОДНИ ОБИЧАЈИ И ВЕРОВАЊА
У ЛЕПЕНИЦИ**

ВАЉА СЕ – НЕ ВАЉА СЕ

ЈЕДИНИ ПРИМЕРАК КЊИГЕ КОЈИ
ЈЕ АУТОР ДОБИО ОД ИЗДАВАЧА

затражим заштиту својих права. Основном суду у Крагујевцу предао сам тужбу 11. априла ове године, којом тражим раскид уговора са издавачем и повраћај датог новца у износу од 210.800 динара.

Пошто су ми се много обраћали да купе књигу (телефоном, интернетом, писањем), ја сам свима говорио да је књига у штампи и обећавао да ће је моћи набавити чим буде готова. Зато дугујем дубоко извиђење свима и надам се да ће угледати светлост дана, али код другог издавача.

Слободан Гајовић, аутор књиге

CityVision

MESTO OGLAŠAVANJA USPEŠNIH!

LED EKRAN U CENTRU GRADA

NOVA ERA
СПОЉАШЊЕНО ОГЛАШАВАЊЕ
**Bilbordi
kakve ste
oduvrek
želeli!**

TOP LOKACIJA:
STROGI CENTAR KRAGUJEVCA
Najprometnija raskrsnica i
početak pešačke zone

**POZOVITE
302-852
i uz nagradni
kod: "kgnovine"
dobićete
10% popusta
za reklamu**

**Otvoreni keš kredit OTP banke
za sve vaše potrebe**

Mogućnost
smanjenja
kamatne tokom
perioda
otplate!

Povoljna
kamatna
stopa

Iznos kredita
do 5 miliona
dinara

Jednim kreditom obezbedite dodatnu gotovinu za sve vaše potrebe, slobodno raspolažite novcem kada i kako vam odgovara, a ukoliko zatreba možete refinansirati i sve vrste obaveza kod drugih banaka!

PREDNOSTI:

- Brz proces odobravanja i realizacije
- Bez obaveze prenosa zarade u OTP banku
- Povoljnija kamata za sve klijente koji primaju zaradu ili penziju u OTP banki
- Za iznose do 1.200.000 dinara potrebna je samo menica ili administrativna zabrana
- Naknadu za izveštaj Kreditnog biroa i menicu plaća banka

www otpbanka rs
Call Center: 0700 480 400 - 021 4800 400

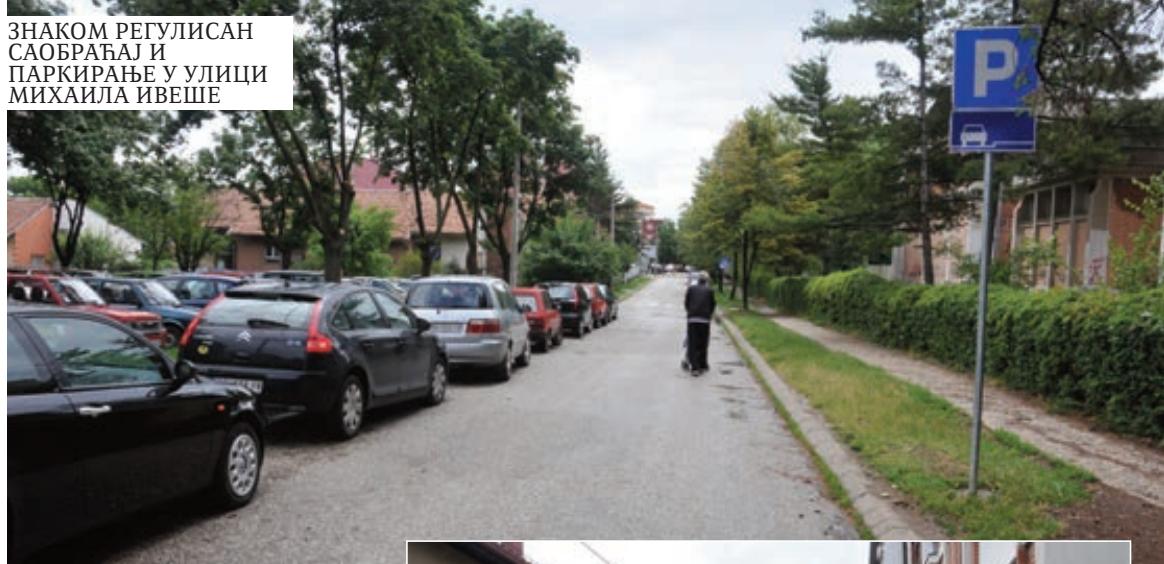
otpbanka
Verujemo jedni drugima

Otvoreni keš kredit

ЈЕДНОСМЕРНИ САОБРАЋАЈ ОКО ШКОЛЕ „21. ОКТОБАР”

Због безбедности ђака или наплате паркирања

ЗНАКОМ РЕГУЛИСАН
САОБРАЋАЈ И
ПАРКИРАЊЕ У УЛИЦИ
МИХАИЛА ИВЕШЕ

Коментар нашег суграђанина, који је уследио на једном од бројних портала у граду када су недавно пренели вест да је градска управа четири улице у окружењу Основне школе „21. октобар“ прогласила за једносмерне, гласи: „Мислим да би требало све улице у Крагујевцу да буду једносмерне, како би „Паркинг сервис“ пола улице искористио за наплаћивање паркинга, а остало шта остане за саобраћај. Такође, апелујем на власнике гараже и паркинг места у двориштима да уступе простор, како би се и он уврстио у зоне. Ако, иначе, угледам неки метар асфалта који није обележен, јавићу им“.

У улицама Михаила Ивеше, Моравској, Прешерновој и Марка Миљанова постављена је вертикална сигнализација која показује увођење једног смера уместо досадашњег двосмерног, а једна страна коловоза одређена је за паркирање, додуше, без наплате.

Да ли ће бесплатно паркирање остати? У Одељењу за саобраћај градске управе сазнајемо да ће „грatis“ режим евентуално потрајати до краја ове године. Међутим, наглашава начелник Славољуб Стојковић, без обзира на учествале злупаде прозивке грађана због наплате паркирања, нови режим саобраћаја је усостављен, пре свега, због безбедности ђака.

- Не треба заборавити да говоримо о зони школе. Безбедност ђака је на првом mestу, јер пешак ће лакше прећи једносмерну улицу, возачу је лакше да вози једносмерном улицом, једноставније је и за паркирање. Тренутак за измену режима са-

ЗАБРАЊЕНИ СМЕР У
УЛИЦИ МАРКА
МИЉАНОВА

У улицама Михаила Ивеше, Моравској, Прешерновој и Марка Миљанова постављена је нова сигнализација и уведен један смер, а надлежни објашњавају да је безбедност ђака, а не наплата паркирања, основни разлог новог режима саобраћаја у окружењу школе „21. октобар“

саобраћаја је са намером одабран. Крај је школске године и до почетка нове очекујемо да се возачи на викну на један смер, а вероватно јавности није познато да је одавно Одељењу за саобраћај упућена и иницијатива грађана који живе у том делу града да се и у њиховим улицама наплаћује паркирање, открива Стојковић.

Можда делује чудно, али, како каже Стојковић, чињеница је да су поменуте улице тренутно „на граници“ зона наплате паркирања, што узрокује саобраћајни хаос.

- Из искуства зnamо, а то су и грађани схватили, да ће ширењем зоне наплате управо они бити на добитку. Добиће мир и тишину и има-

ће право на станарске карте по ценама од 200 динара месечно, што је, мора се признати, симболичан износ. Дакле, није циљ приходовање „Паркинг сервиса“, већ, једноставно, не постоји другачији начин да се спречи бахато паркирање свих оних који желе да избегну наплату паркирања која је на снази у окружењу, категоричан је Стојковић.

Директор „Паркинг сервиса“ Ненад Васиљевић сматра да нема повода за било какве прозивке. Екипе су одмах изашле на терен и поставиле сигнализацију не због, како грађани виде, будуће наплате, већ што је од недавно и хоризонтално и вертикално обележавање саобраћајница део делатности овог предузећа.

- Ове улице ће бити под режимом наплате, највероватније, до краја ове године. Имамо подршку станара да се и у овом делу града уведе ред. Наша цена станарских карата од 200 динара месечно је најнижа у Србији. Пре постављања саобраћајне сигнализације морам рећи да је чак је и двориште школе било „нападнуто“ возилима, каже Васиљевић.

Пре око годину дана једносмерни режим саобраћаја проглашен је у улицама Милована Глишића и Јанка Веселиновића, нешто раније и у Цара Лазара и Немањиној, које попречно воде од Главне улице до Карађорђеве. Неспорно је да постоји тенденција да се саобраћајна зауставења у старом делу града превазиђу на такав начин, а надлежни указују да се увек води рачуна да је реч о паралелним саобраћајницама, како би возачи најкрајим путем имали алтернативу. Слична решења се примењују и у Београду, али и у европским и светским градовима.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

СНАЛАЖЉИВОСТ ВОЗАЧА

Чекајући јавну гаражу

Данас је шири део центра града под режимом наплате паркирања. Три зоне, „нулта“, прва и друга и осам станарских сектора простиру се од Мале ваге и Улице Косовске, па преко Лепенице до Великог парка, обухватајући центар града и насеље „Бубањ“. Возачи често ногодују што је готово немогуће паркирати се бесплатно у центру. Али, многи се сналаже паркирајући аутомобиле у широм отвореној гаражи (бар у радно време) Тргног центра „Рода“.

УЧЕСТАЛА САМОУБИСТВА У КРАГУЈЕВЦУ

Пролеће узе

У последња два и по месеца у Крагујевцу је себи одузело живот десеторо људи старосне доби од 20 до 80 година, а само у априлу њих шесторо, што је незапамћено. Иако статистика не показује пораст броја суицида у првој половини ове године у односу на исти период прошле, неколико узастопних самоубистава младих људи узнемирило је јавност, а стручњаци као главни разлог означавају депресију

Пише Елизабета Јовановић

Дадесетедногодишња Крагујевчанка, студенткиња Педагошке академије у Јагодини, 28. маја у средбама скочила је кроз прозор свог стања са седмог спрата, пала на кров некадашње продавнице „Краш“, на платоу Робне куће „Београд“ и на месту погинула. Ништа није указивало да ће се ова ведра девојка одлучити на тај корак. Не зна се мотив, упркос чињеници да је оставила три опроштајна писма свима онима које је највише волела. Нажалост, из њих се не да закључити шта је било окидач.

На сличан начин свој живот је окончао и двадесетдеветогодишњи младић из Крагујевца 4. јуна, после поноћи, скочивши са четвртог спрата из свог стана, док су у њему били родитељи. Око 11 сати 28. априла обесио се двадесетшестогодишњи младић иза недовршене куће у свом дворишту у једном крагујевачком приградском насељу. За њега се знало да је више пута лечен на Психијатријској клиници Клиничког центра.

Код њега, као и у предходним случајевима, нису пронађени трагови насиља. Двадесетедногодишња девојка запослена у „Фијату“ попила је једну трећину боце од литра киселине за одмашћивање одвода у изнајмљеном стану у Крагујевцу у коме је живела сама. Ни у њеном случају се не зна прави мотив, иако је оставила опроштајно писмо. У њему се жалила на мучан живот и да пати, али не конкретно и због чега.

Ово су само неки од најсвежијих примера самоубистава који су потресли грађане Крагујевца, јер се ради пре свега о младим људима који нису видели излаза за своју животну ситуацију. У ранијем пе-

риоду на овај корак су се одлучивали зрели и људи у познијим годинама услед болести, осећаја безнаћа и запостављености.

■ **Омча, пиштоль, отров...**

За првих шест месеци ове године не догодило се 17 самоубистава на подручју које покрива Полицијска управа у Крагујевцу, од тога 14 у Крагујевцу и три у преосталим општинама Шумадијског округа. У истом периоду прошле године евидентирана су укупно 23 самоубистава – 14 у Крагујевцу и девет у округу. И лани су била остављена четири опроштајна писма из којих се такође није могло сазнати било шта. Нека су била врло конфузна, са жалбама на мукотрпан живот и то је навођено као најчешћи мотив.

Из ових података види се да број самоубистава у Крагујевцу у првој половини године исти као и лани, док је у округу мањи. Анализирајући старосну структуру самоубица долази се до податка да се граница помеђу наниже, што је забиљавајуће. Стросна структура се евидентира кроз четири ка-

тегорије за текућу годину и показује да се од 18 до 25 година старости убило једно лице, од 25 до 35 година четири, од 35 до 50 година једно лице и преко педесет година њих 11.

Испоставило се да је због нервног растројства њих седмори дигло руку на себе, док се десет служајева подводе под остale узроке, а само за једног од њих се зна да је боловао од рака плућа. Најчешћи узроци су депресија и алкохолизам,

ЛО ДАНАК

а неки су већ раније покушавали да себи прекрате живот.

Током целе 2012. године на по-дручју Шумадије десила су се 54 самоубиства, од чега 32 у Крагујевцу и 22 у осталим општинама, док је у 2011. години било 36 самоубиства, од чега 21 у Крагујевцу, а остало у региону, а 2010. укупно 37 самоубиства.

Запажања су да су најкритичније за ову категорију популације прелазна доба пролеће-јесен, мада нема правила, јер за самоубиства се може рећи да се дешавају у континуитету током целе године. Преседан је био у априлу ове године када је било регистровано шест самоубистава, а 3. јун је дан када су се у размаку од десет минута десила два самоубиства. Један младић је тада себи пуцао у главу, а други се бацио са четвртог спрата и обожица су подлегли повредама у крагујевачком Клиничком центру.

Лабилнији мушки

Мушки су чешће дижу руку на себе од припадника женског пола и углавном бирају конопац. Док једни наговештавају свој одлазак окружењу, други то чине тихо и та-корећи на мах, а да никим нису упозорили своје окружење да је могуће и тако нешто.

Поводом последњих учествалих самоубистава у Крагујевцу у којима су страдали млади људи обратили смо се професору др Горану Михајловићу, директору Психијатријске клинике Клиничког центра у Крагујевцу, са питањем да ли је неко од овогодишњих самоубица лечен на психијатрији, да ли се могао спречити такав исходи и који су разлоги овој све масовнијој појави?

- Као професионалац зnam само када је неки наш пациент лечен на клиници извршио самоубиство. За тај феномен обично сазнајем путем штампе. У последње време имали смо случај једног младог човека који је извршио самоубиство и није био лечен код нас, али је био на само једном прегледу пре две године и после се више никада није јављао на контроле. Тако он код нас није третиран као психијатријски случај, каже др Михајловић.

По њему, самоубиству обично прибегавају људи који имају клиничку депресију. То је најчешћи узрок за око 50 одсто реализованих самоубистава. Претходно је та осoba имала озбиљнији депресивни поремећај. Неки од тих људи се ле-че, а неки не.

- Врло често људи који имају депресију, или њихова околина, по-

гово уколико њихова депресија није толико онеспособљавајућа у професионалној, социјалној, или породичној ефикасности, не сматрају тај проблем као нешто необичајено. Праг за депресију код нас је, рекло би се, врло висок у смислу лечења. Има доста људи са депресијом који трпе такво стање, објашњава др Михајловић.

Он мисли да није знатно повећан број самоубистава у овим крајевима, упркос статистичким подацима. Тврди да се ми не разликујемо у односу на неке светске трендове, гледано према броју људи са психијатријским сметњама. По њему постоји тренд већег обраћања психијатру када људи примете психичке проблеме, али се не може прогласити тако лако епидемија психијатријских поремећаја у нашој земљи. Не бележи се ни већи број прегледа у односу на период од пре две или четири године.

- Психијатријски поремећаји и психичке сметње су једни од најчешћих поремећаја у људској патологији уопште. Депресија је четврта болест у целокупној људској патологији сада, а 2020. године ће, сматра се, бити на другом месту. И по томе се ми не разликујемо нешто посебно. Можда наши људи имају проблеме везане за економску ситуацију, а у западним земљама и Америци, рецимо, пате због социјалне изолације, па им то прави сметње и потребна им је стручна помоћ, каже др Горан Михајловић.

Депресија може да буде последица неких спољашњих фактора као што су сиромаштво, незапосленост, губитак новца, каријере, губитак вољене особе или њена смрт, али може да настане и спонтано, дакле без неког спољашњег догађаја. Тада се ради о такозваној унутрашњој, ендогеној депресији због промена у раду хемијских супстанци у мозгу. С друге стране, реализованом самоубиству претходи најчешће неколико покушаја. Ређе се људи самоубијају на мах.

- Треба обратити пажњу на људе који покушавају самоубиство јер то су кандидати да га у једном тренутку реализују. Врло ретко се дешава да неко изврши самоубиство из прве, а да претходно није покушавао, каже др Михајловић.

Потенцијалне самоубице које су се обраћале за стручну помоћ најчешће су, објашњава наш саговорник, биле особе са депресивним поремећајем, а у мањем броју случајева пациенти са шизофренијом или са болестима зависности. Обично су се депресивни пациенти жалили на лоше расположење, безвръзност, безвредност, бесцільност, губитак смисла живота, несаницу, губитак апетита, немогућност да обављају своје свакодневне послове, а уз све то иде и осећај кривице. Има разлике код млађе и старије популације која своди свој животни биланс и схвата да им будућност не нуди никакву перспективу. Нажалост, то мисле и млађи.

Самоубиство код младих је, каже др Михајловић, ређа појава. Код старијих људи обично предходи депресија, па суцид, а код младих људи може да буде и самоубиство на мах, да поклекну пред неком животном ситуацијом где виде само један излаз да дигну руку на се-бе.

Запажа се тренд можда и више у западним земљама да је депресија све чешћа код младих људи него што је то раније било обичајно. Код нас, статистички гледано, ређи су млађи пациенти који се ле-че од депресије.

- Људи који код себе примете промену у психичком функционисању у смислу да су постали у једном дужем периоду од три-четири недеље лоше расположени, безвръзни, уморни, исцрпљени, да пате од неснисе, појачане напетости, да можда помисле да имају неки од психичких поремећаја, треба да се јаве код нас, јер депресија у великом проценту случајева (до 80 одсто) успешно може да се ле-чи, каже др Горан Михајловић.

О СУИЦИДУ

Отићи заувек, или нестати на неко време

Стручњаци сматрају да они који чине самоубилички акт нити жеље да умру, нити да живе, већ и једно и друго у исто време. Ради се о помешаним осећајима и многим суицидне особе су само несрће и жеље да трећутни бол нестане. Ако то неко на време препозна и пружи им подршку повећаће се жеља за животом, а ризик смањи. У исто време то је и импулсивни пролазни акт који траје неколико минута или сати и обично га иницира вишедневни низ негативних догађаја. И он може да се препозна и помогне се на време.

Самоубиство је у најстарија времена било и начин помоћи саплеменцима да преживе, једна гладна уста мање. У Платоново време то је осуђивано и сматрано срамотним и кукавичким чином и тражило се да такви буду сахрањени у неозначеним гробовима. Стоици су, пак, то сматрали најувршијеним чином слободе, а у Великој Британији самоубиство се сматрало до средине 20 века и кривичним делом.

Светска здравствена организација је објавила податак да милиони људи годишње себи одузме живот, или сваких 40 секунди нека особа у свету изврши самоубиство, а да је покушаја чак 20 пута више. Стопа самоубиства гледано на 100.000 становника показује одређену стабилност и тренд спорог линеарног пораста. Србија се, нажалост, убраја у групу земаља са високом стопом самоубиства, у коју спадају још Украјина, Словенија, Финска, Данска, Хрватска и Мађарска.

ОТКРИВЕНА ЗЛОУПОТРЕБА У ПРИВРЕДНОМ СУДУ

Наплаћено фиктивно вештачење

Записничарка Сузана Ј. приведена је истражном судији Основног суда под сумњом да је злоупотребила факсимил судије са којом је радила и оверила лажно решење којим је оштетила суд за 300.000 динара, док је за судским вештаком Б. С. као саучеснику расписана потерница

Инспектори за сужђивање привредног криминала ухапсили су записничарку овдашњег Привредног суда Сузану Ј. (44) под сумњом да је за себе и судског вештака економске струке Б. С. (67) из Крагујевца, за којим се још увек трага, прибавила нелегално износ од 300.000 динара. Одмах по давању изјаве истражном судији Основног суда пуштена је да се брани са слободе, упркос чињеници да судски вештак још није саслушан.

Према наводима из полицијског саопштења Сузана Ј. је крајем јануара ове године сачинила фалсификовано решење и оверила га злоупотребљавајући факсимил судије Привредног суда, чиме је довела у заблуду шефа рачуноводства истог суда да по том решењу нелегално исплати судском вештаку Б. С. 300.000 динара, на име начаде за наводно вештачење, иако он уопште није био ангажован у том судском предмету.

То лажно решење последњег јануарског дана лично је предала на руке шефу рачуноводства В. Т., највероватније да би убрзала исплату. Шефица је поступила по том решењу и са судског депозита исплатила новац почетком фебруара, преносећи га на вештаков текући рачун.

Иначе, поменуту вештак никада није видео тај судски предмет, нити га је суд ангажовао да вештачи у њему, а он је направио спецификацију и лажни обрачун и доставио суду на реализацију преко записничарке, као да је стварно дао свој учинак. Реч је, иначе, о врло комплексном предмету око неплаћеног дуга, који датира још из 2007. године и због тога је уступљен правном лицу, Градском заводу за вештачење, а не било ком вештаку појединцу, па је отуда било тешко поверијати да се радило о случајној грешци, нашта се позивала Сузана Ј. у претк rivичном поступку и у истрази.

Сво време је негирала кривично дело које јој се ставља на терет. Међутим, када је већ била откривена превара Привредни суд је затражио од вештака Б. С. да врати паре. Он је изјавио својевремено у Привредном суду да га је записничарка данима јурила и замолила да он то уради за њу, наводно другарски, због тешке материјалне ситуације, а да ли ће при тој причи остати и даље оставе да се види.

Вештак је био свестан шта ради и неспорно је да је новац легао на његов текући рачун и да је подигао сав износ од 249.000 динара, јер остатак до 300.000 динара (брuto износ) чине порези и доприноси који су директно уплатени. За превару се сазвало када је Градски завод за вештачење затражио да му се исплати услуга вештачења по том предмету. Речено је да је то већ плаћено. Међутим, када су погледали у списима предмета имало је шта и да се види.

Б. С. је по решењу судије Весне Илић, која суди у том предмету, до-био налог да неосновано исплаћен новац врати на судски депозит, што је вештак и учинио крајем маја, чиме је практично отклонења штетна последица, али дело постоји као и кривична одговорност.

Верује се да се ту ради о класичној превари коју су у договору и саизвршила вештак Сузана Ј. и вештак Б. С. који слови за врсног експерта у економској области и нико не може да се научи откуд он у овој причи. По свему судећи, то им је једини откривен случај, бар за сада.

Како незванично сазнајемо, против Сузане Ј. покренут је и дисциплински поступак у Привредном суду, иако је она у међувремену већ сама дала отказ. Њу су откриле и СМС поруке које је слала судији Дејјани Зечевић, која се пре судије Илић дужила спорним предметом. Полиција наводи да су Сузана Ј. и вештак Б. С. незаконито прибавили противправну имовинску корист у поменутом износу. Инспектори трагају за вештаком Б. С. који је највероватније негде у иностранству.

E. ЈОВАНОВИЋ

Kада ти уз потрошњу од 600 киловата и рачун, који редовно плаћаш, издају „фискални“ од цирка пет хиљада, све са ПДВ-ом од 20 процената и ЕПС проследи црно на бело да је бројило последњи пут баждарено 1985. године, а онда тржишни инспектор установи да је сума сумарум „све то у реду“, не остаје ти друго до да помислиш да је Антистенова препорука да уместо коња упосле магарце дефинитивно прихваћена и да је Фалачи уочила законитост ставивши у уста свог јунака Александра Панагулиса цитат Мао Це Тунга: „Када упериш прст на Месец, како би показао Месец, будале уместо сателиита гледају твој прст“. Систем, рекло би се, функционише некако баш тако.

Истини за вољу, дало би се полемисати око тога да ли су баш сви у овом енергетском ланцу „будале“ или само прагматици који не би да искачу из лежишта, али било би то већ „гледање у прст“, што са овим текстом нема никакве везе. У седишту је – потрошач. И њему би се дало приговорити да је овакав или онакав, али од њега све почиње или, прецизније, на њега се све стровалају – било да је платиша или неплатиша, свеједно.

■ Трећа срећа

Том истом ситном-грађанину-потрошачу-платиши саопштили су пре неколико дана да ће „нови јуриш“ на министарку покушати већ у јулу. Агенција за енергетику Србије требало би да одобри прво поскупљење у ресору Зоране Михајловић. Кроз претходна два очекивана прошла је без огработина, а потрошачи без регистрација.

У септембру прошле године директорска вертикала била је забринута за своје позиције после измене челника, па није стигла да размишља о поскупљењу, а у марта ове, схвативши да је враг однео шалу, промовисала нови репрограм за излазак из кризе.

У међувремену је и Уставни суд упозорио да је овај монополиста део прихода остварио и незаконитим наплаћивањем камате, па је и она, бар грађанима који су пристали на репрограм, отписана. Било како било, ни у априлу струја није поскупела, премда су ЕПС-ови босови имали подршку економиста, који и данас сматрају да је цења струје у Србији ниска, дакако не тржишна.

Али да би цена овог енергента прешла из категорије социјалног, политички опортуног, гашења ватре и ушла у тржишну утакмицу није потребна само добра воља министарке, страх директора и власнитна палица правосуђа, већ и грађана, а о њима систем спојених судова познатији као ЕПС, изгледа, уопште не брине.

Њих анђели, шалтерски чувари, чије је породично стабло оставило бар по гнездо на свакој од грана организационе шеме Електропривреде Србије, по дифолту убацују директно у осми круг Дантеове „Божанствене“, остављајући их без наде да се било када сусретну са неким од енергетских богова, који би били спремни да потврде да су потрошачи у праву.

■ У свом дворишту

Новинари БИРН-а су пре неколико месеци објавили да је 1,3 милиона струјомера у Србији готово две деценије ван сваке контроле. Национална организација потрошача Србије (НОПС) такође је упозорила да обрачун потрошње електичне енергије на овакав начин незаконит. После се у причу укључила и Дирекција за мере и драгоцене апарате, па се цифра попеља на 1,8 милиона. Ни од једне ни од друге не беше одјека. Тада смо сви гледали у прст – Косово.

„Истраживача“ ових новина, који у туђе прсте буљи тек ако је пријућен да погледа чији су, учинило се занимљивим да осмотрити и сопствени струјомер. Проблем је настao већ на првој степеници – ком-

КАНТАР ЗА СТРУЈУ ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈЕ

Баждарени врте брже

Презабринути за судбину потрошача, дистрибутери струје у Србији никако да замене 1,8 милиона бројила, која су са становишта Дирекције за мере и драгоцене апарате потпуно неупотребљива. Стручњаци тврде да се спорије окрећу. Губитке ће и онако покрити поскупљења

шилуку. Бројило је у заједничкој просторији, а од ње кључ има само председник Скупштине станара. Истини за вољу, копија истог кључа је и у власништву неколико „савесних“ станара, али „истраживач“ не беше од тих.

Господин Штрбац, изабран да поседује кључ, некако је баш тих дана био презаузет, али је потрага „од уста до уста“ уродила плодом. Нашла се кошниница спремна да, кад је већ закупила ту исту „друштвену просторију“, учени мило и осталима. И, истраживач би пред струјомером:

Дођох, видех, али авај. Шта овде не штима? Можда би ови нови комзумеристи могли да објасне.

Из Националне организације за заштиту потрошача огласио се њен потпредседник Зоран Николић:

- Погледајте да ли струјомер има заштитни жиг!

Какав сад па заштитни жиг? Где се то налази и мора ли баш свако да буде инжењер да би могао да установи да је очитана потрошња ОК?

Да не би дошло до забуне, „ис-

држине упутити на више места, директорима Привредног друштва за дистрибуцију електричне енергије „Центар“ д.о.о. Крагујевац и његовог огранка ЕД „Електрошумадија“:

„Поштовани директори,

Већ неколико година добијам обрачуна са невероватно високим износима задужења. Струју редовно плаћам и не бежим од обавезе коју имам, али фототрафије које вам шаљем указују на то да са мојим (односно вашим) струјомером нешто није у реду. Фотографисала сам (28. марта 2013. године), не само ме већ и струјомере комисија. Налазе се у заједничкој просторији, на деве-

надам се да ћете ми, у законом прописаном року, доспавати и одговор на ову рекламију.

Унайгрег захвална....“

Примедба је испоручена електронским путем, па је следећег дана уследила и провера да ли су је добили. Секретарица директора „Електрошумадије“ потврдила је да јесу и саопштила да ће је током дана пропади претпостављеном.

■ Савршено исправно

Следећи дан показали су да је светло у тунелу могло да се назре. У поштанско сандуче убачена је копија записника са логом ЕПС-а следеће садржине:

„По налогу за контаролу бројила, које је струјака и о г н е л а 29.03.2013. (8-4031) усавановили смо следеће: Бројило № 416161 I-skra T1BY(лай) систем И 930310, визуелним преелегом бројило исправно, које је заштитено дебломбирањем. После прровере бројило је ломбирање исправно. После прровере бројило је ломбирање исправно. Употребе електричне енергије. Ваш притвор-рекламија прослеђен је Привредном друштву за дистрибуцију електричне енергије ЦЕНТАР д.о.о. Крагујевац, путем Е-маила, да-

но је да је њихова екија дана

10.04.2013. године записником констатовала исправност бројила-струјомера бр 416160 и извршила његово баждарење. Пошто се пренуно нису налазили у сидану, примерак записника Вам је достављен у поштанском сандучу. Констатација исправности бројила-струјомера подразумева и исправности очишћавања и обрачуна употребе електричне енергије. Ваш притвор-рекламија прослеђен је Привредном друштву за дистрибуцију електричне енергије ЦЕНТАР д.о.о. Крагујевац, путем Е-маила, да-

но је да је њихова екија дана 29.03.2013. године, а одговор по Вашем притвору достављен Вам је у року од 15 дана, што је сајласно са чланом 58. став 2 Закона о заштити потрошача, шако да нису утврђене поврде притиска из надлежности Сектора пружање инспекције. Ваша притираје прослеђена Регионалном центру за заштиту потрошача са седиштем у Јагодини, ул. Максима Горког бр. 5, на даљу надлежности.“ (Преписано од слова до слова - прим. аут.)

Преведено на речник грађанина, инспектор се усудио да унесе у записник чак и оно од чега је добри човек бр. 880 побегао – да је бројило после готово три деценије баждарено. Записник је прогласио одговором, а рачун за струју, који би, ако ништа, требало да саджи бар умањење за незаконито приклучену камату, превидео јербо су га запослени у ЕПС-у убедили да је бројило исправно и да су управо они извршили ту проверу „на шта су по закону били обавезни“, ако не пре онда најкасније у року од 12 година (?!).

OBRATITE PAŽNJU!

EPS ŠALJE NEVAZEĆE RAČUNE ZA STRUJU?!

ZASTARELO ČAK 1,8 MILIONA BROJILA!

И ДРУГИ МЕДИЈИ СУ УПОЗОРАВАЛИ НА РАЧУНЕ ДИСТРИБУТЕРА

тром српашу солишера 'Ш' у Улици Николе Пашића бр.8 у Крагујевцу. Збуњује, признаће, што су сви до једнога баждарени, сем на броју 49.

Желела бих да напоменем и да ми јошко свака два месеца шаљеше склоп која ми искључује струју и још један што је уредно показујем уплатнице. Чудно је да ни они, а ни више колеџе задужене за контаролу,

нису примили да на мом струјомеру недоспавају јер је уредно сервисиран. Зато вас обавештавам да овим рекламирам све више обрачуна од 29. марта 2012. до 29. марта 2013. године.

КРЕДИТИ ЗА ЕЛЕКТРОПРИВРЕДУ

Где су „паметна бројила“

Септембра 2010. године Електропривреда Србије склопила је уговор са Европском банком за обнову и развој, вредан 40 милиона евра, за набавку и увођење бројила за даљинско очијавање потрошње електричне енергије. Тадашња министарка Диана Драгутиновић и директорка ЕБРД-а за Србију потписале су уговор о гаранцији за тај пројекат, вредан укупно 80 милиона евра. Додатак од 40 милиона евра стигао је и од Европске инвестиционе банке. Рок за реализацију пројекта био је три године, с тим што је читав посао око замене бројила требало да буде завршен за пет.

То што потрошач редовно измирује обавезе, што је за потрошњу од 600 киловата испостављен рачун од пет хиљада динара, што су струјомери на слици једнообразни колаж и што је сазнао да и у том случајевима, мимо закона, раде маказе, за то инспектор није био надлежан.

Јавили су се, брзопотезно, и из тог Максима Горког и закључили да би баш кул било после свега обратити се и Министарству енергетике. Заштитник потрошача Иван Марковић био је до те мере снисходњив да је обезбедио и контакт телефоне и изразио наду да ће „случај“ наћи на разумевање.

■ Друга тарифа

Смејали су се овоме и Николић из НОПС-а и сви који су прочитали налаз инспектора, али и закључили да би требало имати разумевање за настале проблеме монополисте. Са преко четири и по милиона потрошача, од којих је три милиона домаћинства, није ни нека претерана уметност заобићи појединца као квалитеталну штету. Проблеми ЕПС-а су „далеко већи“. Улази им конкуренција на тржиште, па би се требало на време преостојити.

Потрошено би, свакако, требало да платимо, али и да знамо шта је у том чудном пакету купљено, односно продато. Редовне платише негодују јер држава отписује дуг „несавесним“, несвесни да управо преко тих „несавесних“ електропривреда тренира строгоћу. Маказе не секу само двод струје и утерују страх, већ и замашно пуне касу дистрибутера. Рекет звани „трошкови прикључења“ стална су ставка на рачунима дужника, тек толико да из врзиног кола никада не изађу.

Новост за потрошаче то баш и није. Памтим да је још пре две деценије припости финансијски директор „Електоршумадије“ успео да измами сузе dame која га је убеђивала да је она што је добила на сопственом обрачуну покушај крађе: „Докторијала сам и нико до сада није сумњао у то да умем да рачунам, сем вас из електропривреде“.

Није непознато ни то да је градској грађанској заштитници у Крагујевцу Милици Вулетић после изјаве датој једној од овлашћених телевизија – да сви рачуни, па и они за струју, застрављавају после годину дана – из „Електротрошумадије“ стигла „честитка“.

Следећих годину дана, потрошњу њеног домаћинства обрачунавали су, каже, само по скупљој тарифи.

„Испирајсивач“ и аутор
Снежана Бериман

АПЕЛ ЗА ПОМОЋ ДЕЈАНУ ЂИРИЋУ

Сестрин животни циљ да усуграши брата

За лечење Дејана Ђирића у Швајцарској потребно је 60 хиљада евра, које његова породица не може сама да обезбеди. О њему брине млађа сестра Зора која је мада и сама болесна, чврсто решила да борбу за Дејанов бољи живот доведе до краја

Iотресна животна прича Дејана Ђирића и његове сестре Зоре Стојановић мало кога оставља равнодушним. Дејан је рођен 1979. године у Крагујевцу и од рођења болује од дечије парализе. За његово лечење у Берну у Швајцарској потребно је 60 хиљада евра и мада Дејан неће бити потпуно излечен, лекари су обећали да ће се његово

ОЖИЉЦИ НА ПРИШЉЕНОВИМА ИЗАЗИВАЈУ СУМЊУ ДА ЈЕ ДЕЈАНУ КАО БЕБИ ВАЂЕНА КОШТАНА СРЖ

здравствено стање знатно побољшати и да ће моћи да се креће уз помоћ помагала.

Иако његова млађа сестра није у стању да обезбеди оволови новац за лечење, не одустаје од намере да се, како зна и уме, избори да њен брат оде у Швајцарску.

Зорица, како је од милоште зову, откако зна за себе бринула је о свом брату. Живели су са мајком скромно у малом стану на Аеродрому који им је доделио Центар за социјални рад. Њихова мука била је претешка. Дејан је рођен болестан, а мајка је морала да ради по туђим кућама, борећи се за голи живот. Мада три године млађа, Зорица је остајала са братом и бринула о њему.

Да једна несрећа никада не иде сама било им је јасно када је Зора у тринаестој години доживела тешку саобраћајну несрећу. Попомњење су јој обе ноге и дugo времена провела је у болници. Несрећа

ДЕЈАН И ЗОРА ОДМАЛЕНА ВЕЗАНИ ЈЕДНО ЗА ДРУГО

на мајка од туге за својом децом оболела је од рака, а кратко после тога и умрла. Зорица и Дејан остали су сами да брину једно о другом, али њиховим невољама није био био Дејан. Пошто је била малолетна, морала је да изађе из стана и пресели се код оца, кога није познавала. Дејана су у почетку чувале тетке у Тополи, а његов живот претворио се у пакао.

- Од малена сам чувала брата и то нас је везало. Никада нисмо имали пара, мајка се борила да преживимо, а после њене смрти ја сам наставила да бринем о њему, прича кроз сузе Зорица своју тужну животну причу.

Пошто нису могли да издрже живот са оцем и маћехом, Зорица и Дејан нашли су се на улици. Просили су за храну, а онда је она затражила од Центра за социјални рад да Дејана смести у неку установу, док не напуни 18 година и поново се врати у стан на Аеродрому, где је у то

време живела њихова тетка. Сместили су га у Дом у Малим Пчелицама, где је био везан, што је Зорицу потпуно сломило. Поново је молила да га преместе, а онда је послат у установу у Петровцу на Млави. Кад год је могла Зора је одлазила да га обиђе. Оскудно обучена и више гладна него сита, некако је стизала до малог села у Петровцу, где је Дејан провео пуних шест година.

Када је постала пунолетна испунила је она што је одувек желела. Вратила се у стан на Аеродреому и довела Дејана са собом.

- Ничега у стану није било, ни чесме за воду, ни бојлер. Све је било поскидано, али била сам решена да ту останем заједно са Дејјаном. Много сам се мучила, простила, молила све редом да ми помогну. И ето тако, мало по мало, средила сам овај стан, удала се и добила сина Давида који сада има пет година, поносно показује Зорица

рица мали, али уредан стан у коме живи четворочлана породица.

Почела је да прима социјалну помоћ која износи 30 хиљада динара и сада сви живе од тог новца. Њен муж повремено нађе довољно за Дејаново лечење. И Зора, иако само што је ушла у тридесете, већ се бори са многим болестима и пије голим лековима.

- Порасла сам на улици, али нисам била наркоман, нисам пила, нити радила било шта осим што сам се борила да преживимо. Никада нисам поступала, само сам хтела да остварим оно што сам замислила – да узмем брата код сеbe и да срећим стан, а сад и да га одведем на лечење, каже Зора.

Њена једина нада је да ће успети да обезбеди паре за операцију, како би Дејанов живот постао бар мало лакши. Он је рођен овакав, каже, не кријући сумњу да је млада и није било тако. У време када је Дејан рођен причало се да је бебама вађена срж из кичмене моздине. Зора нам показује ожилке на Дејановим леђима, који изгледају као убоди игле, али ништа не може да тврди поуздано. Мајка гаје, каже, водила по лекарима, али није могла много да учини. Када је после мајчине смрти почела да брине о брату, он тада није могао да исправи згрченој руке, нити ноге у колену. Зора је била упорна, ве-

уз ПОМОЋ ВЕЖБИ ДЕЈАН ПОКРЕЋЕ НОГЕ И РУКЕ

жбала са њим и то је дало резултате. Исправио је ногу, а сада може да се служи и рукама.

Сестра од јака која живи у Швајцарској одвела је пре неколико месеци Дејана на клинику у Берну, где су га лекари преогледали и рекли да би требало урадити две операције и два пута „пресадити“ матичне ћелије. Он неће одзарати, али би се његово стање знатно поправило.

- Почекла сам да скупљам новац пре месец дана, али стигло је свега 200 евра и морам да признајем да ми ни мало није лако, али нећу да одустанем. И не помишљам да нећу скупити новац. Просићу опет, мучићу се, ако треба продаћу бубрег. Не могу да дозволим да не обезбедим колико је потребно паре, храбри Зора себи и Дејана, који је све време прати погледом. Иако је и сама болесна, дијабетичар је на инсулину и има висок притисак, то јој је сада најмање важно.

Само да помогне Дејану, обећала је то мајци и себи, а онда ће све бити много лакше.

Г. БОЖИЋ

Бројеви рачуна

Сви који желе да помогну да се прикупи новац за операцију Дејана Ђирића могу уплатити средстава у „Креди агрискол“ банције на име Зоре Стојановић

Број динарског рачуна је 330-2300102873182-54, а девизног 330-2330201417330-83

ИЗЛОЖБА ФОТОГРАФИЈА У ПОЛИТЕХНИЧКОЈ ШКОЛИ

Природа као инспирација

АЛЕКСАНДАР ГЛИШОВИЋ

Полазници фото клуба „Центар“ представили су своје радове на традиционалној изложби посвећеној Дану заштите животне средине, коју је организовао Центар за еколошко образовање и одрживи развој

Поводом Дану заштите животне средине у Политехничкој школи приређена је изложба фотографија природе, десет младих чланова фото клуба „Центар“. Ово је већ једанаesta година да се изложбе посвећене природи одржавају у овој школи, у организацији Центра за еколошко образовање и одрживи развој. До сада су своје радове излагали познати крагујевачки фотографи Никола Мильковић, Саша Новаковић, Раус, Славољуб Радојевић, а прошле године изложба је имала интернационални карактер, учешћем словеначког фотографа Тије Плевник.

Главна идеја је да се ученицима приближи значај очувања животне средине кроз уметност фотографије.

- На изложби учествују млади аутори који су пропошли обуку фото клуба „Центар“ и за које је ово одлична прилика да изложе своје радове. На овај начин се трудимо да промовишемо природу, пејзаже и макрофотографију, али и да развијемо осећај за лепоту код ученика. Покушавамо да промовишемо добро и да покажемо ружне стране човеког односа према природи. Тако смо једне године, изложили фотографије депонија и заштитних река, да би указали на потребу очувања планете, објашњава руководилац Центра за еколошко образовање Милан Габрић.

Он додаје да је одзив ученика одличан, али да би повећали њихово учешће, за следећу годину планирају, поред радова неког познатог фотографа, и конкурс за студентске и ученичке фотографије. Треба истaćи да ученици Политехничке школе као предмет имају као биологију и екологију само једну годину, али у Центар долазе због добре атмосфере и жеље да више науче о природи.

Иначе, Центар за еколошко образовање и одрживи развој броји око 60 чланова, ученика различних средњих школа у Крагујевцу, а до сада су реализовали девет пројекта, 10 изложби ликовних радова и фотографија, имају емисију на Радију „Златоуст“, а са ЈКП „Зеленило“ издају Еколошки билтен града. Од 2011. године Центар се бави и едукацијом васпитача, учитеља и наставника.

Пошто је акценат на образовању младих, ове године дошло је до сарадње са фото клубом „Центар“, који функционише у оквиру Центра за младе. Он је настао фебруара 2012. године у оквиру пројекта „Говор ненасиља у нашим радионицама“, финансираног од стране Балканског фонда за локалне иницијативе. Захваљујући пројекту клуб је добио опрему, професионалне алате и камере, а у својим просторијама у Ердоглији направили су студио у коме полазници вежбају студијске фотографије.

Кроз обуку која траје четири месеца до сада је прошло око 70 младих, а тренутно је у току трећа група полазника. Поред основних теоријских предавања о томе шта је фотографија и како настаје, које су карактеристике и правила, први чланови клуба су се активно укључили у наставни рад кроз анализу фотографија и дискусију.

- Креће се са теоретским знањем, упознавањем са опремом у клупу, али постоје и чланови који имају своје професионалне алате. Након тога се прелази на студијску фотографију, па на фотографисање пејзажа и догађаја. Када заврши обуку, полазници постaju чланови клуба и онда се све своди на фотографисање. По завршетку обуке свакој групи организујемо изложбу. Права је имала три - у нашим просторијама у Ердоглији, у Студентском културном центру и огранку Народне библиотеке „Вук Караџић“ у Колонији, истиче Слободан Агатоновић, координатор у Центру за младе.

Фотографије изложене у Политехничкој школи су најбољи радови прве две групе полазника, а најбољих десет је изабрао фотограф Славољуб Радојевић. Изложба ће бити отворена до 25. јуна, а сваке године је посети око 2.000 људи.

Поред изложбе, Центар за младе тренутно организује курсеве италијанског, енглеског, немачког и шпанског језика, ликовне и радионице веб дизајна, а за лето припремају мноштво догађаја у оквиру акције „Лето код куће“.

ЈЕЛЕНА МИЛОШЕВИЋ

НЕВЕНА МИЛОШЕВИЋ

ВЛАДИМИР ПЕТРОВИЋ

НОРВЕЖАНИН У ПОТРАЗИ ЗА СВОЈИМ РОЂАЦЕМ

Пронашао срп

САВИЋЕВ УНУК ЈАН ПРОШЛОГ ВИКЕНДА У КРАГУЈЕВЦУ

Јан Туре Савић Кнутсен дошао у Крагујевац да после седам деценија сазна истину о свом деди, који је током Другог светског рата стигао у Норвешку као заробљеник и у овој земљи остао до смрти 1986. године. Уз помоћ пријатеља из обе земље пронашао је дедину старију кућу и прабабин гроб, а следећи пут ће повести и децу да сазнају о свом српском пореклу

Пише: Виолета Глишић

Увихору Другог светског рата 1941. године Стеван Савић, рођени Крагујевчанин, игром судбине нашао се у Норвешкој. У возу без возног реда, заједно са осталим заробљеницима, отишао је на оно што се чинило пут без повратка - у нацистички логор. Седамдесет две године касније на адресу „Крагујевачких“ стигло је писмо Норвежанина Јан Туре Савић Кнутсена, Стевановог унuka, који најављује да долази у Србију да пронађе истину о свом деди. Пут који је у мрачном возу Стеван прелазио два дана, преко Мађарске, Словачке, Польске и Шведске, Јан је у супротном правцу прешао прошлог четвртка, надајући се да ће пронаћи рођаке или бар кућу у којој је деда живео.

Стеван је одведен у логор на северу Норвешке, где је заједно са још 2.500 српских заробљеника градио путеве за Немце. Поред напорног рада, било им је тешко да

се навикну на хладну норвешку зиму, па је много њих умрло већ у првим годинама рата. Међу њима, на срећу, није био Стеван, који је после рата требало да буде враћен у Србију, али је одлучио да остане у Норвешкој. У најхаотичнијим годинама 20. века успео је да се снађе и насељи у Мо и Рана, мали град на северу земље, где је упознао Рут Дал и оженио се. Из три брака имао је три ћерке и осам унука. Умро је 1986., а за све то време само је једном долазио у Србију. Ни коме није рекао зашто.

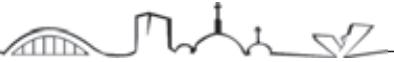
■ Деда је успео у Норвешкој

Јан Тур је знао деду, који је био жив до његове шеснаесте године, и памти га као чврстог човека и великог радника.

- Почеке је буквално без ичега и са своје две руке за неколико година отворио месару. Касније их је имао неколико у Хортену, где се одселио када се развео од моје бабе. То је било раних шездесетих година прошлог века и био је први човек у Норвешкој који је користио бели лук као зачин у својим коба-

У СЕЛУ ТРНАВА КОД ЈАГОДИНЕ ПРВО је НАШАО ГРОБ ПРАБАБЕ ДАНИЦЕ

ИМА У СРБИЈИ

СКЕ корене, долази поново

СТЕВАН САВИЋ НА ВЕНЧАЊУ СА НОРВЕЖАНКОМ - ЈАНОВОМ МАЈКОМ

сицама. За Норвежане је то било јако чудно, тако јак мириш и укус никада нису пробали, а онда су почели да долазе људи чак из Осла на његове специјалитете. Направио је врло добар посао и живот у нашој земљи, присећа се унук Јан.

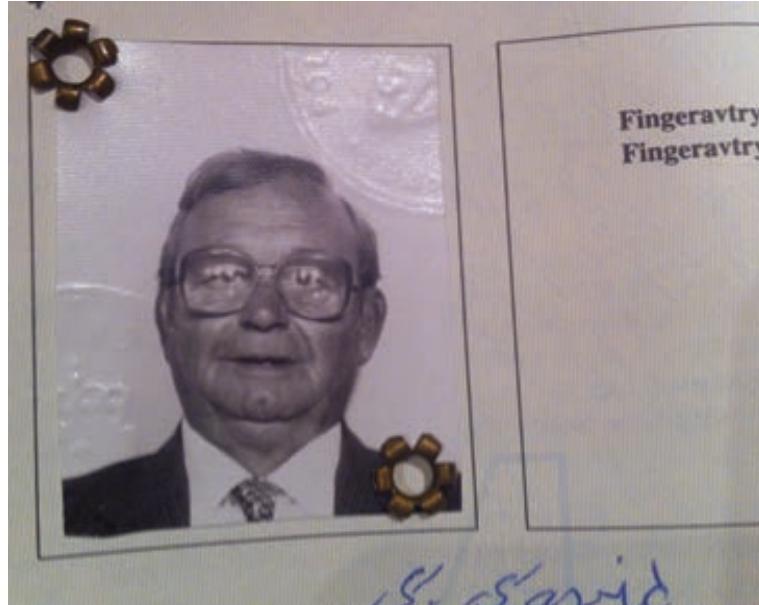
О дедином животу у Србији и првим годинама у Норвешкој не зна много, јер Стеван није вољео о томе да прича, чак ни својим ћеркама. Његов живот пре рата је за њих

био права непознаница и зато се јавила жеља да о њему више сазнају. Једина особа коју је Јан Туре упознао из Србије је његова прабаба Даница, која је само једном дошла деди у посету, односно свом сину.

- То је било седамдесетих, ја сам имао седам или осам година када је она боравила код деде. Провео сам један цео дан са њом. Она није знала ни реч норвешког, а ја српског. Комуницирали смо тако што ме је одвела у дедину месару, узела велики комад меса и стапило ми га нудила и хранила ме. Био сам сит, али она је наставила да ме храни. Чуо сам да баће у Србији то често раде, нашалио се наш саговорник.

Жеља да дође у Србију, како истиче, јавила му се још пре 20 година, али је тада у нашој земљи беснео рат, затим се оженио и добио децу, тако да је пут одлагао све до сада. Више од пола века породице Кнутсен, Мојланџ и Албехт нису знале ништа о свом српском пореклу, а Јан Туре је желео то да промени. Едини документ који је имао била је дедина крштеница у којој је писало да је рођен 12. фебруара 1925. године у Крагујевцу, као ванбрачно дете у породици Савић. У даљој истрази сазнали смо да је Даница била ћерка Гружице Савића, бившег зидара, да је имала 19 година када је родила Стевана, а да му је кума на крштењу у Старој цркви била Видосава Вукашиновић.

Међутим, ови подаци навели су нас на погрешан пут да је Стеван живео у Крагујевцу. Није било тако. По документима која су остала иза њега, истражитељи које је Јан Туре унајмио пронашли су да су Стеван и Даница живели у породичној кући у селу Трнава, јужно

САВИЋЕВА ЛЕГИТИМАЦИЈА СА ПОТПИСОМ ИЗ ПОЗНИХ ГОДИНА ЖИВОТА

МАЛИ ЈАН У КРИЛМА ДЕДА СТЕВАНА

од Јагодине. Он претпоставља да му се прраба преудала јер је пронашао њено име са презименом Радовановић, а касније Стаменковић.

■ Нашао и нове пријатеље

Тако се на основу ових података, Јан упутио ка селу Трнава, где је пронашао људе који су познавали Даницу Савић. Они су им показали Стеванову кућу и Даничин гроб.

- Нисам могао да верујем када сам стајао поред споменика и гледао њен портрет. Пошто нисмо био сигуран, послao сам мајци слику телефоном и она ју је препознала. То је био посебан тренутак, све је некако дошло на место. Прошлост мог деде у Србији сада делује мање загонетно. Стјао сам даљу и гробу особе која ми је предак. Из-

ИЗВОД	
Књиге за уписивање РОЂЕНИХ и КРШТЕНИХ Српске православне	
храма Гргичине у Крагујевцу	
за 1925. год.	
Година, месец, дан и време рођења	1925. фебруар 12. увече
Место, општина и срећа где је дете рођено	Крагујевац
Година, месец и дан крштења	1925. фебруар 21.5
Место и храм у коме је дете крштено	Стара православна црква
Име детета и пол	Стаја Јан
Име, презиме, занятиште, место становишта, вероисповест и народност родитеља	Даница, беко Гружић Савића, зидара
Е ли дете рођено живо	живо
Које је дете по рођењу матери право, друго)	мати
Е ли дете брачно или ванбрачно	браком
Е ли дете близнак и т. д.	није
Е ли дете рођено с. каквим генесним недостатком	није
Име и презиме свештеника који је дете крстио	М. Гавриловић
Име, презиме, занятиште и место становишта кума	Видосава Вукашиновић, радио
Страна домовника — анаграфа	—
ПРИМЕДБА	
Да је овај извод из књиге за уписивање рођењи и крштењи храма Гргичине у Крагујевцу	

КРШТЕНИЦА СТЕВАНА САВИЋА ЈАСНО ГОВОРИ О ДАТУМУ И МЕСТУ РОЂЕЊА

гледала је исто као мој деда. То је био невероватан тренутак који никад нећи заборавити, у чуди објашњава Јан Туре.

Следећа станица била је одавно оронула породична кућа Савића. Реч је о мало једноспратној кућици, популарних и пожутелих зидова. Око ње је, пошто већ годинама нико не живи, израсла коприва и друго дивље растиње. Ипак, то ни-

НОРВЕЖАНИ СНИМАЈУ ДОКУМЕНТАРЦ

Потрага за коренима на националној телевизији

Прича о Стевану Савићу и жељи његових потомака да сазнају нешто о дедином животу у тадашњој Југославији није остала непримећена ни у норвешким медијима. Наме, њихова национална телевизија послала је тим новинара и истраживача који су са Јаном стigli у Србију.

Као и за већину Скандинавца, али и људи са Запада, Балкан је само тачка на географској мапи, простор који повезује Исток и Запад. Ипак, сусрет са брдовитом Шумадијом није оставио равнодушним овај за нас хладав народ. Остали су фасцинирани гостопримљивошћу наших људи и чињеницом колико се њих укључио у Јанову потрагу.

- Овакве приче увек су занимљиве за телевизију, нарочито јер се ради о земљи са којом имамо мало додирних тачака. Наша телевизија спрема документарац о мојој потрази и зато се надам да ћемо доћи до занимљивих информација. Пре-ко пријатеља у Норвешкој ступили смо у контакт са Србима који живе у нашој земљи, али и са неким новинарима који су се активно укључили у прикупљање информација, објашњава Јан.

је спречило нашег госта да уђе и погледа у каквим је условима његов деда провео детинство.

- Тако је мала, јако је чудно што сам овде, једино је што је пре-плављен емоцијама Јан Туре изговорио на прагу дедине куће.

Ипак, и поред ових открића, није пронашао ниједног рођака у Србији. Због посла којим се бави (ПР консултант у великој норвешкој фирмама) у недељу се окончао његов боравак у Србији. Захваљује се свим пријатељима из Норвешке и Србије који су му

помогли да дође до нових сазнања, али ипак мистерија самог одласка његовог деде у Норвешку још увек остаје нерешена. Тим пре, што у књигама Савеза удружења бораца не постоји Стеван Савић који је као ратни заробљеник одведен у Норвешку. Како се он нашао у том возу, Јан Туре ће покушати да сазна у наредној посети Србији, јер ће сигурно поново доћи. Када је био млад није га занимalo порекло, али сада када има своју децу, сматра да је важно да она знају ко су и одакле потичу.

- Дошао сам у Србију да сазнам нешто о дединој прошlostи и својим коренима. Нашао сам нове пријатеље, изненадујуће одговоре на нека питања и предивну земљу са фантастичним људима. Сада знам више о свом српском пореклу и то ме чини поносним. Одувек сам знао да сам делом Србин и сада је тај део добио смисао. Нека питања су добила одговор, друга су покренула нова питања и зато морам да се врати са својом породицом да решимо загонетку, на крају задовољно истиче Јан.

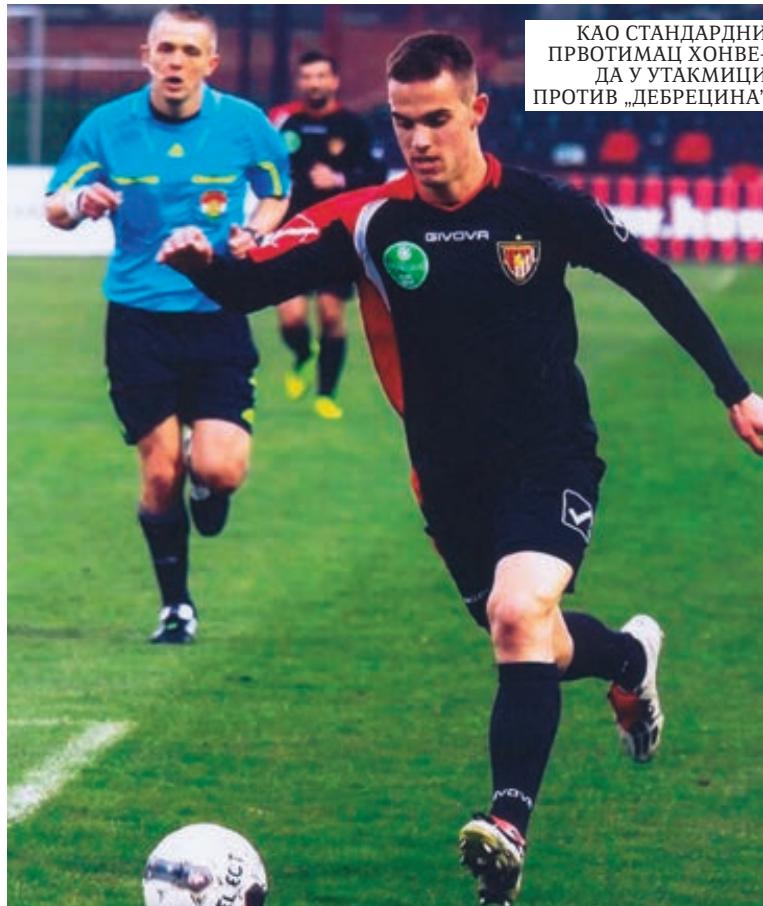
ЈАН СА ШАЛКАЧОМ У ЗАПУШТЕНОЈ ДЕДИНОЈ КУЋИ У ЈАГОДИНСКОЈ ТРНАВИ

ФИЛИП ХОЛЕНДЕР, МАЂАРСКИ „ХОНВЕД”

Траже га у Енглеској, Италији и

Иако један од најмлађих, Филип се усталио као првотимац „Хонведа” који је ове године, после две деценије, изборио учешће у Лиги Европе. У зимској паузи био је на проби у „Манчестер ситију” и „Квинс парку”, а ускоро би могао и да дебитује за мађарску младу репрезентацију

КАО СТАНДАРДНИ ПРВОТИМАЦ ХОНВЕДА У УТАКМИЦИ ПРОТИВ „ДЕБРЕЦИНА”

Иако домаћем фудбалу не цветају руже, далеко од тога да у њему немамо успеха, али „на страни”. Један од таквих, чијим се резултатима и успесима комотно можемо похвалити је наш суграђанин Филип Холендер (18), који је, као један од најмлађих, стандардни првотимац прослављеног мађарског „Хонведа”.

Још као четрнаестогодишњак из селекције млађих кадета „Радничког” прешао је у Хонведову фудбалску школу „Ференц Пушкаш академију” (треба разликовати од истоименог фудбалског клуба), у чијим је редовима освојио за три године све што се могло освојити, укључујући чак два пута и престижни фудбалски турнир „Ференц Пушкаш – Сузуки куп” – о чему смо већ писали.

Већ на крају јесењег дела првенства тренер првог тима „Хонведа”, италијански ас Марко Роси, наговестио му је да ће се из млађих селекција приклучити првом тиму. Ипак, потврда његовог квалитетног рада и напредовања стигла је у зимској паузи и то из саме колевке фудбала – Енглеске.

■ Помоћ српских играча

– На позив Манћинија у јануару ове године отишао сам у „Манчестер Сити”, где сам тренирао са њиховим првим тимом. Наши играчи из редова прославеног енглеског премијер лигаша, Настасиј и Коларов, сјајно су ме прихватили. Фасцинирала ме је солидарност играча по-

СА НАСТАСИЈЕМ ЗИМУС У „СИТИЈУ”

СА БРОНЗАНОМ МЕДАЉОМ
МАЂАРСКОГ ПРВЕНСТВА
У ДРЕСУ „ХОНВЕДА”

се трудим и, пре свега, будем стрпљив, одје нам Филип мале тајне из свлачионице „грађана” и другачију слику о најнесташнијем момку европског фудбала, који на трениг

МИЛОШ ВИДОВИЋ, САРАЈЕВСКИ „ОЛИМПИК”

Најбољи странац босанске лиге

По избору најутицајнијег босанског спортског портала „Спорт.ба”, Милош је проглашен за најбољег страног играча тамошње Премијер лиге. Већ две године капитен сарајевског „Олимпика”, трага за новим ангажманом, а волео би да се окуша у јачој конкуренцији, у иностранству

Iочиње време одмора и пауза спортским лигама, па у граду све чешће затичемо Крагујевчане који су се афирмисали ван граници наше земље. Један од њих је и фудбалер Милош Видовић (24), који је баш пре две недеље, по избору најутицајнијег босанског спортског портала „Спорт.ба”, и званично проглашен за најбољег странца Премијер лиге БиХ. Нешто из разлога што ова лига можда и није баш најатрактивија за позорност фудбалске јавности, нешто и због урођене скромности, тек, већовали или не, ово је прва права медијска промоција већ афирмисаног

играча Видовића у његовом родном граду.

Милош је рођен у насељу Аеродром, завршио је економску школу, а фудбалом почиње да се бави озбиљно већ од првог разреда основне школе.

– Само неколико нас је тада прошло озбиљну селекцију у „Радничком”, и тренер нам је био Кали, сећа се наш саговорник који је у редовима „Црвених ћавола” тренирао пет година.

Потом прелази у „Шумадију”, где три године наступа за млађе селекције, али се добрим играма за први тим наметну већ као шеснаестогодишњак.

■ Одлазак у непознато

У фудбалску печаљбу у Сарајево отишао је одмах по завршетку средње школе, са непуних 19 година.

– Играо сам у „Шумадији” и жељео сам да фудбалски напредујем. Тадашњи тре-

МИЛОШ ВИДОВИЋ НА ОДМОРУ У ЗАВИЧАЈУ У ПОТРАЗИ ЗА НОВИМ АНГАЖМАНОМ

нер „Радничког” Вукашин Петрановић, запазио ме је и преко свог пријатеља послao на пробу у Сарајево, у „Олимпик”. То је био мој први професионални ангажман. Иако сам као млађи чешће играо штопера, профилисао сам се као задњи везнини и на тој позицији играм и сада, каже он.

Сарајевски „Олимпик” је релативно млад клуб, основан 1993. Године, име је добио у част зимске олимпијаде, а навијачи „Вукови”, мањом градска раја, названи су по њеној маскоти Вучку. Милош тада ништа није знао о њима, као ни старији који су раније пратили босански фудбал, али је размишљао да је боље да игра тамошњу другу

него овде четврту лигу и, иако финасијски услови нису били баш сјајни, решио је да тамо остане.

У почетку му је било баш тешко.

– Клуб није имао свој економат, терен, нисмо имали где да играмо домаће утакмице, да тренирамо... Плус сам „странац”, без познаника и пријатеља. Али, од првог дана био сам лепо примљен од саиграча и тренера и заиста нисам имао никакда и никаде било каквих проблема јер долазим из Србије, сећа се Милош, који је своје прве сарајевске дани проводио као на Башчаршији, уживијајући у атмосфери и амбијенту који код нас никаде није могао да види.

Милош и клуб „Олимпик” заједно су напредовали и већ наредне сезоне изборен је улазак у прву – Премијер лигу БиХ.

– Тим је потпуно реновиран и реконструисан, тако да смо из претходне сезоне у „Олимпiku” остали само ја и још двојица играча. Нови тим представљао је Југославију у малом, јер су у њему били играчи из свих околних држава, Хрватске, Србије (чак седам-осам), Црне Горе и Македоније. Поново смо имали проблема са стадионом и утакмице смо играли час на Кошеву, час на Грабавици и сезону завршили на шестом месту, што и није мали успех за клуб без велике традиције, инфраструктуре, навијача, каже он, додајући да је у то време живео на Добрињи и дружио се са Крагујевчанима који су играли за сарајевску „Славију”.

■ Капитен сарајевских „вукова”

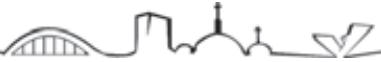
Те сезоне добио је позив да наступа за младу репрезентацију БиХ, хтео је је, али није могао, јер нико од његових родитеља или предака није имао сталну адресу и пребивалиште у БиХ.

Пре две сезоне, када је наш „Раднички“ постајао прволигаш, контактирали су га из клуба, али, онако, како сам каже „млако и неизбиљно“, те је остао у Сарајеву.

Клуб је из године у години бивао све бољи и ове сезоне су били у ситуацији да се квалификују за европска такмичења, али нису имали европиленцу. Град Сарајево је

ГРБ САРАЈЕВСКИХ „ВУКОВА”

Шпанији

>> **ФИЛИП ХОЛЕНДЕР: СЗЕРЕТНÉМ МEGMUTATÓI**
Négy akadémistánk került fel az NB1-es együttesünk keretébe, akik majd „ПУШКАШ” АКАДЕМИЈА РЕКЛАМИРА СЕ СВОЈИМ НАЈБОЉИМ ИЗДАНКОМ

сваког дана долази са другачијом фризуром и бојом косе.

Добро се показао у „Манчестер ситију”, тако да га је простирали Хари Реднап позвао на недељу дана у „Квинс парк ренџерсе”. Боравак у Лондону продужен је на две недеље и поново је Филип био стрелац и асистент на пријатељским утакмицама. У „Квинс парку” су му одмах понудили и да остане, што он, због нерегулисаних папира (и даље се води као српски, а не као мађарски играч) није био у стању да учини.

Из боравка у Лондону млађани Холендер издавају још једну епизоду. Кајке да се у клубу појавио чувени Ђани Бурчић и одвео га на ручак. Он се сада уз објавио, отворио фудбалску школу и дао ми је неколико врло добрих и корисних савета.

Филип је задовољан како се показао у Енглеској, каже да у њиховим првим тимовима играју велике звезде, али да тамошње млађе селек-

ције нису ништа боље од наших или „Хонведове”.

Свуда заблитао

У току припремног периода заблитао је и на међународном фудбалском турниру у италијанском граду Вијаређо. Постигао је еврогољ, и то победнички, у утакмици са „Леђеом”, лобавши голмана са преко двадесет метара. Његове игре на овом турниру нису прошли незапажено ни код италијанских медија, тако да је дао интервју за познати портал „Туто качко естеро“ („Све о страном фудбалу“) и то профи, уз одобрење и благослов клуба, менаџера и тренеру Росија.

Турнир у Вијаређу био је и његов последњи наступ за млађу селекцију „Хонведа“, а тренер Роси после тога одмах га је прикључио првотима. Ни у сениорској конкуренцији не мења своју играчку позицију – офанзивни везни (мулти-

ИТАЛИЈАНСКИ МЕДИЈИ О ФИЛИПУ

Пореде га са Роналдом

Познати италијански спортски портал „Туто качко естеро“ посветио је Филипу Холендеру и његовим играчким квалитетима баш респектабилан простор. Пореди га, због брзине и технике, са прослављеним Кристијаном Роналдом, искрено су били заинтересовани због чега је још као четрнаестогодишњак напустио своју земљу и отишао у Мађарску.

Италијанске колеге су Филипа Холендеру представиле као „једну, за сада малу или у перспективи велику фудбалску звезду“, а он се у том разговору захвалио својој породици која га је све време подржавала и открио да му је сан да заигра у енглеској Примјер лиги.

скилер је и игра подједнако и на левом и десном крилу и по средини), народски речено – полушипци.

Професионални деби имао је у марта против „Пече“ - ушао је на терен у 36. минути, али је, захваљујући асистенцијама, проглашен за играча утакмице. Од тада је стандардни првотимац „Хонведа“.

- Ове године смо завршили на трећем месту мађарског првенства и „Хонвед“ је, после 19 година, изборио место за квалификације у

ФИЛИП (ЧУЧИ ДОЛЕ ДЕСНО) СА КЛУПСКИМ КОЛЕГАМА ПРОСЛАВЉА ТРЕЋЕ МЕСТО У МАЂАРСКОЈ ЛИГИ

L'intervista – TCE presenta... Holender:
“Lanzafame ci aiuterà, voglio la Premier ma per ora non dico niente!”

Martedì 27. 2013 Davide Mattioli Evidenza, Interviste, Robiche 0 commenti

ИНТЕРВЈУ ЗА ИТАЛИЈАНСКИ САЈТ
„СВЕ О ИНОСТРАНОМ ФУДБАЛУ“

ских лига, конкретно из Енглеске, Италије и Шпаније, не крије Филип Холендер.

Од папира зависи и његов деби за мађарску младу репрезентацију.

- Њихов селектор је већ контактирао мог менаџера. Прихватићу позив без размишљања, јер ме из наше репрезентације нико никада није позвао, иако сам био члан млађих националних селекција и уредно сам се одазивао на све позиве, и скрен је он.

У родни Крагујевац дошао је на само десетак дана, да опорави мишиће, „одмори“ мозак, и види се са породицом и пријатељима, а већ ове недеље враћа се у Будимпешту на припреме за квалификације у Лиги Европе.

Са папирима или без њих, као играч „Хонведа“, или неког од клубова из најјачих лига, већ је до сада оставио траг у мађарском фудбалу. О томе сведоче брошуре, билборди, флајери и реклами са његовим ликом и именом којим се позивају нови полазници у фудбалску „Пушкаш академију“. Хвале се својим најбољим изданком – нашим Филипом Холендером. **Зоран МИШИЋ**

МИЛОС ВИДОВИЋ (БЕЛИ ДРЕС) – ДЕТАЉИ ИЗ УТАКМИЦЕ СА ЗЕНИЧКИМ „ЧЕЛИКОМ“

средио стадион на „Отоцима“ и дао га „Олимпику“ на коришћење, а наш Милош је последње две сезоне, наметнувши се својим квалитетима, постао и капитен.

- У Босни се избори за најбољег играча не организују у савезу или од стране тренера већ то све ради сајт „Спорт.ба“. По мишљењу њихових новинара, ја сам се наметнуо

ВИДОВИЋ (ЦРНО БЕЛА 24.) НА УТАКМИЦИ ПРОТИВ „САРАЈЕВА“

и квалитетом али и континуитетом игара, јер сам у читавој сезони изостао само са две утакмице и то због жутих картона.

Колеге из тамошње спортске штампе игре Милоша Видовића окарактерисале су као „стандардно добро“ а он истиче да је увек у функцији тима, више одговоран него маштовит и лепршав и са више конкретних задатака него слободе у игри, или да је, с обзиром на дефанзивне задатке које има у клубу, задовољан и бројем постигнутих голова.

Ипак, задовољио се бо-

санском лиgom, јер сматра да је у њој достигао максимум и жељи да напредује у бољем клубу и јачој лиги. Тренутно је у Крагујевцу где тренира сам одржавајући форму и чека, по речима његовог менаџера, позив из Украјине, Русије, Пољске, Грчке или Казахстана, а волео би да то буде тим из Грче.

Док се одмарала у родном граду ретко излази:

- Читав мој живот и овде и тамо био је посвећен спорту и никада нисам имао времена за изласке нити ме је то нарочито интересовало.

Иначе, Милош се прошлог петка у Крагујевцу венчао са својом дугогодишњом девојком Александром (веза још из средње школе), која је прво путовала у Сарајево, а касније и живела са њим.

- Она се увек жали да је никада нигде не спомињем, па да то одмах исправимо, кроз смех истиче Милош, додајући да је „Грчка и Александријин фудбалски и животни избор“.

З. МИШИЋ

ВИДОВИЋ (ЦРНО БЕЛИ ДРЕС) НА УТАКМИЦИ СА „ЗВЕЗДОМ“ ИЗ ГРАДАЧАЦА

КУЋА ЛАМИНАТА

Крагујевац

Краљице Марије 3/А
064 24 987 61

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ
КРАГУЈЕВАЧКЕ

МАРКЕТИНГ

ТЕЛЕФОНИ:

034/333-111

034/333-116

marketing@kragujevacke.rs

„МУЗИКА ЗА РИЗНИЦЕ“ КРАГУЈЕВАЧКОГ НАРОДНОГ ОРКЕСТРА

Престоница чува стари добри звук

Упорност, рад, ентузијазам и висок професионализам музичара који чине Велики народни оркестар Ненада Милановића крунисани су капиталним делом које вади из заборава и афирмише праву изворну, традиционалну српску музику, извођену и слушану у деветнаестом и почеком двадесетог века. То би могао да буде само почетак значајне културне мисије – уколико се „тамо где треба“ препозна вредност и квалитет досад урађеног

Када се одслуша дванаест инструменталних композиција, а то се дешава буквално у „даху“, са промотивног компакт диска Великог народног оркестра Ненада Милановића названог „Музика за ризнице“, и лајчко музичко уво једино може да каже: то је мелем и за слух и за душу. Јасно се препознаје српски етно звук, онај изворни и патински, али данашњем слушаоцу мало познат, па из истих композиција истовремено навире и нешто тако наше старо и нешто, чини се, посве ново.

Тај ставоременски милозвучан и благодаран звук резултат је вишегодишњег рада крагујевачких музичара, дугог истраживања и трагања за бисерима наше народне музике, који су се временом негде погубили и, недовољно чувани и неговани, потиснути од разних вишедеценијских таласа комерцијалне музике.

Првобитна намера била је да се на ЦД „спакује“ музика која је извођена на српским дворовима током 19. века и у првим деценијама 20. века. Међутим, показало се да то нису само дворске композиције, већ да су оне свиране и слушане и на разним грађанским баловима, официрским забавама и другим светковинама, али су касније, нарочито од Другог светског рата до данас, полако али сигурно падале у заборав.

■ Прве критике: изванредно

Промотивни диск „Музика за ризнице“, који је издат у ограниченој тиражи, први пут је делничично представљен на културној вечери коју је организовао крагујевачки Културно-историјски центар „Српска круна“, под називом „Стара српска престоница“, крајем маја у свечаној сали градске Скупштине. Тада је, уз остале учеснике, наступио и Велики народни оркестар Ненада Милановића, ујиво представио нешто од „ризнице“, која је тек што је изашла испод пресе, међутим права промоција, не само у виду концерата, већ пре свега кроз ширење овог добrog звука – тек предстоји.

„Музика за ризнице“ јединствена је по томе што је то ЦД са дванаест композиција, изврских

ВЕЛИКИ НАРОДНИ ОРКЕСТАР
НА НЕДАВНОЈ ПРОМОЦИЈИ У СВЕЧАНОЈ
САЛИ ГРАДСКЕ СКУПШТИНЕ

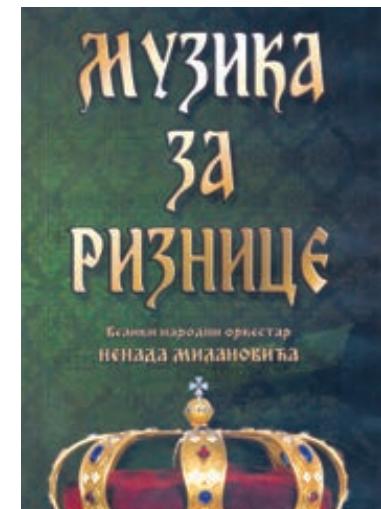
народних српских кола, једини таквог садржаја у Србији, објашњава вођа оркестра Ненад Милановић Пеги.

- Урађени су нови аранжмани који ни у чему нису нарушили изворност композиција, а део тог послал обавио је и наш познати диригент и композитор Војислав Симић, што је свакако јак гарант квалитета. Затим, снимци су рађени у студију „Аудиодизајн“ Добрице Андрића, изврсног су техничкох квалитета, а како смо све то музички извели оцениће и струка и публика, објашњава Милановић.

Кад је о стручци реч, неки снимци су и пре изласка ЦД-а дошли до музичке уреднице Радио Београда Данке Стојиљковић и њена оцена је – фантастично. Диск ће се свакако врло брзо наћи у чувеној фонотетци ове радио станице у којој се чуваје благо српске музике.

Уз то, аутори су на Ју-тјуб поставили четири композиције, Месарско, Јешино и Београдско коло и Крагујевачки друм, и добили су читав низ позитивних повратних информација.

- Јавили су нам се људи са Факултета уметности у Паризу, рекавши да су веома заинтересовани за ову врсту наше музике и да

ОМОТ КОМПАКТ ДИСКА ПРВОГ ПРОМОТИВНОГ ИЗДАЊА

су наше композиције изванредне. Сличне оцене и позиве добили смо из Филаделфије, из Енглеске... Да се разумемо, то нису наши људи из дијаспоре, већ музички стручњаци из света, каже Ненад Милановић.

■ Помоћ стручњака из Београда

Занимљив је и пут настанка ЦД-а са извршном музиком крагује-

вачког Великог народног оркестра, који се иначе од свог зачетка определио за неговање оригиналног етнолошког мелоса. Све је практично почело од једног наступа пре више година у Културном центру „Вук Каракић“ у Београду, на коме су били присутни и наши угледни музички стручњаци, музиколози, композитори, музички уредници. Они су били презадовољни музиком коју је извео крагујевачки оркестар и после концерта наши музичари остали су у неформалном разговору са групом музичких стручњака из Београда. Цела прича свела се на њихово искрено питање – како можемо да вам помогнемо? Убрзо се искристалила идеја – потрудиће се да направе нове снимке старијих композиција, тада је у оптицају била већ поменута музика са српских дворова.

- После тога биле су нам отворене све музичке архиве у Београду и почело је претраживање. То је био обиман и тежак посао јер је већајуо наћи и преслушати старе, избледеле, неке и оштећене музичке траке. Чак смо нашли и једну грамофонску плочу с почетка прошлог века у издању неке аустријске продуцентске куће. И она је била доста оштећена, али смо с тог архивског материјала стрпљи-

во скидали ноту по ноту, препознавали инструменте, аранжмане, оркестрирање, прича музичар Ненад Милановић.

Потом су за сваку композицију изнова рађени аранжмани, па све то пред оркестар, увежбање, пробе, фина дотерирања... Није се радило са журбом, али ЦД је, што се Великог народног оркестра тиче, могао да се појави много раније. Проблем је био како наћи новац за његово издавање. Музичари су били спремни да изведе паре и из својих цепова, али то није могло да „добаци“ да би се покрили трошкови. На крају је у помоћ притекла Скупштина града и својим средствима „затворила“ око шездесет посто производње ЦД-а.

■ Има идеја, хоће ли бити „слуша“

А шта даље?

- Као Крагујевчани и крагујевачки оркестар жеља нам је да добру српску музику најпре представимо нашим суграђанима, а овај град то заслужује и из другог разлога – као прва српска престоница. Тако ћемо осмислiti како ћемо то урадити, али једно је сигурно – да ће све промоције поћи из Крагујевца, каже Ненад Милановић.

Затим би уследио нови тираж ЦД-а, његов пласман у земљи, па и дијаспори. Ко би то и када могао да финансира – сада је тешко и претпоставити. Међутим, идеја крагујевачких музичара је да не остану само на диску, већ да направе својеврсну музичку историјску читанку.

- Поред самог ЦД-а, издање би могло да садржи и нотне записи који су за ову прилику урађени и краћи приказ композиција који би приредили етномузиколози, јер ова музика осликава и нашу националну историју и репрезентује одређене раздобља у српској музичкој традицији, објашњава Ненад Милановић.

У том смислу овај „комплет“ могао би да постане и део школске наставе, посебно у специјализованим музичким образовним установама и то не само у изучавању историје музике, већ и у ширем образовном смислу, пошто нотни записи за све композиције прате сваки инструмент понаособ.

Много тога би се могло, али сами чланови Великог народног оркестра нису у стању да сами без

ДО ГОДИНЕ ДВЕ ДЕЦЕНИЈЕ ОРКЕСТРА

Никако да постане званично градски

Велики народни оркестар под управом Ненада Милановића следеће, 2014. године навршава двадесет година успешног рада. Основан је 1994. као мали оркестар, да би потом прерастао у велики, с превасходним циљем да ради на очувању српске традиционалне музике.

Оркестар чине познати, угледни и школовани крагујевачки музичари инструменталисти, од којих су неки радили трајне снимке за фонотеке Радио Београда и Радио Сарајева. Оркестар је имао велики број наступа, од којих су више од 250 били хуманитарни концерти. Најачешће су наступали са вокалним солистима из Крагујевца Соњом Перешић, Христаном Урошевићем Бацом, Вером Нешић, најажол, сви су већ покојни, али и са Радишом Урошевићем, Синишом Сретеновићем, Душицом Јовановићем, као и са Чедом Марковићем, Јорданом Ивановићем и другима. Веома запажени су и њихови концерти са Српским ансамблом „Смиљ“ из Крагујевца.

За свој досадашњи рад Велики народни оркестар дарован је Мајсторским писмом, Добродарјем, признањем Светосавски венац и добитник је Давидове харфе. Мада је посвећен

НА ПРИЈЕМУ КОД ПРЕДСЕДНИКА СКУПШТИНЕ САШЕ МИЛЕНИЋА ПРЕ ЧИТИРИ ГОДИНЕ

пре свега очувању културне баштине и негује изворну и кавлитетну музику, што је многоструко потврђено. Оркестар до сада није успео да добије „званичан градски статус“. После многих признања и похвала, падају се разне обећања да ће се ови музичари наћи под кровом неке крагујевачке институције културе, али од тога до данас није учињено ништа.

Због тога им највише недостају услови за рад, нарочито за вежбање и пробе. Захваљујући разумевању директора школе „Бура Јакшић“ за те потребе сада користе музички кабинет ове школе, док трошкове рада и наступа углавном финансирају сами, јер нису у водама комерцијалне музике где се „окреће“ музички динар.

ВЕЛИКИ РАД И ТРУД ЗА ОЧУВАЊЕ
МУЗИЧКЕ БАШТИНЕ:
НЕНАД МИЛАНОВИЋ ПЕГИ

подршке са стране, пре свега званичних институција културе, направе те нове кораке. Уосталом, они су направили један велики корак за очување српске уметничке баштине – урадили су нове, до префекције савршене снимке заборављених композиција, укупно њих дванаест, имају спремно

УЖИВО СНИМАЊЕ ЕМИСИЈЕ „ИЗ ГЛАВЕ”

Оперетско кабаретски ораторијум

Обећавши још давно баш на страницама, ових новина, Мића Турчин је одржао реч и прошлог петка присуствовали смо снимању његове култне емисије „Из главе” на Великој сцени крагујевачког позоришта. Популарни водитељ имао је свесрдну помоћ пријатеља – бројних крагујевачких музичара свих провинејенција од рокера и панкера, хеви металаца, хориста и тамбураша, а лечка је сам и загуслао

Да је човек од речи, а не тамо нека водитељско-радијска замлада популарни Мића Турчин, алијас Мирослав Милетић, потврдио је прошлог петка и то дупло. Прво, одржао је обећање раније дато на страницама ових новина да ће кад-тад једну од својих култних емисија „Из главе” снимити на сцени крагујевачког Театра и то оно, све фес, хатала са живом музиком (било коло 'оћеш) и пред публиком и – испунио је то прошлог викенда.

КОМПОЗИЦИЈЕ И ИЗВИЂАЧИ

Дванаест предивних кола

На промотивном диску „Музика за ризнице” снимљено је дванаест инструменталних композиција: Краљевско коло, Коло кнеза Михаила, Месарско коло, Јешино коло, Коло краљице Наталије, Коло Срба, Београдско коло, Српкиња, Крагујевачки друм, Гардошко градско коло, Србијанка и Тобијјеско коло.

Аранжмане и оркестрације композиција урадили су познати композитор и диригент Војислав Симић и шеф крагујевачког Великог народног оркестра Ненад Милановић Пеги. Иначе, оркестар чине: Ненад Милановић – хармоника, Марко Лазовић – виолина, Милашко Пантелић – виолина, Слободан Божић – контрабас, Милорад Радојковић – гитара, Душан Васиљевић – флаута, Дејан Стојановић – кларинет, Милинко Ивановић – фрула, Милан Радовановић – бубњеви, Предраг Милановић – клавир, Зоран Мирајловић – хармоника, Звонко Туцаковић – бас гитара, Смиљана Царевић – виолончело и Момчило Аксентијевић – клавијатуре.

ЦД „Музика за ризнице“ издан је под покровитељством града Крагујевца, а за појављивање овог промотивног диска Велики народни оркестар захвалан је и скupштина-ма општина Топола и Рача, секретару Културно-историјског центра „Српска круна“ из Крагујевца Мирјани Раденковић и престолонаследнику Александру Карађорђевићу.

још неколико. И публика и стручњаци већ препознају вредност и квалитет овог подухвата, међутим културну политику и кључеве касе за ове намене воде и држе неки „ трећи људи“. Уз то, „Музика за ризнице“ Великог народног оркестра Ненада Милановића, на жалост, нема ни приближну моћ за самоодржавање какву имају неки „маракански“ естрадни спектакли или масовне хистерије на разним „ушћима“ где се промовише оно што нема никакве везе са музичком традицијом Србије.

Дакле, у петак у гледалишту Велике сцене Театра пуно к'о у ..., хе, хе, није то што сте помислили него к'о ко. Ни суза није могла више да стане и то она родољубива, патријотска, тенисерка пуштена тога дана нешто мало раније за вољеним Нојем на „Роланд Гаросу“. По броју гледалаца очиједно је да Турчиновој аутентичној популарности не могу да нашкоде ни грађанска дужност гледања Михиних „Орлића“, као ни навијачке страсти и дерби у баскету.

Туричина имају још једну

МИЋА ТУРЧИН
ЈЕДИНІ АУТЕНТИЧНИ
СТЕНД АП КОМИЧАР
ОВДАШЊИ

ми видели) његове матичне и завичајне РТК.

■ Дубок бунар нашег пропадања

- Ау, па оволико не снима ни седнице Градске скупштине...

- ... И то сада када су актуелни историјски избори за месне заједнице, рајцају поједини доконањаши и згубидани из публике доказујући да су достојна публика Мићиног перформанса који следи.

Уз аудио најаву „Ја сам војног лица син“ изађе хор, па онако млађе-средња генерација крагујевачких „Незбринутих рокера“ и Турчин им командова:

- Остав! У Театру певам ја, па распали: „Ја сам војног лица син, ја у

и будућу фазу „ако Бог да да добијемо и датум“ и духовито појасни онима којима то још није јасно да смо онога „цара што смо дотерали до дувара“ сада „притерали уза зид“.

Потом, конкретно „колика је дубина нашег бунара“ он би „хтјео песмом да нам каже“ и рече уз свесрдну музичку помоћ Јураша (гитара), Трнде ('армоника), Степе (тарабучица) и Фиће на клавијатурама. Стихови Џонијевог култног хита „Нашао сам добар бенд“ моћно су и духовито (прнохуморно на опћу жалост) реално збунали у интерпретацији „Глупи мод европских интеграција“, па онда Нирвана која је у 13. сезони његове емисије „Из главе“ звучала као „Смел лајк Сербијан спирит“.

Ту би прекинут заслуженим и громопуцателним апалузима (што уопште, није лоше када је реч о емисији која се снима уживо, баш супротно), па настави са „хитићима – шитићима“ попут: „Кетрин у Бе-

ОБЕЂАО
– ТЕК ЂЕ ДА
ГА ГУСЛА
„У ЗАСТАВУ
ОПЕТ
РАДИМ ЈА“

сте доминирали“, па пређе на „Тендерска је туга преголема“.

Уз помоћ хора (За развој грађанске флексибилности, толерантности и наводњавања „чачну“ (на опште одушевљење публике) и локалне шакаљиве теме, отпева

ПАПИРИЋ
КОЈИ НЕМА
ЦЈЕНУ –
КАРТА ЗА
СРЕЋУ И
ОПЕРЕТСКО
КАБАРЕСТКИ
ОРАТОРИЈУМ
„ИЗ ГЛАВЕ“

„Овде постоји једно царство у њему царује хришћанство“, а лично на гуслама (даје тврду веру да ће још да вежба и то код профи гуслаџије – и ми му верујемо јер је човек од речи) „У ‘Заставу’ опет радим ја“, на стихове „Пушења“ и „Зен‘ца блуза“.

- Све је свеједно, неко живи лепо, неко живи бедно, закључи он и подсети нас да се историја понавља и то како: „Ови сада што су игребали фијате због повишице, па то није ништа ново. Један Сплићанин купио јутића 1987. године и стално му на новом ауту, изнутра, отпадају облоге за врату. Он оде код мајстора, скину они врату, а тамо једна цедуљица на којој пише: „Каква мени плата – така теби врату!“, објасни нам на лицу места уз громогласан апалуз (уживо, како другачије) неопходност репетиције историјских односа и ситуација.

По снимању емисије уследи добра, баш права градска жураја, прво у бифеу Театра, а онда по гајбама. Срећа, због интегритета и дигнитећа учесника исте и узбуњивања грађана – добро је да нико није снимао ни на „живо“, ни на „мртво“...

Можда неки други пут у оквиру нове Турчинове оперетско кабаретско ораторијумске продукције „Из главе“.

Зоран МИШИЋ
Фото: Н. РАУС

плочу, сви у клин“ и „представа“ лагано потече. Мића, 'ладан к'о да је у свом „рођеном“ студију, а не први пут на сцени најстаријег српског позоришта.

Турчин нас подсети, педантно поброја све фазе и стања нашег вечитог пропадања – са све завршним „стиропор“ и „напредним“ фазама и најави у свом стилу

ораду“, осталим „качавендисањем“, географским поремећајима, интеграцијама, интерплементацијама – трампом „косовског за европски мит“.

Популарна Дачићева „Миљацка“ добила је своју изведбу у

Мићиној продукцији која гласи:

„Стани, стани, Ибар водо, да спо-

разум прође“, а све то уз помоћ там-

бираша – оригиналне поставке

„Оркестра за лоцирање, узбуњивање и обавештавање грађана“ и „маски-рани“ део стандарде поставе „Лицеју-ма“.

■ Колка мени плата, таква теби врат

Из свог опуса под називом „Збирка примењених песама – тендерска епопеја“, Турчин нас почасти песмицом „Сетите се рокери, кад сте били фрајери, кад сте некад свирали, кад

УКРАТКО

Бијенала
студентске графике

Изложба графике награђених аутора са 16. Бијенала студентске графике Србије отворена је у Галерији СКЦ. На овогодишњем Бијеналу студентске графике Србије одржаном у мају, јавност је имала прилике да се упозна са радовима чак 106 студената и постдипломација са уметничких академија из Београда, Новог Сада, Ниша, Крагујевца, Звечана, Новог Пазара и Солуна (овогодишњи гости Бијенала). Том приликом додељено је шест равноправних награда ауторима најбољих радова по мишљењу жирија. Групна изложба награђених аутора представља најновије радове пет младих студената и пружа увид у њихово различито стваралаштво. То су Данијела Рупић, Тања Стевановић, Тијана Милковић, Славка Луковић и Ђејмс Продановић.

Исидора Пападоули са Аристотел Универзитета из Солуна је такође награђени аутор, али овом приликом из техничких разлога њени радови нису изложени.

Изложба посвећена Сави Мркаљу

У галерији Народне библиотеке, у понедељак, 17. јуна, у 20 часова биће отворена изложба посвећена обележавању 230 година од рођења и 180 година од смрти Саве Мркаља, реформатора српске азбуке.

Изложба докумената „Два века дуга“ посвећена је очувању дела и лика Саве Мркаља, човека без кога данас не би имали, како многи кажу, најсавршеније писмо на свету – азбуку. Посетиоци имати прилике да сазнају о неправди која је учињена Мркаљу. Већи део ове изложбе базиран на радовима, истраживањима и писањима Владе Ђукановића.

Најуспешнији хор Србије

Хор старијих разреда Основне школе „Светозар Марковић“ освојио је прво место на Републичкој смотри у Новом Бечеју. После низа година ово је први пут да је неки од хорова школа у региону постигао овако значајан успех.

Хор ученика од петог до осмог разреда крагујевачке основне школе је након извођења дела Димитрија Зеленовића и Дејана Деспића, као и цез канона непознатог аутора проглашен за најуспешнији.

Након Земље у Синейолексу

Акционој филму „Након Земље“ од ове недеље приказује се у крагујевачком биоскопу „Синеплекс“. Главни глумци Вил Смит и Џејден Смит улогу оца и сина, пренели су још једном и на филм.

Принудно слетање оставља тинејџера Китаја и његовог оца Сајпера насукане на Земљу, хиљаду година после катализма, која је проузроковала бекство људи. Са озбиљно повређеним Сајпером, Китај мора да пређе опасан пут, кроз неистражена места, како би стигао до помоћи, суючавајући се са еволуираним животињским врстама које сада владају планетом, као и са незаустављивим, генетски модификованим бићем.

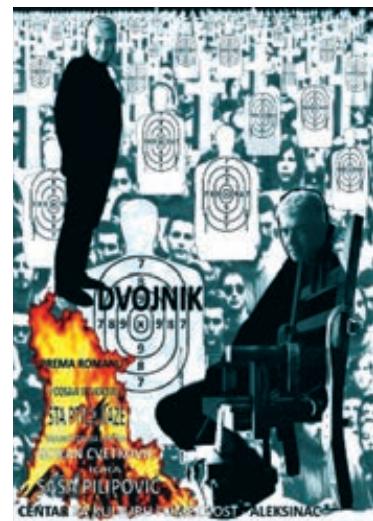
ПРЕМИЈЕРА МОНОДРАМЕ „ДВОЈНИК“

ПОСЛЕДЊЕ МИСЛИ

Крагујевачко извођење монодраме „Двојник“ Саше Пилиповића, након премијере у Алексиначком Центру за културу, заказано је у четвртак, 13. јун, на Великој сцени Књажевско-српског театра

Pеч је о монодрами која је настала по литературном предлошку романа „Шта птица каже“ писца Видосава Стевановића, а коју је режирао редитељ и позоришни критичар Горан Цветковић, Крагујевчанима познатији као селектор „Јоаким-интерфеста“.

- Ово је комад о једном од највећих политичких убистава у новијој српској историји. То је прича о човеку коме су последње мисли пред смрт, осећања и питања који му пролазе кроз главу у таквој драматичној ситуацији, у страхотном распећу између детињства и садашњег тренутка, поро-

ПЛАКАТ ЗА МОНОДРАМУ
„ДВОЈНИК“

дице и пријатеља, жеља и снова, поноса и достојанства, страха и стида, каже Саша Пилиповић.

Роман Видосава Стевановића говори о величини личног пораза и бесмислености сваког постојања у спознаји да те је не само издао бивши пријатељ, безмalo двојник и послушник, који се у међувре-

мену претворио у твоју супротност, већ и да је за то ангажовао „кровожедне псе“ који ће те хладнокрвно убити и покопати у некој непознатој шуми, а затим прелити кречом, мемљивом земљом и лишћем.

- Четири месеца радимо на овом комаду. У помоћ ми је притекао Горан Цветковић, чији су савети били веома драгоценi. Говор у представи није убиоочајен, готово да је писан шекспировским језиком, што само појачава ову монодраму, најављује Пилиповић.

Иако је реч о монодрами, приликом рада на „Двојнику“ Пилиповић и Цветковић имали су помоћ (за снимање гласова из офа) крагујевачких глумаца Николе Милојевића, Ненада Вуловића и Петра Лукића. Сценографију представе потписује сликар Миливоје Штуловић, музику Владимир Јовановић, композитор из Београда, асистент редитеља је Јован Јовић, а плакат је дизајнирала Тијана Цветковић.

Карте за премијеру продају се на благајни Књажевско-српског театра, а цена је 300 динара.

М. ЧЕР

ТУРНЕЈА ОРКЕСТРА „СИМФОНИЈЕТА“

Два наступа у Крагујевцу

Камерни оркестар „Симфонијета“ из Београда припремио је „Вип турнеју“ по Србији, у оквиру које ће, у периоду од 13. до 20. јуна, бити одржано шест концерата. Извођењем дела савремених композитора, обележава се 25 година од оснивања овог оркестра, чији је директор и диригент Александар Вујић, а у првом плану ће бити српска гитаристкиња и композиторка Маја Ле Ру Обрадовић.

Улаз на све концерте је слободан, а поред Крагујевца наступиће у Београду, Нишу, Новом Саду, Ваљеву, Виминацијуму. Крагујевачки концерт заказан је за недељу, 16. јуна, у 20 часова, у Свечаној сали Прве гимназије, а пре тога биће организован мини концерт испред „Виповог“ центра са уживо преносом на веб сајту и друштвеним мрежама, од 16 часова, у Улици Краља Петра I бр. 16.

Овај значајан корак у приближавању класичне музике широј публици, омогућен је захваљујући подршци фондације „ОАМ“ из Женеве и компаније „Вип мобайл“, која концерте поклања свим љубитељима музике поводом свог шестог рођендана.

Александар Вујић је за прославу рада „Симфонијете“ одабрао балканска сазвучја. На програму ће бити и његова ауторска дела, међу којима и најслушаније „Српско

ИЗВОЂЕЊЕМ ДЕЛА САВРЕМЕНИХ КОМПОЗИТОРА,
ОБЕЛЕЖАВА СЕ 25 ГОДИНА
ОД ОСНИВАЊА ОВОГ ОРКЕСТРА

коло“. У програму су уврштена и два мађарска композитора, славни Бела Барток са „Шест румунских народних игара“ и Ференц Фаркаш са „Малом концертном музиком“.

На програму ће се наћи и две композиције Маје Ле Ру Обрадовић, за соло гитару и оркестар „Балада магичне долине“ и „Кончерт латино“.

Ова уметница је прошле године одликова на Орденом Витеза уметности и књижевности Републике Француске. С обзиром да је каријеру изградила у иностранству, по први овдашња публика биће у прилици да се ближе упозна са њеним радом. Од пре три године живи у Београду, али наставља да наступа и у иностранству.

КОНЦЕРТ КАМЕРНЕ МУЗИКЕ

Клавир и виолина

У четвртак, 13. јуна, у Свечаној сали Прве крагујевачке гимназије, од 20 часова, у оквиру концертне сезоне коју организује Музички центар, наступиће виолинисткиња Гордана Матијевић Недељковић и пијанисткиња Марја Ђукић. Ове уметнице одржавају целовечерни концерт, а на репертоару ће се наћи дела М.Т. фон Парадизе, Моцарта, Шуберта, Кралика, Крајзлера.

Виолинисткиња Гордана Матијевић Недељковић дипломирала је и магистрирала на Факултету музичке уметности у Београду, где ради као ванредни професор на Катедри за гудачке инструменте. Освојила је више награда на републичким и савезним такмичењима. Добитник је дипломе на Такмичењу младих уметника Југославије (1987), награде за најбољу интерпретацију на фестивалу „Музика у Срби-

ји“ (1988). Била је и члан трија „Сковран“, део је ансамбла оркестра „Душан Сковран“ од 1984. године, а концертмајстор од 1987. На бројним концертима овог оркестра у земљи и иностранству наступала је као солиста у Грчкој, Русији, Словенији, Бугарској и Турској. Учествовала је и на многобројним фести

валима. Марија Ђукић (клавир) дипломирала је и магистрирала на Катедри за клавир Факултета музичке уметности у Београду у класи проф. Срђана Грибића. Усавршавала се код проф. Алексеја Наседкина и проф. Бернхарда Еберта, као и на Конзерваторијуму „Римски-Корсаков“ у Санкт Петербургу, у класи проф. Јекатерине Мурине. Запослена је као редовни професор на Катедри за клавир на ФМУ у Београду. Наступа као солиста и у камерним ансамблима. Као солиста наступала је са Београдском филхармонијом, Симфонијским оркестром РТС-а и Симфонијским оркестром Војске Југославије.

Иначе, улаз на овај концерт је слободан.

Дарија Нешић и
Милош Миловановић,
који потписује
режију

ВЕЧЕРЊА СЦЕНА „303“

Сурова прича о браку

Након краће паузе, на репертоару вечерње сцене „303“ Позоришта за децу поново ће се наћи комедија „Чорба од канаринца“. Реч је о комаду Милоша Радовића, а играју Дарија Нешић и Милош Миловановић, који потписује режију.

„Чорба од канаринца“ је нежна, комична, али и сурова прича о браку, приручник за оне који размишљају о уласку у брак и огледају о оних који су већ у њему.

Универзитетски професор Михаило Медовић у средњим годинама одлучује се на улазак у брак са Јеленом, својом пар година млађом вереницом. Хвата га паничан страх од промена које ће уследити ступањем у брак, па заједно решавају да брак испробају у последњих пет минута који су им преостали до потписивања брачног уговора. У ових пет минута пролазе кроз све фазе брачног живота, од прве брачне ноћи, преко развода до поновног сусрета.

Иначе, дизајн звука за овај комад урадио је Вук Спасић, а ликовни асистент је Наталија Радисављевић.

Представа је на репертоару у petак, 14. јуна, од 20 часова, а карте се могу набавити на билетарници Позоришта за децу по ценама од 300 динара.

М. Ч.

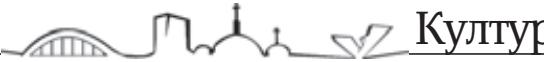
НАГРАДА „ЂУРА ДАНИЧИЋ“

Велико признање Демићу

Директорка Библиотеке града Београда Јасмина Нинков и директор Матичне библиотеке "Вук Караџић" у Крагујевцу Мирко Демић добитници су награде „Ђура Даничић“, најзначајнијег стручног признања у области библиотекарства у Србији, саопштила је Народна библиотека Србије.

Једногласну одлуку о овогодишњим лауреатима награде, која носи име једног од најугледнијих управника националне библиотеке, донео је жири у саставу: директор Библиотеке Матице српске и дописни члан САНУ Миро Вуксановић, директор Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ и професор Универзитета у Београду др Александар Јерков и заменица управника Народне библиотеке Србије, библиотекар-саветник Светлана Јончић.

Мирко Демић, угледни српски библиотекар и книжевник, дугогодишњи је успешни директор једне од највећих јавних библиотека у земљи. Истражним радом, Демић је суштински доприносио развоју српског библиотекарства, посебно на подручју Шумадије. Аутор је већег броја стручних радова и учесник више националних и међународних скупова, стоју у саопштењу Народне библиотеке.

РЕЗУЛТАТИ КОНКУРСА МИНИСТАРСТВА КУЛТУРЕ

Крагујевац дебело закинућ

У 13 различитих области Крагујевчанима је прошло тек 11 пројекта. Или у бројкама, од 176,7 милиона у центар Шумадије стигло је тек нешто више од три милиона динара. Неверицу је изазвао податак да часопис „Кораци“ Народне библиотеке „Вук Каракић“ није добио ни динар, а да је за „Јоакиминтерфест“ одобрено свега 200 хиљада динара.

Hакон што су, коначно, објављени резултати конкурса Министарства културе, Крагујевчани су се поново уверили да се живот у Србији лако повезује са бројним народним мудростима. Тако је и овога пута, док је већина културних посленика очекивала да их огреје сунце, те неки динар капне и од стране Министарства, потврђена стара народна: откуд сам се надао да ме сунце огреје, отуда ме лед бије.

жевних манифестација и награда и периодичне публикације. Наиме, ни у једној од ових категорија ама баш нико није прошао!

За периодичне публикације у области уметности и културе одобрено је 9.440.000 динара за 33 пројекта, а износи се крећу од 80.000 до 700.000 динара - колико је добио Клуб сарадника и донација Књижевног листа из Београда за часопис „Српски књижевни лист“. Неверицу је изазвао податак да часопис „Кораци“ Народне библиотеке „Вук Каракић“ није добио ни динар. Ако није било разлога за аларм до сада, то значи да је сада потребно лупати на сва звона, јер без паре један од најважнијих српских часописа за књижевност и културу могао би да се, једнословно, угаси.

Мирко Демић, директор Библиотеке, сматра да је ово напад на културу града Крагујевца.

- Дижемо глас и поручујемо да нисмо застрашени. Више је него јасно да је реч о идеолошком обрачунау. Нисмо само ми ускраћени за средства, већ сви они који су били отворени за све писце, без обзира одакле долазе и на ком језику пишу. А господи из комисије поручујем да је онај стари режим пао још пре више од десетије. Србија је променила курс, али се изгледа у њиховим главама још ништа није променило, огорчен је Демић.

Као посебно скандалозно, он је навео да је члан комисије Срба Иг-

причати колико је паре отишло на прославу „Миланског едикта“, или срамотно је ово што смо доживели, навео је Демић.

Он је објаснио да је за издавање „Корака“, часописа са вишедесејанском традицијом, потребно нешто више од милион динара. До сада је Министарство давало 700 хиљада, а локална самоуправа 400 хиљада динара.

МИРКО ДЕМИЋ

ИВАНА МАЦКИЋ

ЗОРАН БОРИЋ

нтервју са Филипом Давидом. Надам се да ћемо добити подршку свих они који могу да помогну, а до тада часопис ће излазити у електронској форми, изјавила је главна и одговорна уредница Ивана Маћкић.

■ Симболична средства

Иначе, највиши износ одобрен је за позоришну област, и то 46.598.000 динара, а распоређен је на 57 пројекта. За разлику до осталог, Крагујевчаним су одобрена три пројекта - два за Књажевско-српски театар, од по 200.000 динара, и три пута више за фестивал „Златна искра“ који организује Позориште за децу.

- Фестивал „Јоакиминтерфест“ кошта око пет милиона динара. У односу на остале позоришне фестивале сличног квалитета, то је заиста мало. Хвала за било какву помоћ, али са друге стране, мислим да је то помоћ више него симболична. Ето, тих 200 хиљада биће довољно да организујемо богате коктеле за наше госте из иностранства, каже Воја Лучић, директор Театра.

Он је нагласио да је „Јоакиминтерфест“ јединствена позоришна манифестација у земљи, те да је не би ваљало прекидати.

- Пауза од годину дана би била погубна, а пронахи ћемо алтернативне изворе финансирања. Већ смо кренули са свим припремама, а селектор Цветковић направио је ширу селекцију за фестивал. Наравно, радићемо у скромнијим условима, са буџетом којим располажемо, најављује Лучић.

„Златна искра“ је већ за нама, а како нам је Зоран Борић, директор Позоришта за децу, објаснио још се вкупу нека дуговања. Нажалост, ни 600.000 неће бити довољно да заткрије рупе.

- Фестивал организујемо у скромним условима, али квалитет није опао. И ове године гости су нам били најбољи светски луткари. „Златна искра“ кошта мање од 2,5 милиона, али много вреди. Очекивали смо дужо помоћ Министарства. И фестивал се завршио, а само захваљујући Скупштини града нисмо остали дужни учесницима. Тренутно смо у дугу према угоститељима и штампарима 800.000 динара,

што значи да ће након уплате остати још четвртина дуга. Бићемо принуђени да то покријемо сопственим средствима, најављује Борић.

Он каже да је био уверен да ће и ова средства тешко добити, па се

ВОЈА ЛУЧИЋ

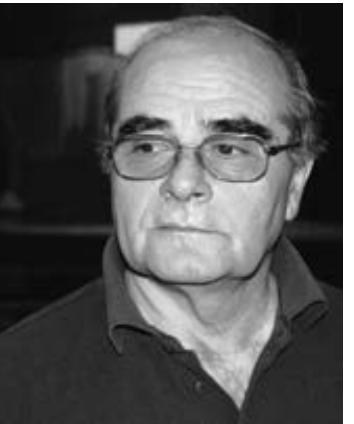
ЧУДНИ АРШИНИ

И капом и шаком

Добар показаљ да су паре дељене неселективно је и подatak да је за позоришне пројекте у Крагујевцу стигло милион динара, док је рецимо, за „Борине позоришне дане“ у Врању издвојено милион и по. Крајински круг за неговање традиције из Неготина је за музичко-сценски спектакл поводом 200 година погибије Хајдука Вељка добио 17.000 евра.

Исто паре као и „Јоакиминтерфест“ добило је и село Раброво са 1.000 становника за организовање позоришних свечаности „Жанки у част“.

У Министратству кажу да нису желели да финансирају комерцијалне програме, али су зато ЈП „Сава Центар“ дали два милиона динара.

зато нису одлучили да конкуришу другим пројектима.

- Конкурс је објављен у октобру, а решен у јуну. То значи да нико није требао да ради пола године. Улазимо у ризике да плаћамо казне, да нам буду блокирани рачуни само зато јер касне уплате из Министарства. Надам се да ће паре бар лећи на време, каже Борић.

Иначе, Позориште за децу је већ уложило 300 хиљада сопствених паре у фестивал.

■ За годишње програме

Да додамо да ни један пројекат Крагујевчанима није одобрен ни у области уметничке игре, кинематографије и аудиовизуелног стваралаштва, за културне делатности за децу и младе, за извorno народно и аматерско стваралаштво.

У области музике, пак, прошила су три овдашња пројекта, и то агенције „Рекреативно“ за 14. Интернационални цез фест (700.000), Музичке омладине за концертну сезону (300.000) и Музички центар за Међународни фестивал камерних хорова (600.000 динара).

Више среће него у другим областима овдашње установе имале су и када је реч о визуелним уметностима. Галерија „Рима“ добила је за годишњи програм 300.000, НВО „Милениум“ за стрип конференцију и „Рефракт“ по 200.000 динара. Министарство ће ове године помоћи и Салон антиратне карактуре са 150.000.

Иначе, паре су још добили само Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу, у области научноистраживачке и едукативне делатности за пројекат „Драгослав Срејовић и митологија“ (50.000) и Удружење за помоћ особама са аутизмом за ликовно-музичку едукативну радионицу (70.000).

Након оваквих одлука, у небраним грожђу се нашао и министар Петковић, који је најавио да ће покушати да из буџетских резерви помогне важније манифестације са дужом традицијом.

Мирољуб ЧЕР

РЕАГОВАЊЕ СКД-А

Чаршијско-буразерски критеријуми

Српско књижевно друштво оштро је реаговало поводом резултата конкурса, оцењујући да је реч о нечувеном нападу на савремену српску културу. Наводећи да се неће помирити са свршеним чином, СКД је затражило да се „почињена неправда исправи“.

Такође, од Министарства је затражено да достави оригиналну одлуку комисије и записнике са њених састанака, као и „критеријуме“ према којима је одлучивано.

- Погледи ли се преглед одобрених пројекта и висина одобрених средстава, очигледно је да су одлуке (и то не само када је реч о СКД-у) доношene по идеолошко-партијским и чаршијско-буразерским критеријумима. Естетска мерила и релевантност пројекта ту нису ништа значили, наводи се у саопштењу СКД.

СКД је навело и да за „ову нечувену напад на савремену српску културу у целини сматра одговорним министром културе и информисања Братислава Петковића, а одмах затим чланове комисије: Тиодора Росића (председник), Срђу Јгњатовића и Зорана Ненезића“.

■ Идеолошки обрачун

Најзанимљији за Крагујевчане, свакако, су биле области књи-

ИЗЛОЖБА СЛИКА ЕМЕРИКА ФЕЈЕША

Чипкасте фасаде велелепних грађевина

Након Илије Босиља, чија дела су у галерији „Рима“ представљена пре четири године, овог јуна Крагујевчани имају прилику да виде радове још једног од најзначајнијих уметника са ових простора чије стваралаштво припада маргиналном сликарству или сликарству аутсајдера.

Емерик Фејеш (1904-1969) је као дугметарски занатлија сам почeo да слика у својој 45 години, а од када се, због ишијаса и астме, пензионисао интензивно је сликао све до смрти, радићи у скученој соби свог новосадског дома. Као врсни пртагониста урбаног пејзажа у наивној уметности јужнословенских простора, он још за живота постаје веома цењен од стране најзначајнијих домаћих уметника и познавалаца уметности Ивана Табаковића, Ота Бихали Мерина, Димитрија Башичевића и многих других, и уједно постаје један од најпознатијих наивних уметника света чија дела се данас налазе у најважнијим светским колекцијама наивне и маргиналне уметности.

Фејеш слика градове (улице, тргове, грађевине) у којима никада није био, које је гледао само на разгледницама, али који су у његовој интерпретацији постали „имагинарни светови“ изаткани од мрежа густих,

НОВА ИЗДАЊА И ПРЕВОДИ

Јагличић у Газети

Московски месечник „Литературна газета“, у свом новом мајском броју, доноси сепарат „Из српске поезије“, у којем су објављене и песме крагујевачког песника Владимира Јагличића. У овом избору савремених српских песника уз Јагличићеве стихове објављене су још и песме Миодрага Павловића, Матије Бећковића и Вере Хорват.

Такође, циклус песама Владимира Јагличића преведен на руски језик штампан је и у познатом, двојезичном часопису за књижевност, културу и уметност „Српско-руски круг“ (Москва-Београд 2013) у другом броју овог алманаха који објављује издавачка кућа „Игам“. Код истог издавача Јагличићу је објављен и превод изабраних пе-

ЕМЕРИК ФЕЈЕШ је један од најпознатијих наивних уметника света чија дела се данас налазе у најважнијим светским колекцијама

разиграних линија и интензивних, смелих колористичких односа. Слика је врховима шибица, најчешће темпером на папиру, да би тек касније почeo да користи кист, уљане боје, платно и лесонит.

У галерији „Рима“, од ове недеље, посетиоци могу видети неке од најранијих радова, али и најрелија остварења Фејешове уметности, у којима његова уметничка имагинација преобликује познате призоре Лондона, Фиренце, Венеције, Беча

У галерији „Рима“, од ове недеље, посетиоци могу видети неке од најранијих радова, али и најрелија остварења Фејешове уметности, у којима његова уметничка имагинација преобликује познате призоре Лондона, Фиренце, Венеције, Беча

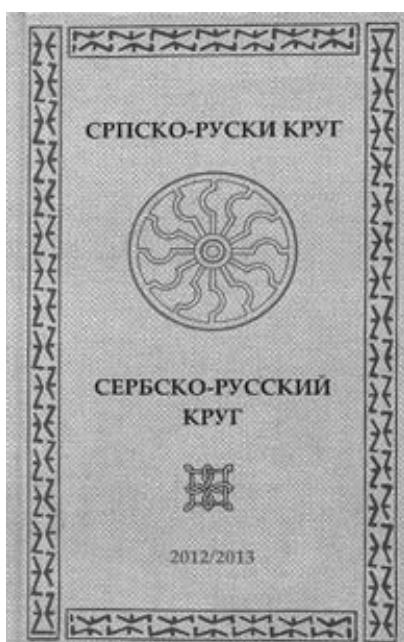
јума као под чаролијом нестајали мрачни и уски зидови, претварајући се у високе, светле, чипкасте фасаде велелепних грађевина. Тако ће наслати Базилику Св. Марка у Венецији, Биг-Бен у Лондону, цркву Нотре Даме у Паризу, катедралу Св. Стефана у Загребу, Дуому у Милану, катедралу Св. Стефана у Бечу, грађевине у Сијени, Фиренци, Будимпешти, тргове у Базелу, Београду, Бриселу, Велсу, Дубровнику, Москви, Новом Саду, Риму, Сарајеву, улице у Загребу, Минхену, Прагу, Суботици, Штокхолму, мостове у Базелу, Луцерну, Љубљани, канале у Амстердаму, Хамбургу, Венецији, Вормсу, Задру, Трогиру, грађевине у Америци и Индији и још много познатих и измишљених грађевина, тргова и урбаних целина широм света.

Текст у каталогу изложбе потписује Нина Крстић, директор Музеја наивне и маргиналне уметности у Јагодини, која наводи да је ликовно уобразиљи уметника била потребна врста природне копрне, која би га шtitила од утицаја сиве стварности. Зато је сликао углавном ноћу. Дневно светло било је исушише стварно.

Емерик Фејеш, је по мишљењу ове критичарке, „путовао“ далеким метрополама, а под његовим кистом

би као под чаролијом нестајали мрачни и уски зидови, претварајући се у високе, светле, чипкасте фасаде велелепних грађевина. Тако ће наслати Базилику Св. Марка у Венецији, Биг-Бен у Лондону, цркву Нотре Даме у Паризу, катедралу Св. Стефана у Загребу, Дуому у Милану, катедралу Св. Стефана у Бечу, грађевине у Сијени, Фиренци, Будимпешти, тргове у Базелу, Београду, Бриселу, Велсу, Дубровнику, Москви, Новом Саду, Риму, Сарајеву, улице у Загребу, Минхену, Прагу, Суботици, Штокхолму, мостове у Базелу, Луцерну, Љубљани, канале у Амстердаму, Хамбургу, Венецији, Вормсу, Задру, Трогиру, грађевине у Америци и Индији и још много познатих и измишљених грађевина, тргова и урбаних целина широм света.

Изложба траје до 24. јуна.

сама великол руског поете Фјодора Тјутчева, а крајем априла у Кијеву му је изашла и књига песама „Данас“, као двојезично (српско-руско) издање познатог руског савременог песника Срђеја Шелковог.

З. М.

НОЋ КЊИГЕ Бестселери, попусти и бројни поклони

Традиционална манифестација „Ноћ књиге“ осми пут заредом одржаће се у петак, 14. јуна од 17 до 24 сата на 31 локацији широм Србије. И књижара „Делфи“ у Крагујевцу, (Краља Петра I бр. 12) и „Лагунин клуб читалаца“ учествују у највећој манифестацији после Београдског сајма књига, која промовише књигу и читање. Сви љубитељи писане речи имаће прилику да уз највеће попусте дођу до својих омиљених наслова. За једну књигу важиће попуст од 25 одсто, за две купљене књиге попуст од 30, за три књиге – 35, док за куповину четири и више наслова само у „Ноћи књиге“ важи попуст од 40 одсто. Такође, књиге других већих издавача биће на попусту од 20 одсто.

Поред тога, све купице очекује изменење - свака куповина биће нарађена вредним поклонима. Искрпистите прилику и купите новог

Халеда Хосеенија, трилогију „Педесет нијанси“, као и многе друге светске хитове по најновољнијим ценама.

Организатори овог својеврсног фестивала књиге су издавачка кућа „Лагуна“ и књижарски ланац „Делфи“. Ова издавачка кућа постоји већ 15 година и са продукцијом од преко две стотине педесет објављених наслова годишње с правом се назива једном од највећих издавачких кућа не само у земљи већ и у читавом региону. У оквиру књижарског ланца „Делфи“ послује двадесет пет књижара, као и највећа интернет књижара у региону www.delfi.rs.

Поводом „Ноћи књиге“ биће објављено и специјално издање „Лагунин квартални каталог“, које ће бити дељено посетиоцима „Ноћи књиге“, а електронско издање биће послато и свим члановима Клуба читалаца.

„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО“ НАГРАЂУЈЕ Физичка привлачност

Два најброжа читаоца „Крагујевачких“ биће и овог петка у прилици да својој библиотеци додају занимљив наслов „Вулкан издаваштво“. Потребно је да у петак, 14. јуна, позовете 034 333 116, после 10 часова и добијете књигу „Превара ме ако смеш“, ауторке Тес Стимсон. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Вулкан“, која се налази у Тржном центру „Плаза“.

Овај роман издавач најављује као савршено штиво за плајку, а критичари сматрају да је Тес Стимсон превазиша себе.

То је прича о мужу, жени и љубавници, а питање је на чијој ћете ви бити страни.

Николас Лайон савршен је муж – згодни адвокат за разводе који обожава своју жену и породицу. Сара Каплан савршена је заводница – сексапилна млада правница која се уморила од тога да буде сингл. А Малинча Лайон савршена је жена – и даље је лепа, пише популарне куваре и мајка је три предивне кћерке.

Николас, човек који је луд за својом женом, сасвим неочекивано почиње да машта о Сари. Сара се поиграва са њим, а Малинча се суочава са сопственим изазовима. Од скupих лондонских клубова до живописне енглеске унутрашњости, оно што је почело као тренутна физичка привлачност сада се у потпуности отрело контроли. Некада срећно ожењен човек и две веома различите жене сазнаће како је то када им се испуни најсмeliјe жељe и када свако од њих добије оно што заслужује.

Тес Стимсон редовно пише за британски лист „Дејли мејл“, као и за неколико женских часописа. Рођена је и одрасла у Сасексу, дипломирала је на Оксфорду, а затим провела неколико година као продуцент вести на ИТН-у. Тренутно живи на Флориди са супругом, кћерком и два сина.

ИЗЛОЖБА „АНДРЕЈЕВО ДЕТИЊСТВО“

Хроника одрастања

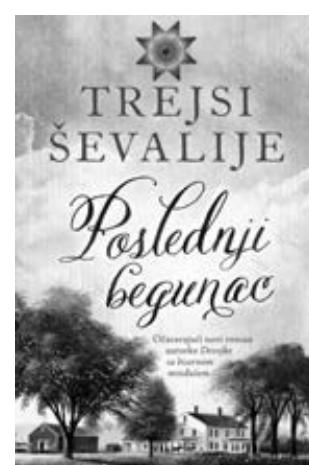
У четвртак, 13. јуна, са почетком у 19 часова, у галерији „Мостови Балкана“ биће отворена изложба цртежа, слика и графика „Андрејево детињство“ аутора Зорана Д. Костића. Десетине цртежа различитог формата на различитим врстама папира су својеврсни склоповни албум једног детињства - хроника одрастања Костићевог сина. Однос оца и сина на овим радовима изједначен је са односом уметника и модела.

Историчар уметности Марко Терзић, у каталогу изложбе, наводи да је поставка „Андрејево детињство“ скуп белешки, трагова, портрета и аутопортрета, отисака захвалности и очаја, присуности сна у који верује човек, као и присуности лепоте у коју верује уметник. Врзино коло самоће, антилогије, поприште епске битке, канонада и ватромет таштине, обала покривена отисцима непознатих бића, сјај и копрена.

- И љубав, која није обична, јер је саздана од меса и костију, од трагова росе у рано јутро, од чисте радости у сутон, од зебње и бриге, од тишине и велелепне буке, наводи Терзић.

Зоран Костић живи и ради у Нишу. Дипломирао је и магистрирао на Факултету ликовних уметности у Београду. Реализовао је четрдесетак самосталних изложби у многим градовима Србије, али и у Шпанији и Бугарској. Редовни је професор за предмете цртање и сликање на Факултету уметности у Нишу.

Изложба овог уметника биће отворена до 25. јуна.

„ЛАГУНА“ НАГРАЂУЈЕ Године ропства

Пет читаоца „Крагујевачких“, добиће књигу „Последњи бегунац“ Трејси Шевалије, а потребно је да у петак, 14. јуна, позовете 333 116, после 11 часова ујутру. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Делфи“ у пешачкој зони.

Издавачка кућа „Лагуна“, објавила је нови роман бестселер ауторке Трејси Шевалије, „Последњи бегунац“ који се бави темама са америчког континента.

Трејси Шевалије, својим новим романом „Последњи бегунац“ први пут залази у америчку прошлост и на готово невероватан начин преплиће приче о квекерским досељеницима и одбеглим робовима. Смештен у густе шуме и сунцем окупана кукурузна поља Охаја, овај живописни роман проповеда о злим људима и неустрашивим женама, о изненађујућим браковима и чудноватим пријатељствима, и о изузетној моћи пркоса.

Радња је смештена у половину 19. века када млада квекерка Онор одлучује да са сестром оди у Америку. Сестру тамо очекује вереник, а Онор ће након великог разочарања које осавременује за собом отпочети нови живот. На путу се сестра разболи и умире, а Онор, потпуно сама на другом крају света, одлучује да оде у Охајо и нађе њеног вереника. Нова земља са потпуно другачијим обичајима, географијом, храном, и свиме што се може замислити, за Онор представља егзистенцијални и духовни изазов. Решена да прихвати ситуацију коју јој намеће судбина, Онор се труди да се уклопи у нову квекерску заједницу и пронађе у њој своје место. Паралелно са причом о њеном унутрашњем преображају у новом свету тече прича о последњим годинама ропства и тајном удрžању које је помагало одбеглим робовима да се пребаце из Америке у Канаду. Морална начела која јој налаже вера подстичу је да се и сама придружи овом покрету и тако себе и своју нову породицу доводи у опасан положај.

КРАГУЈЕВАЧКА ТРАГЕДИЈА 1941. У У СВЕТЛУ НОВИХ ИСТРАЖИВАЊА

У граду и околини стрељано 2.796 људи

Пише: Ненад Ђорђевић, историчар

Јпоследователним часовима 20. октобра 1941. године немачки окупатори су сахранили својих десет погинулих војника на немачком војном гробљу из Првог светског рата. У вечерњем сатима стрељано је 123 ухапшених Јевреја, комуниста, националиста, на подручју централне радионице, која је припадала ВТЗ-у. Међу стрељанима је било неколико угледних Крагујевчана адвокати, Михајло Ивеша и Миладин Вукомановић, др Јосиф Шнерсон, др Моша Ели, каферија Марко Ђорђевић, познати стрелац и пушкар у ВТЗ-у Мата Марковић. Десет људи је успело да побегне са овог стрељања. Председник општине Страхиња Јањић, који је заменио Драгомира Симовића, наредио је сахрањивање.

Љотићевски командант Марисав Петровић почиње да одваја поједине Крагујевчане и претпоставља се да је пустио из немачког логора око 450 људи међу којима је највише било ѡака. И сутрадан, 21. октобра 1941. године, љотићевци су правили спискове за ослобађање, а у замену за њих доводили су ухапшене Цигане.

■ Постављене крстаче, упркос забранама

Двадесет првог октобра отпочело је масовно стрељање. Немачки окупатор одваја групе од по 60 до 120 људи и одводи их. Било је 30 локација где су извршавани поколи.

Након стрељања војници Вермахта прилазили су и пушали у сваког за кога је постојала сумња да даје знаке живота. Срељање је вршено све до 14 сати. „Извежбани убице посао су обавиле са пруском тачношћу. На гомиле унакажених тела, која су лежала једно преко другог, немци су набазивали шашу да мртве не виде други сужњи када их тада буду проводили”, забележио је Миодраг Ђелаковић у књизи „Под областима Србије”. У току стрељања регуларне немачке трупе су ишли певајући по нивине Крагујевчане одређене за стрељање. Ретки су били немачки војници који су се понашали хумано према заточеницима.

Према сведочењу професора Светослава Максимовића, велики број људи остао је заточен још неколико дана:

„Непријатељска војска не дозвољава прилаз мртвима. Једино што су пустили сељанима села Мечковац, Маршић и Грошница да сахране своје мртве, али када је једног истог дана за Грошницу пренесено шест мртвачких сандука, а за Маршић 70, они су викали, претили да ће на дру-

ЛЕШЕВИ СРЕЉАНИХ У ШУМАРИЦАМА

мовима поставити митраљезе и да ће убијати све оне који превозе мртвачке сандуке. Њима је сметало што су гледали како друмовима, закрченим колима, иду ковчези недогледни. А покрај њих црнеше не шамије и још запевка до села... Тужна, широка, гласна са нарицашем”.

Немачке окупационе трупе забрањују одржавање јавног помена. Пред само стрељање Крагујевчани су писали својим пријатељима, рођацима и деци читав низ страшних порука. Те поруке су преносили они који су избегли стрељање, као и таоци који су их сахрањивали.

Папирчићи са последњим порукама налажени су данима на различитим местима на подручју Шумарица. Породице су често откопавале стратишта и односиле своје најмилије на градска гробља. Генерал Беме нарекује чак да се и не обележи место где су стрељани Крагујевчани. Међутим, врло брзо, без обзира на забрану, хумке су обележене и постављени крстови.

По наређењу немачких власти, на уверењима Предстојништва градске полиције и црквеним умрлицама није смело стајати да су покојници убијени стрељањем. Тако је досада остало да се у периоду од 19. до 21. октобра у Крагујевцу и његовој непосредној околини стрељано 2.796 људи. Овај злочин који су починиле немачке регуларне трупе представља један од највећих ратних злочина са елементима геноцида почињених током Другог светског рата.

■ Анализа жртава крвавог октобра

Крагујевац је током 19. и 20. века постао значајан индустријски центар. Број радника се вишеструко повећавао, тако да је пред Други светски рат Војно-технички завод имао око 6.000 запослених. Један део војно способних био је одведен након априлског рата у заробљеништво, али највећи број радника Војно-техничког завода као и осталих фабрика које су постојале у Крагујевцу тих дана октобра 1941. године остао је у граду.

Прву демографско-социолошку анализу стрељаних у сели-

У периоду између два светска рата у Крагујевцу је дошло и до развоја трговине, па је страдао добар део и овог друштвеног слоја. Срељано је 117 Крагујевчана који су се бавили трговином, од којих је 113 било из самог града, а четири из села а 52 било је слободних занимања, од којих је 49 Крагујевчана, а троје из околине. Простији радника је било 47 (42 Крагујевчана и пет из околине).

У крагујевачкој трагедији стрељано је 248 ученика различитих крагујевачких али и сеоских основних и средњих школа – највише из Војно-техничке школе, занатлијске школе, грађанске школе, прве и друге гимназије и учитељске школе. Ученика из Крагујевца било је 239, а из села девет. Срељано је и 39 професионалних радника.

Између два светска рата у Крагујевцу постојало је око 60 угоститељских објеката различитог типа. Укупно запослених из угоститељства стрељано је 48, од којих је 43 из града, а пет села.

У граду је постојала и значајна војна структура. Највећи број војних лица био је у заробљеништву, а у време крагујевачког поколја – страдало је њих 37, 32 из самог града, а пет села.

Један део стрељаних припадао је саобраћајним занимањима и то су, пре свега, биле машиновође, други радници на железници и возачи. Срељано је њих 33, од којих је 29 из Крагујевца, а четворо са села.

У периоду између 19. и 21. октобра 1941. године, стрељано је и 28 пензионера, десет свештених лица (девет из града и један са села), девет здравствених радника, седам адвоката.

Сем мушкараца, стрељано је и 26 жена, од којих је само једна била из села, а остale су биле из града.

Међутим, за све стрељане није могло бити утврђено чиме су се бавили – за њих десет нема података. На основу свега утврђеног види се и образовна структура – 59 било је факултетски образован, два са вишом школом, 197 је завршило средњу школу, 887 занатлијску, а 133 трговачку школу. У Краљевини Југославији било је обавезно четворогодишње основно образовање, тако да је извесно да су скоро сви стрељани имали неки степен образовања. Посебно је страшна бројка стрељане деце, и српске и ромске националности, узраста од 11 до 15 година – чак њих 40, од којих је 37 било из града, а три са села.

Према националној припадности, највише је било занатлија – чак 888. Они су углавном били из Крагујевца (859), а мање из села 29. Били су различитих образовних струка – од приучених, па све до оних који су занате научили у иностранству. Према прикупљеним подацима који се налазе у Музеју 21. октобар највише је било стрељаних бравара, затим столара, ковача, зидара, обућара, оштрача, колара, опанчара, абаџија, бербера, кројача, корпара, металостругара, лимара, седлара, месара, механичара, па чак се помињу и један бозација, фриз и један литограф.

НЕМЦИ ПОРЕД СРЕЉАНИХ ГРАЂАНА

ма и Крагујевцу урадио је музејски саветник Станиша Бркић и резултати овог истраживања објављени су у његовој књизи „Име и број”, објављеној 2007. године.

У укупном броју стрељаних највише је било занатлија – чак 888. Они су углавном били из Крагујевца (859), а мање из села 29. Били су различитих образовних струка – од приучених, па све до оних који су занате научили у иностранству. Према прикупљеним подацима који се налазе у Музеју 21. октобар највише је било стрељаних бравара, затим столара, ковача, зидара, обућара, оштрача, колара, опанчара, абаџија, бербера, кројача, корпара, металостругара, лимара, седлара, месара, механичара, па чак се помињу и један бозација, фриз и један литограф.

У том крвавом низу други по бројности међу стрељанима били су радници. Из Крагујевца 589, а из околних села 118, што је укупно чинило једну четвртину стрељаних. Међу тих 707 радника били су мајстори, надзорници, квалификованi и неквалификованi радници, надничари и други. Велики број међу њима били су свршени питомци ВТЗ (пушкари, бравари, ковачи, ливци, колари, стругари, лимари, кундачари и др.).

Трећи по броју били су земљорадници, којих је укупно стрељано 345 и то из села 225 (Грошница, Белошевац, Мечковац, Маршић, Корман, Ботуње, Горње и Доње Комарице), а из Крагујевца 120. Појединачна села непосредно су припадала граду и због тога се наводи ових 120 земљорадника.

Службеници представљају још једну многобројну категорију стрељаних. Према подацима, стрељано их је чак 157, од којих је 151 био из самог града Крагујевца, док је осталих шест са села.

Из самог града Крагујевца стрељано је 730, а из Грошнице, Маршића, Илићева, као и других села која се налазе релативно близу Крагујевца било је 1.236 стрељаних. Са територије окупиране Србије било је 602 убијено у време крагујевачке трагедије. Са територије предратне Краљевине Југославије било је још 200 стрељаних лица, док је из иностранства било још 22, а за шест се није могло утврдити одакле су.

Анализом старосне структуре стрељаних у периоду од 19. до 21. октобра 1941. године долази се до података који нам пружају увид не само у тренутну ситуацију (Други светски рат), већ и у последице које су настале након 1918. године (Балкански ратови и Први светски рат). Добар део одраслог мушки становништва, посебно оног који је рођен од 1915. до 1919. године био је и заробљеништу (војни обвезници). Најстарији међу стрељанима био је рођен 1863. године, а петоро деце било је 1929. годиште.

Наследнице се

ПОРУКЕ ПРЕД СРЕЉАЊЕ ИСПИСАНЕ НА ЛИЧНИМ ДОКУМЕНТИМА

Наши

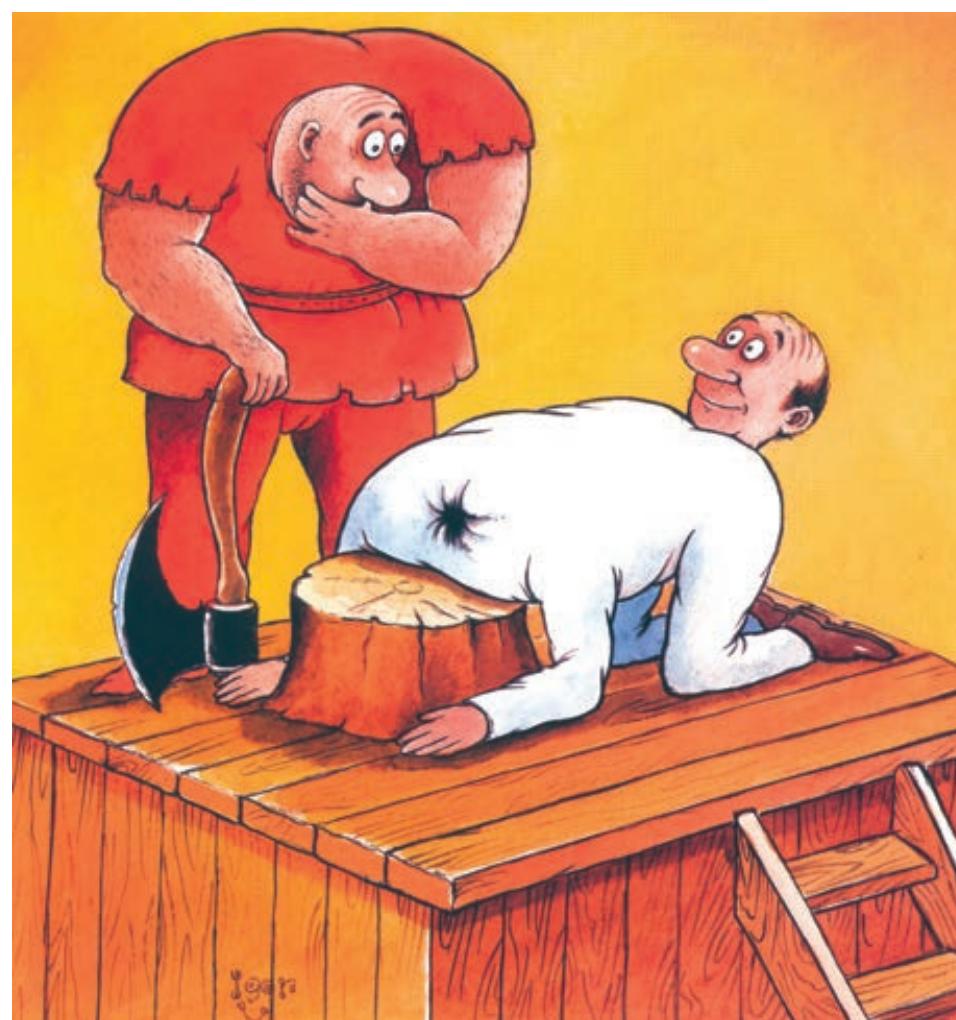
Вата је отшринула, мора бити, промаћа – и друга врата, са стражње стране куће, нису била затворена. Можда нису до краја могла да се затворе без додатног притискања, јер су била ручне израде - клепана од храпавих дасака. Таква су била врата на већини сеоских кућа, па и на овој. Та кућа је у миру служила као збориште и гласачко место, а у рату би је заузеле тријумфаторове војске: у оном Швабе, а у овом - најпре Шваде, па комунисти, па Бугари, па љотани и, напокон, наши. Наши или туђи, кућа им се допадала јер је уз школу и манастир Светога Николе у залеђини, негдашњем самом центру. Узбрежита је, на оцедноме месту, подигају је деда Рака, да би ту ноћивао, чува оближње винограде, напасао на Рујевици стоку - краве и овце и, разуме се, да би увече ашиковао с миљеницом, нероткињом Ленком, далеко од своје цангризаве жене баба-Дарине. Волео је деда и баба-Дарину, стално је за њу куповао бонбоне и зивкао је у вјаја да се сладе. А ко може да одоли слаткишима? Зна се: нико. Али му је било мало сласти, па је волео и Ленку. И она њега: због њега се удавала није.

Деди је сеоски поп више пута претио изопштењем из цркве Господње, а сви мушкарци у селу су му завидели, што због богатства, што због тога што две жене јаши: као да је Турчин. Многи на жене снагу и имање расточују, а он све добија бадава и још се шири, као властелин! Деда је проширио имање, заузео је скоро четврт села, па су га подсмешијиво прозвали сеоским краљем. Нико није знао да је за вечеру барис и с баба-Дарином делио једно јаје и пio расол - само да би уштедео. Отац је наследство очувао и ојачао - али онда се опет заратило, отац је сада ко зна где.

Да, некада је ту био центар села, али се центар, за последњих година - како је народ излазио на крај са завојевачима, селио према друму. Но, кад освајај опет дође, као ово сад, кућа у дубини села, негдашњем центру, поново је добијала на значају, није више била само стражарница на осама. Свака власт је одавде волеле да мотри доле, на друмове и околне пашњаке. Сад су у њој наши. Али, зар је важно што су наши - власт је власт, свака разна насиља врши, свака је по гољу надежна, а по имућног домаћина опака. Разграђује муком изграђено, арчи заливено тубим знојем, слади се поразом и падом онога коме је до јуче из мишије рупе завидела. Свака власт је моћна курва, наша поготово, а моћној се курви свак умиљава, не би ли се, лечка, и сам њоме, или уз њу, осладио.

Кроз отшрину врата польске куће видео се човек окренут леђима, у униформи, с лаким официрским чизмама. Док није почeo да се забавља са учитељицом Бранком, носио је браду, али ју је сад обријао: учитељици се није допадао брадат: жене воле да уређују мушкарце, поготово опасне по себе (у чему постоји и додатна сласт). Тако их припитомљују. Он је стекао право да с њом спава, а она да га узме под своје да му упропашћује живот (што је потајна чежња сваке жене).

Лако је мимоишао стражара Мишу, доле на ивици гаја, бојао се да ће, ближе кући, наћи на Мусу или Стакленца које је Мильковић стално држао уз себе, као део личне гарде. Али, ни Муса ни Стакленца нису били ту - добро га је обавестио комшија Јован - да су послати на задатак у град. Мильковић је био окренут леђима, кроз отшрину врата се видело да замахује десном руком. После замаха зачuo био се оштар, јак ударац сечива о тврдо дрво. Знао је, што и читаво село, да Мильковић има колекцију ножева и да из за-даде понекад баца ножеве у мету, храстовину окочену о зид. Мета је бивше округло дно каце - личи на огромни тањир. Уме по њој начинати и по десетак ножева, као и сад, то-лико је вешт баџач. А ножева има предивних. Наши рукоради, па фабрички швапски, један криви турски, из ко зна којег рата, па финс-

ки, па онај ловачки, са седефом утравираном металном дршком: све је то угланцано, исполирано, наоштрено масатом или бруском, зависно од величине. И сваки се лашти, особито кад их Мильковић порећа на сунцу, као би уживao разгледају их, док их други пред њим хвале. Често закају такмичења у шуми са својим подређенима. Ови знају за његову пасију, па су се и сами извештили у баџању, да би се омилили новом команданту. Стану на десетак корака испред неке дебеле букве или дуба, урежу круг и почну с надметањем. Мильковић готово увек победи.

Мильковић са стола дохвати и баци и последњи нож, па тек тада ступи унутра. Врата нису шкрипнула, али је Мильковић осетио нечије присуство иза леђа и на трен остао укопан, вероватно мерећи сенку која се од дечаковог уласка у кућу опртала на супротном зиду. Био је затечен и чекао је да се придошлица огласи. Али, дечак је ћутао. Мильковић се лагано покрену и у широком луку, спорим корацима, не гледајући незваног госта, седе за сто и положивши руке на таблу стола, ишчекивао да му се дечак обрати. Дечак је стајао пред Мильковићем, допустивши да му се испод просеног цемпера види дршка очевог кратежа.

- Где гори? Јесу ли Немци у Баточини - упита Мильковић, тражећи једним оком кроз прозор сенку својих посилних. Да се Муса или Стакленец у овом трену појаве, пуцали би у месо, тако им је наређено. Али, напољу није било никога, обојица су отишли у предградје, да се распитају о немачким покретима према Бумбаревом Брду. Допустио је да му овај балавац приђе неопажен с леђа. А онда се досети: па ово је балавчева кућа. Кућа његовог оца, сеоског краља, у коју се Мильковић уселио по сили војног команданта. Ко је овде, у ствари, уљез? Онај који има древно право, или онај који тренутно влада? Дечко је овде више боравио од њега, зна како да се привуче. Прави краљев син, ивер не пада далеко од кладе. Још и наоружан.

- Немци су у Баточини - рече дечак. - А у мојој кући шенлуче ваши људи.
- Наши - поправи га Мильковић.

- Не само да сам оца изгубио и никаквог гласа немам од њега, него ме и веће зло стигло – рече дечак. - Уништавају ми двориште, кручме имовину, меркају стоку за клање, пију ракију и вино из очевог подрума и спремају се поганство да начине са мојом мајком. Јесу ли такви наши? Што нас не проторате, што не запалите кућу да бар знам на чemu смо. Наши смо, али вама иде на боље, док се народ дави у блату. Ја сам деду и сестру изгубио на почетку рата - рече он и осети да ће, настави ли, заплакати. - Отац је у рат отишао, а сад ми мајку бешчасте и вређају, последње што нам је остало растроји и крије.

Мильковић се сада наслони на столицу, чији наслоњач шкрипну. Ништа дечак није слагао. Све је то тачно. Његова сестра била је учитељица, Бранкина колегиница. Како се онда говорило, "глава" интелектуалка. Немци су је везану спровели у град и обесили на градском тргу. Причalo се да ју је Бранка потказала, да откупи своју главу. Док су је возили камионом, певала је о Србији, о Косову, о краљу. Краљ ће се, тамо у туђини, ускоро оженити, док ће се они који су му хтели остati верни, венчавати са смрћу: ко то може да издржи? Само чисте душе, само девице, мудре и луде.

А деду, сеоског "краља" Раку, убили су љотићевци кад је покушао ноћу, тајно, да скине унукино тело са вешала и покопа га. Тако у окупацији, а шта је ово што живимо ако није окупација, пролазе најбољи људи, док на површину испливава љотанска и недићевска гамад, спремна да служи свакоме ко плати више, па и по цену сатирања сопственог рода. Деда и унuka су сахрањени у исти дан (кад су то Шваде допустиле), баба-Дарина је убрзо и сама умрла од трбобоље - остали су у кући и на оноликом имању он, отац и мајка. А онда је у рат отишао и отац. Све је то Мильковић добро зnao.

- Колико има од како ти се отац не јавља - упита Мильковић. Мада је знао, лично је ту јединицу испратио својевремено ка Грбицама. И сам одговори: - Биће да је већ друга или трећа година. Много је то времена. Особито у рату.

- Ја бих се бранио да могу - рече дечак. - Али, не могу свуда да стигнем. Ако се отац врати, шта ће затећи? Могли су да буду распоређени друге, а не у наше двориште.

- За то те ја не питам - рече Мильковић.

- Ако твоја мајка не пази како се понаша, за то није крива војска. Нек ти је мајка по сто пута - она многима улива наду и обећава и разне гласове шаље по разним људима. А онда се у кућу затвара и у људе нагони бес. Шта то тамо ради?

- Везе, шије, плете - рече дечак.

- Шта?

- Ка же да су то дарови.

- Дарови? Откад је мртвачки покров дар? На црној свили шије, црну вуну опреда. А онда ноћу све распра, па почне јутром испона.

Жестио се, али не због дечакових притужби. Жестио се јер се свуда осећао коначно решење, крај рата, испостава досадашњих рачуна. У последњих неколико година било је мира, предаха, чак и славе која је њему, сељаку из Трнаве, донела мренасту белину учитељичиних миришљавих бедара, командовање селом, могућност да ошине коња, раздере се на посилне и важноје прајаште према Рујевици. Немци у варошима, лотани-варошани и недићевци уз њих, комунисти претерани из Србије, а у селима - наши. На Немца не смеш, сто за једног - зар су мало невиног живља побили у Крагујевцу, Шапцу и Краљеву? То је било најбоље решење: чекаш крај, а краја нигде. Чак се и легализација спомињала, уз оправу и свеопшту помирбу. А сад је јасно - ништа неће остати на свом месту, дојучерашње данас не важи, сутра неће важити данашње. Због тога се и овај дечко неопажено провукао, пришуњао му се иза леђа: то се очито примакла близка смрtonosa будућност.

И како је, све у вези с влашћу, проклето: као сељак пре рата водио је живот ситног земљоделца: свега у кући има, а увек понешто мањка. Потом је отишао у народ, измешао се с њим, држао говоре на бурету или на подијуму. Маса га је успињала, подржавала, соколила. То је најбоље време за сваку власт. Тада власт има слободу да се креће и разговара с људима, глумећи да је једнака с једнакима. Али, по успону, живот постаје стрмо опасан. Одавно већ није смео да пропшета сокаком без Мусе, Мише и Стакленца: затукили га би мочугама из првог ћошка. Постајао је, као сви властодржи, роб своје судбине која се све више претварала у сенку његовог правог, ко зна где осталог живота.

Док је говорио с дечаком, ломатао је рукама, млатарао длановима, трудећи се да у згодном часу непримећено извуче фијоку. То је, најзад, и учинио. Дечак, можда, не би приметио тај покрет, али је приметио његов брз бачени поглед на нож у фијоци и свој длан пристави на запасани кундак очевог кратежа. Погледи им се сретоше као две оштрице мачева у пољупцу. Мильковић схвати да ће дечко бити бржи и поново руке опусти на таблу стола.

- Ја не могу да им забраним, као ни мајка, да чине опачину и да се намећу - рече дечко. - Али, командант може. Ако се нешто не предузме, ја ћу се жалити.

Он завуче руку у недра - Мильковић није стигао ни да се трзне - извуче из недара метални предмет и јако њиме лупи о сто.

- Ово је мом оцу, у Калабићевом присуству, Чича на Равној гори дао - на столу златник усја као мало сунце.

На помен Калабићевог имени, Мильковић успи обрвама. Ако дечко има већу с Калабићем, то би могло да буде опасно - Калабић је свеприсутна сенка, не знаш где ће осваниuti, где омркнути.

- Имаш ли тога још - запита Мильковић тихо, гледајући златник. - Больје ти је, не показуј.

Он узе златник, као да би га разгледао, а онда га изненада швићну према дечаку. Надао се да ће га изненадити, али дечак у трен ока зграби златник, закуца га на под и згзи опанком, не трепнувши. Опет му је длан био на кундаку.

- Рекао си шта имаш - рече Мильковић. У оку му кресну ватрица: приметио је кроз прозор, сенку. Дечак, међутим, не крете према вратима на која је ушао, него према другој просторији у кући, где су такође постојала врата - такође незатворена, правећи промађу. Он шмутну и нестаде за вратима, потрчавши према шумици. Шума га саклони стаблима.

Пред Мильковићем је стајао Стакленец. Надимац је добио по осмеху који му није силизирало са лица, откривајући беле зубе. Мильковић га је стрељао очима. Био је толико љут да се Стакленец скоро заклати од тог погледа, и приби се уза зид, поред храстове мете начикане бодежима. Мильковић извуче нож из фијоце, замахну и нож се забоде у храстовину, поред Стакленчевог лица са којег осмех и даље није силазио. Командант закорачи по дашчаном шкриптувом поду, и зашестари погледом: златника на поду није било.

САТИРА

Протест српских кокошак

Драги грађани Србије,
Ми, српске кокошке, нећемо више да ћутимо!

Доста су кокошке Србије ћутале и сагињале главе!

Дошла је и за нас демократија, дошло је време да се исправе историјске неправде!

Сви ви, драги грађани Србије, врло добро знате колико су српске кокошке добра чиниле свих ових тешких година, па да не будемо нескромне, и векова, српском народу.

Давале смо све од себе што се могло дати. Милионе јаја, милионе тона меса, милионе тона перја, жртвовале смо се и себе, и своју децу, само да би сироти српски народ био макар мало сит и макар и за тренутак задовољан. Успешно смо се борили против највећег српског непријатеља глади, несебично и самопре горно. Генерације српских кокошак уткале су своје животе у развој, напредак, па што не рећи, и опстанак српске државе.

Кад ова земља постане правна држава, има да направимо хаос!

Милан ТОДОРОВ

Карикатура Горан МИЛЕНКОВИЋ

■ Да за нас није чуо цео свет наш углед у њему би био кудикамо већи.

■ Код нас се зна ко коси а ко воду носи.

Само се не зна чија је ливада.

■ Многи су од ове државе узели све, а да притом нису тражили ништа за узврат.

■ Поред немачког задржао је и српско држављанство. Злу не требало, ако Немачка пропадне.

Милан ТОДОРОВ

■ Утакмица је играна пред празним трибинама, чиме је умањена њена драж. Тукли су се међусобно само играчи на терену!

Радмило МИЋКОВИЋ

Хтео сам да дам живот за отаџбину, али ми се учинило логичнијим да се мајка жртвује за своје дете!

Радмило МИЋКОВИЋ

Мораћемо да фалсификујемо историју. Не желим да нас поколења памте само по поразима!

Милан Р. СИМИЋ

А како сте се ви, драги наши Срби, одујили својим хранитељима? Како?! Увредом!

Да се разумемо, нисмо ми ни очекивали од вас захвалност. Знамо ми да је наша судбина да несебично помажемо без награде и уважавања. Али кад је већ неко решио да испоштује неку птицу, због свих наших бројних заслуга очекивали смо да то ипак будемо ми.

Али не! Ви сте решили да нас увредите!

Срби су у свој грб сместили орлове!

Какве везе имају орлови са Србима и Србијом?

Кад је неки орао учинио добро дело за неког било ког Србина, икад?!

Орлови су себични, уображенi, крвожедни грабљивци који живе само за себе.

Нису они заслужили да се нађу ни на чијем грбу, а камоли честитом српском.

Наравно, нисмо ми кокошке наивне. Знамо ми да су се орлови у грбу нашли зато што су направили

такав имаџ да многи мисле како они симболизују некакве храбrosti и одважnosti, борбености и самосталности, и сличне трице и кучине.

Да се не лажемо, драги грађани Србије, сви ти орловски симболи немају никакве везе ни са Србима ни са Србијом. Бар вас ми кокошке добро познајемо!

Што се нас тиче, ми смо већ поднеле Уставном суду захтев за измену Државног грба, и чекамо праведну пресуду.

Спремне смо чак и на компромис. Нека у грбу буду наши мушки представници, певци. И они су симбол мужевности и борбености, ако је појединим Србима то баш толико важно.

Помозите нам да исправимо историјску неправду, драги грађани Србије!

Подржите предлог да се орлови замене певцима у српском грбу! Будимо најзад оно што јесмо!

Живела живинарска Србија!

Слободан СИМИЋ

ЗУМ

Већ дојдише јунске кише

Депонија у Лепеници поред „Фијатових“ компоненташа

Позира са задњег седишта газдиног аута

Како може да се оплемени архитектонско сивило

Горан Миленковић

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине, Одјељење за просторно планирање, на основу члана 63. Закона о планирању и изградњи («Службени гласник РС» бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-Одлука УС, 24/11 и 121/12)

ОБАВЉУЈЕ

**Јавну презентацију
Урбанистичког пројекта**

1. Урбанистички пројекат за изградњу породичног стамбеног објекта на кп. бр. 6879 КО Крагујевац 1, улица Гоце Делчева

Јавна презентација се организује у периоду од 14.06.2013. до 20.06.2013. године у просторијама Грађа Крагујевца, Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине, Одјељење за просторно планирање у периоду од 09-14 часова.

Позивају се сва заинтересована физичка и правна лица да изврше увид у урбанистички пројекат, као и да у току трајања јавне презентације доставе своје примедбе и сугестије у писаном облику Градској управи за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријату за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине, Одјељењу за просторно планирање, Трг Слободе 3. 34000 Крагујевац.

Заинтересованим физичким и правним лицима која врше увид у изложени урбанистички пројекат, Томислав Спасенић, начелник Одјељења за просторно планирање, пружиће потребне информације и обавештења о садржају јавне презентације.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе
Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине
Служба за заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

**О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ
ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ
О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ
УТИЦАЈА ЗАТЕЧЕНОГ СТАЊА
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, обавештава јавност да је носилац пројекта „ТЕЛЕКОМ СРБИЈА” а.д., ул. Таковска бр.2 из Београда, поднео захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – базне станице мобилне телефоније, чија се реализација планира на локацији „КГ Кнез Михајлова - КГ 73 КГУ73”, на кп.бр. 9618/2 КО Крагујевац 3, улица Кнез Михајлова бр.84/5, Град Крагујевац.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта, може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 13.06.2013. до 24.06.2013. године, у времену од 9-12 часова. Уз захтев је приложена и Стручна оцена оптерећења животне средине у локалној зони базне станице мобилне телефоније "КГ Кнез Михајлова - КГ 73 КГУ73", урађена од стране овлашћеног правног лица ЕТФ-Електротехнички факултет, Универзитет у Београду, Булевар краља Александра 73, 11120 Београд.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложен пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе
Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине
Служба за заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

**О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ
ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О
ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

Градска управа за послове локалне локалне самоуправе и опште управе, обавештава јавност да је носилац пројекта „Телеком Србија” а.д., ул. Таковска 2, Београд, поднео захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – базне станице мобилне телефоније „КГ Индустриска зона (Филип Морис) – КГ69 КГУ69”, чија се реализација планира на кп.бр. 1516/13 КО Крагујевац 1, ул. Складишни центар бб, Индустриска зона, град Крагујевац. Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта, може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 13.06.2013. до 24.06.2013. године, у времену од 9-12 часова. Уз захтев је приложена и Стручна оцена оптерећења животне средине у локалној зони базне станице мобилне телефоније "КГ69 КГУ69 Индустриска зона (Филип Морис)", урађена од стране овлашћеног правног лица – Електротехнички факултет, Универзитет у Београду (Катедра за телекомуникације), Булевар краља Александра 73, 11120 Београд. У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложен пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

ЈАВНО
СТАМБЕНО
ПРЕДУЗЕЋЕ
«КРАГУЈЕВАЦ»
ОБЈАВЉУЈУЈЕ

ОГЛАС

**О ДАВАЊУ У ЗАКУП СТАНОВА
на одређено време до 3 године**

- Јосифа Шнерсона бр.2, површина 64,00 m²
- Јована Петровића Ковача бр.5, површина 60,00 m²
- Краља Петра I бр.33, површина 27,00 m²

Почетна месечна цена за станове износи 274,00 дин/m².

Закупац сноси и трошкове осигурања.

Понуде се достављају у затвореној коверти са назнаком «Понуда за закуп стана» и то искључиво препорученом поштом на адресу ЈСП»Крагујевац», Николе Пашића бр.2.

Понуда треба да садржи:

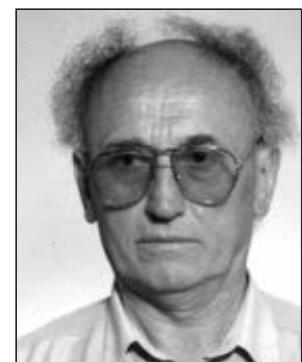
- име и презиме,
- адресу,
- број телефона за контакт,
- податак о занимању, делатности,
- висина закупнине по m²
- број закупнина које се нуде унапред.

Физичко лице које се јавља на оглас за стан доставља писмену изјаву и доказ да не поседује стан на подручју грађа Крагујевца.

Изабрани понуђач је дужан да пре закључивања уговора о закупу уплати закупнину за број месеци који је навео у понуди а најмање за два месеца унапред. Станови који се оглашавају користе закупци и биће усљиви по њиховом исељењу.

Рок за подношење пријава је 8 дана од дана објављивања.

Наш вољени

Томислав Станковић

Преминуо је 4. јуна 2013. године, а сахрањен 6. јуна 2013. на Бозман гробљу.

С поносом, љубављу и дубоким поштовањем чуваћемо успомену на тебе.

Супруга Иванка, кћерка Јадранка и син Јошко са породицама

У петак, 14. јуна 2013. године, навршава се година дана од смрти

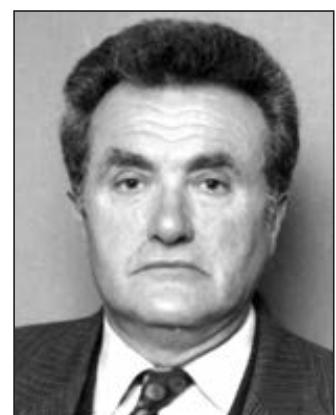
**Владимира Илића
Шерета**

1948 – 2012.

Драги брате, са поносом и љубављу чувамо усомену на тебе.

Брат Милан са породицом

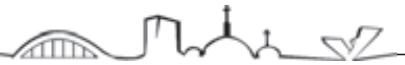
У уторак, 18. јуна 2013. године, у 11 часова, сетићемо се већ три године нашег милог и непрежаљеног

**Милоша Мише
Đorđevića**

Драги Миши,

Љубав је ваздух
Који смо удисали,
А денији осмеси и књије
Најлејаше што смо знали.

Носимо те у срцу,
Твоји најмилији, неутешни и захвални

Мали огласи

МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узратси. Часови у току школске године и припремна настава за упис у Математичку гимназију (СМ) и полагање мале матуре. Студенти (јун). Пријемни (више и високе школе и факултети). Тел. 034-360-202, 063-77-11-002, Арсиф.

ИЗДАЈЕМ пословни простор, 300 квм. Горњомилановачка улица 42, Шумарице. Телефон: 034 357 406, 064 41 88 696.

ИЗДАЈЕМ апартмане, Тиват, јуни, комфорно, повољно. 034 316 267, 065 316 26 77.

ОГЛАШАВАМ неважећим пензионерску возну карту, на име Славковић Драгољуб.

Преминуо је наш драги супруг, отац, деда и брат

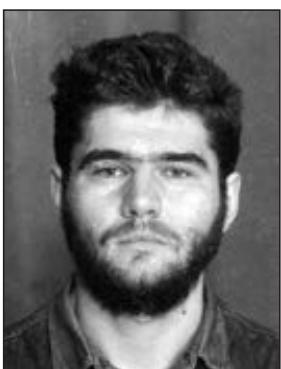

**Сретеновић Александар
Кеза**

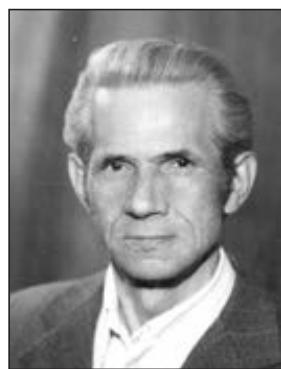
Ожалошћене породице
Сретеновић и Кнежевић

Дана 16. јуна 2013. године навршава се пет година од смрти магистра Митровића Боже и шест и по година од смрти магистра супруге Власте.

Нека почивају у миру

Божо

Власта

Мајка и супруга Џана

Има рана за које нема лека, чак ни време ту не помаже својом упорношћу

Гордана Ђупурдија

1978 – 2000.

Дана 18. јуна 2013. године, у 12 сати, на Варошком гробљу, ране на души узалуд ћемо лечити све док нам је душа.

Сада и увек са тобом
МАМА и ТАТА

СЕЋАЊЕ
14.6.2003 – 14.6.2013.

**Павловић
Небојша
Ненца**

Десет година те тражимо у сваком оку, сваком осмеју, сваком разговору. Нигде те нема. Схватили смо. У НАМА си.

Твоја Ердоглија:
Славка, Века, Нина, Мишко, Гоца, Дари,
Минче, Јеца, Ђока, Милица

**Даница
Миладиновић**

1938 – 2008.

С љубављу,
Славица и Александар
са породицама

**Братислав
Мишковић**

1951 – 2013.

Последњи поздрав Браци
Од мајке, сина и Дуде

Пет година туге и бола.

Снежана Илић

Твоји:
супруг Зоран, син Милан,
ћерка Катарина, унуци Александар, Милош и
Богдан, снаја Сузана и зет Бобан

Деки

Највећа наша радост, срећо наша, сунце наше,
наш понос...
Највећа туга... Неизрециви боле..
Мирно спавај, анђеле!
Љубимо те!

Тата и дада

**Братислав
Мишковић**

1951 – 2013.

Последњи поздрав ћалету Браци
од Нице, Маце и Дуде

ОСМОСМЕРКА - СВЕ НА "В"

У осмосмерци пронађите појмове са списка. Неискоришћена слова дају коначно решење осмосмерке.

- ВАВА
- ВАНИЛА
- ВАЉАК
- ВАРИВО
- ВАТРА
- ВАВИЛОН
- ВАЗДУХ
- ВЕЗИСТ
- ВЕКНА
- ВЕЛИМИР
- ВЕЛТЕР
- ВЕНЕРА
- ВЕСЛАЊЕ
- ВЕСТИ
- ВЕТАР

- ВЕТРОВКА
- ВИВАЛДИ
- ВИДАР
- ВИДРА
- ВИЂАЊЕ
- ВИЗЕ
- ВИЈАЊЕ
- ВИЛА
- ВИНОГРАДАРСТВО
- ВИОЛЕНТНОСТ
- ВИРУСИ
- ВИСИНА
- ВИТРАЖ
- ВИШЊА
- ВЛАДАР

- ВОДА
- ВОДИЉА
- ВОДОИНСТАЛАТЕР
- ВОЂА
- ВОКАЛИ
- ВОЛЕЈ
- ВОТКА
- ВРАЧАР
- ВРГАЊ
- ВРЕВА
- ВРИСКА
- ВРИШТАЊЕ
- ВРСТА
- ВУЦИБАТИНА

КОЊИЋЕВ СКОК

Почев од означеног поља, а крећући се као скакач на шаховској табли, откријте две народне пословице.

А	КУ	ГУ.	ПУ
МЕТ	КА	КО	ГУ
ПИ	МО	ПА	МО
НЕ	ТИ	ТИ	

СУДОКУ

			8		
8	2	4			
2	6		9	6	8
9					7
3	4				
1	7	2	9		3
3					9
4				5	6

7	8	2		7
			7	5
2	9		6	8
		3	5	6
7	2	1		4
5		8	7	9
8		3		1

СКАНДИНАВКА

184	БИТИ У ТЕСНОМ ПРОСТОРУ	ВРЕМЕНСКА РАЗГОДЉА	БИВШИ КОШАРКАШ СА СЛИКЕ					
БАЊА У БЕЛГИЈИ								
ТЕЛЕФОН (СКР.)								
ШТАВЉЕЊЕ ОВЧИЈЕ КОЖЕ								
ГЛАС ГУСАКА								
ВРСТА ПТИЦЕ ЦРНОГ ПЕРЈА								
РЕЧНО ОСТРОВО			БЕЗРЕЛО	ПРОСТ БРОЈ	ЈАДНЕ, БЕДНЕ	ТРОПСКА БИЋКА ЛЕКОВИТОГ УЉА	НЕПРИЈАТЕЉСКО РАСПЛОЖЕЊЕ	
РАСТВОР ЛЕКА И СОЛИ								
ИМПУЛС		ОПТИЧКА СПРАВА НАПУШТЕНИ						
ИЗБАВИТЕЉИ								
НОВАЦ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ			ГИМНАЗИЈА (СКР.) ВРСТА ЈУЖНОГ ВОЋА					
	СНЕЖНА БУРИШИЋ ПОМАГАТИ		ПОСЕД КОЈИ ЈЕ ДАВАО ФЕУДАЛАЦ ВРСТА ТКАНИНЕ					
ДЕЛОВИ МОЛЕКУЛА				ПОРЕД, ДО МЕЛОДИЈА, НАЛЕВ				
СИРОМАШНИ ЉУДИ								
ИСТОК		НЕВЕРНИК, КАУР (ТУР.) МОРЕПЛОВАЦ ФЕРНАНДО		ТЕМПО ЦАРИНСКИ РАДНИК				
УПУЋА РАД								
ТИГАНЬИ			НАШ АВИО ПРЕВОЗНИК ИНДИЈАНСКА ЖЕНА					
ИМЕ МУЗИНЧАРА ПОПЛА УЧЕНИК ТРЕЋЕГ РАЗРЕДА			ОБЛАСТ У НЕМАЧКОЈ НАША РАН. ПЛЕСНА ГРУПА		КРИСТИЈАН ОДМИЛА			
TEMPO АЛУМИНИЈУМ				ИСПИТНА КОМИСИЈА АТЛЕТСКИ САВЕЗ СРБИЈЕ				
ГЛУМАЧ РАТКО								
СТАРИ НАРОД ИЗ ЈУЖНЕ АМЕРИКЕ			МУЗИКА СА ЈАМАЈКЕ					

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: ипе, тем, ори, рир, пок, еду, р, стомак, ветерина, имун, лиј, ћирилица, сисавац, сац, кади, кракато, ок, урибе, наоко, пр, т, забран, одисај, е, рдт, епс, биа, опат, антолити, хаићанин.

МОЗАИЧКА УКРШТЕНИЦА: пруст, кра, сестра, лудвиг ван бетовенименио, растока, рпа, дин, шерпаси, едам, отес, шталарина, а, аи, канарица, вир, ј, сомалијац, роми, еуклид, тацит, деј, планути, јована, као, ошо, о'хара, д, оснивачица, аркар, стила, анекс, дане, миш, текуница, ним, а, тенин, лименка, и, треф, ирит, наопак, оз, ентони перкинс.

МАГИЧНИ ШТИТ: конгрес, интрига, агрегат, бригита, негатив.

СУДОКУ: а) 147-632-589, 589-417-362, 362-958-714, 491-563-827, 675-821-943, 823-794-156, 256-179-438, 914-386-275, 738-245-691. б) 826-941-537, 514-673-982, 739-582-146, 653-897-214, 981-254-763, 247-316-895, 492-165-378, 368-729-451, 175-438-629.

БО	ЛИ	НЕ	ТИ.
ДВО	КА	ЉЕ	БИ
КО	ТИ	РУ	ГО
ПЛА	У	ПЕ	ЈЕ
ВА	У		

Разонода

ОДВАЛЕ

СВЕТЛАНА РАЖНАТОВИЋ, певачица, о „новим стиховима” у њеним песмама:

- Извучен из контекста, можда је најитригантнији „поред таквих олоша постала сам и ја лоша”.

ЈОВАН КРКОБАБИЋ, потпредседник Владе и председник Партије пензионера:

- Шта би било ако ја умрем, шта ће бити са пензионерима.

МАЈА НИКОЛИЋ, певачица:

- Желела сам да снимим дует с премијером Дачићем, али пошто ми није одговорио ни на један од три позива – одустала сам. Никога не молим и не зовем више од три пута.

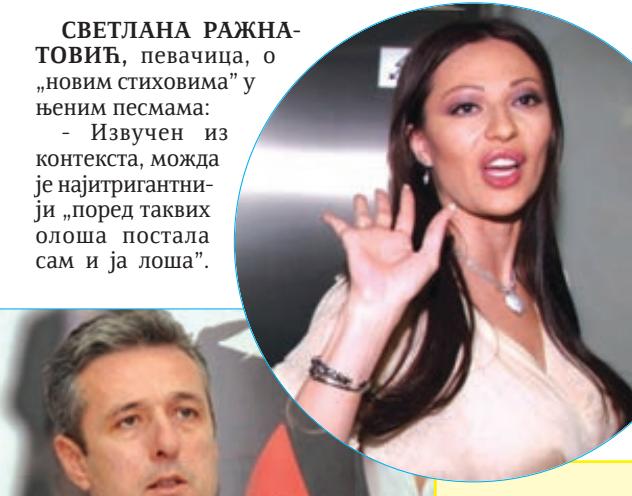
ВЛАДИМИР ИЛИЋ, функционер Уједињених региона Србије, о функционисању Владе:

- Има много лошег стања у разним секторима, али то не значи да је министар Динкић радио лоше.

СИНИША КОВАЧЕВИЋ, драмски писац:

- Некога глад стимулише на секс, а некога ситост. Постала је пословица, али и научно доказана чињеница да, рецимо, туберкулозни болесници имају страшно појачан либидо.

СВЕТЛАНА РАЖНАТОВИЋ, певачица, о „новим стиховима” у њеним песмама:

- Извучен из контекста, можда је најитригантнији „поред таквих олоша постала сам и ја лоша”.

ТОМИСЛАВ НИКОЛИЋ, председник Србије:

- Срби никад неће изгубити Косово, али ја нисам председник и у Приштини и то је оно што боли и што је, нажалост, већ тешко променити.

Наташа Беквалић, певачица:

- Никада нисам имала ни спонзоре ни љубавнике који су новцем или својим утицајем помогли у било ком смислу мени приватно и мојој каријери.

ДЕНИС ШЕФИК, ватерполиста „Црвено звезде”:

- Овакву слогу никде нисам видео. Играо сам у срединама где је било добрих ватерполиста, али лоших људи, а ми смо дивни људи и играчи.

Драган Марковић Палма, председник Јединствене Србије:

- Ако је услов да уђемо у Европски унију усвајање закона који дозвољавају истополне бракове, онда ја остајем код куће да чувам овце.

ТВ ПРОГРАМ
од 13. до 19. јуна

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

Четвртак
13. јунПетак
14. јунСубота
15. јунНедеља
16. јунПонедељак
17. јунУторак
18. јунСреда
19. јун

СТАЊЕ СТВАРИ

20.00 Стане ствари
07.00 Јутарњи програм
09.00 Вести
09.05 Музични програм
10.00 Жене ван закона р. □
11.00 Клиника р. □
12.00 Вести
12.05 Кухињица
12.35 Кухиња у цвећу р.
13.00 Музички програм
14.00 Комунални сервис р.
15.00 Цртани филм:
Бен Тен р.
15.30 Раскршића р.
16.00 Вести
16.05 Жива ватра р.
17.00 Мозаик
18.00 Жене ван закона □
18.50 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм:
Бен Тен
20.00 Стане ствари
21.00 Жива ватра □
22.00 Хроника 2
22.30 Клиника □
23.30 Атлас
00.00 Вести
00.05 Хит дана

20.00 Стане ствари
17.00 Моја Шумадија
07.00 Јутарњи програм
09.00 Вести
09.05 Музички програм
10.00 Жене ван закона р. □
11.00 Клиника р. □
12.00 Вести
12.05 Кухињица
12.35 АБС шоу
13.00 Музички програм
14.00 Стане ствари р.
15.00 Цртани филм:
Бен Тен р.
15.30 Атлас р.
16.00 Вести
16.05 Жива ватра р.
17.00 Моја Шумадија
18.00 Жене ван закона □
18.50 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм:
Бен Тен
20.00 Акција
20.30 Ноќаут
21.00 Жива ватра □
22.00 Хроника 2
22.30 Клиника □
23.30 Мегафон Music
00.00 Вести
00.05 Хит дана

20.00 Стане ствари
17.00 Другачија лојалност □
08.45 Најава програма
09.00 Вести
09.05 Цртани филм:
Бен Тен
09.35 Најсмешије животиње р.
10.00 Биографије познатих
11.00 Кухиња у цвећу
11.30 Лек из природе
12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг
12.05 Шумадијски праг р.
13.00 Кућица у цвећу
13.30 Fashion files
14.00 Shopping avantura
15.00 Документарни програм
16.00 Вести
16.05 Животица и звер
17.00 Благо из Дамаска 1 део
18.00 Акција
18.30 Ноќаут р.

20.00 Стане ствари
17.00 Нојава програма
09.00 Вести
09.05 Цртани филм:
Бен Тен
09.35 Најсмешије животиње р.
10.00 Биографије познатих
11.00 Кухиња у цвећу
11.30 Лек из природе
12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг
13.00 АгроДневник
14.00 Филм □
16.00 Вести
16.05 Филм □
18.00 Лепотица и звер
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм:
Бен Тен
20.00 Стаклено звено
20.30 Најсмешије животиње
21.00 Концерт
21.50 Хит дана
22.00 Хроника 2
22.30 Култура
00.00 Вести
01.00 Хит дана

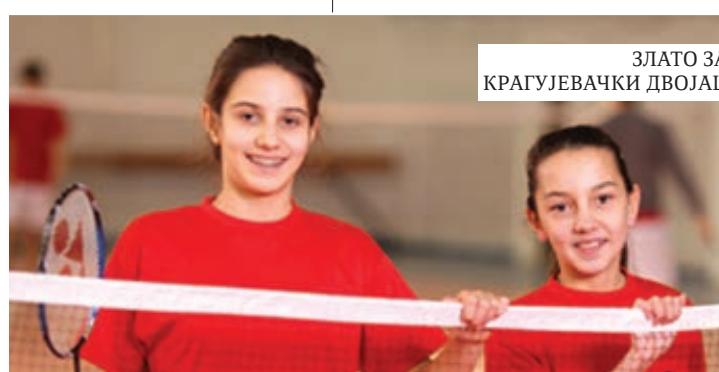
20.00 Мозаик
07.00 Јутарњи програм
09.00 Вести
09.05 Музички програм р.
10.00 Жене ван закона р. □
11.00 Клиника р. □
12.00 Вести
12.05 Кухињица
12.35 Стаклено звено р.
13.00 Музички програм
14.00 Shopping avantura р.
16.00 Вести
16.05 Г.Е.Т. Report р.
18.00 Живе ван закона □
18.50 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм:
Бен Тен
20.00 Ноќаут
20.30 Најсмешије животиње
21.00 Концерт
21.50 Хит дана
22.00 Хроника 2
22.30 Ноќаут
00.00 Вести
00:05 Хит дана

20.00 Жива црква
07.00 Јутарњи програм
09.00 Вести
09.05 Музички програм р.
10.00 Жене ван закона р. □
11.00 Клиника р. □
12.00 Вести
12.05 Музички програм
14.00 Филм р.
16.00 Вести
16.05 Г.Е.Т. Report р.
17.00 Мозаик
18.00 Живе ван закона □
18.50 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм:
Бен Тен
20.00 Жива црква
20.30 Суграђани
21.00 Живе ватра □
22.00 Хроника 2
22.30 Клиника □
23.30 Ноќаут
00:05 Вести
00:30 Хит дана

20.00 Комунални сервис
07.00 Јутарњи програм
09.00 Вести
09.05 Музички програм р.
10.00 Жене ван закона р. □
11.00 Клиника р. □
12.00 Вести
12.05 Култура р.
13.00 Музички програм
14.00 Жива црква р.
14.30 Суграђани р.
15.00 Цртани филм:
Бен Тен
15.30 Fashion files р.
16.00 Вести
16.05 Жива ватра р. □
17.00 Мозаик
18.00 Живе ван закона □
18.50 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм:
Бен Тен
20.00 Жива црква
20.30 Суграђани
21.00 Живе ватра □
22.00 Хроника 2
22.30 Клиника □
23.30 Ноќаут
00:05 Вести
00:30 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм:
Бен Тен
20.00 Комунални сервис
21.00 Жива ватра □
22.00 Хроника 2
22.30 Клиника □
23.30 Раскршића
00.15 Вести
00.20 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

БАДМИНТОН

Ања и Милица
најсјајније у
Новом Саду

ЈУНИОРИ бадминтон клуба Равенс КГ освојили су шест медаља на прошлогодишњем Међународном турниру у Новом Саду. Конкуренција је бројала чак 80 такмичара из шест држава југоисточне Европе, Мађарске, Бугарске, Хрватске, Румуније, Босне и Херцеговине и Србије.

Најсјајније одличје припадају репрезентативкама Србије у конкуренцији женских парова, девојчица до 13 година, Ањи Велемир и Милици Соколовић. Ања је играла и у финалу сингла, али је морала да се задовољи освајањем другог места, као и Миња Миловановић, у категорији до 11 година.

Преостале три медаље бронзаног сјаја, крагујевачки бадминтонаша опет су узељи у конкуренцији парова. То су: Јана Недељковић и Миња Миловановић, међу девојчицама до 11 година, Александар Јовичић и Игор Јовановић у истој узрасној категорији, те Јован Бајић и Давид Ђусић код дечака до 17 година.

С. М. С.

БИЦИКЛИЗАМ

**Могло је и
боље**

ПЛАНИНСКИ бициклиста Радничког Бојан Ђурђић, освојио је прошле недеље 22. место на традиционалној међународној трци високе Ц1 категорије, која је одржана у Самбору у Хрватској.

Конкуренција јесте била веома озбиљна, окупљена из готово целог света, али се, ипак, очекивао виши пласман најбољег српског МТБ бајекра.

С. М. С.

**Време трке
Кроз Србију**

ТИМ друмаша "црвених", очекује велики изазов током трке "Кроз Србију", која је од прекијуче кренула из Ниша и трајаће шест етапа, све до недеље.

Трасу дугу 840 километара, требало би да праће 25 екипа, међу њима и крагујевачки састав, који ће чинити Есад Хасановић, Небојша Јовановић, Горан Шмелџеровић и Ото Јовановић, док ће као гост у нашем дресу бити и Никола Козомара, иначе члан ОБК Београд.

У њих, на трци ће учествовати још један члан Радничког, Дејан Марић, али у тиму подмлађене селекције Србије.

В. У. К.

ЗЛАТО ЗА
КРАГУЈЕВАЧКИ ДВОЈАЦ

ФУДБАЛ**НИЖЕ ЛИГЕ**

Српска лига „Задаг“, 30. (последње) коло: Бане - Слобода (Ч) 0:0, Раднички (Кл) - Победа Белошевца

шевац 5:1, Рудар - Железничар 3:2, Полет (Љ) - Сељак (М) 6:1, Вујић - Маџа 0:3, Шумадија (А) - Партизан (ББ) 1:0, Јасеница 1911 - Млади радник 1:3, Крушник - Слобода (Ч) 1:3.

Табела: Слоја (ПМ) 69, Млади радник 60, Маџа 57, Полет (Љ) 49, Шумадија (А) 39, Рудар 38, Сељак (М) 38, Железничар 37, Победа Белошевца 37, Бане 36, Јасеница 1911 35, Слобода (Ч) 35, Крушник 33, Партизан (ББ) 32, Раднички (Кл) 31, Вујић 24 бода.

У Прву лигу Србије плесирала се Слоја (Пештровац на Млави), а у зонски ранги исјали су Раднички (Клујци) и Вујић (Ваљево).

Зона „Морава“, 30. (последње) коло: Славија - Водојажа 2:2, Тутин - Караборђе 1:2, Трејча - Орловача 0:0, Мешалац - Таково 4:2, Пријевор - Полет (Т) 2:1, Јошаница - Мокра Гора 3:0, Омладинац (З) - Слобода (Г) 2:2, Шумадија 1903 - Омладинац (НС) 5:2.

Табела: Јошаница 67, Мокра Гора 65, Шумадија 1903 53, Таково 49, Тутин 47, Караборђе 45, Водојажа 42, Мешалац 41, Слобода (Г) 39, Орловача 37, Полет (Т) 37, Омладинац (НС) 35, Трејча 33, Славија 29, Пријевор 24, Омладинац (З) 21 бод.

У Српску лигу „Задаг“ плесирала се Јошаница (Нови Пазар), а у нижим рангима исјали су Пријевор и Омладинац (Заблаће). Славија (Крајујевац) ираће бараж са победником Северномитровачке окружене лиге.

Прва традиска лига, 29. коло: Маршић - Шумадија 4:1, Арсенал - Јединство 6:0, Сељак (МП) - Ђава 2:3, Виногради ДБ - Будућност 3:2, Слоја (Д) - Јадран 1:0, Сушица - Партизан (Ц) 3:2, Корићани - Шумадија (Ч) 4:5, Ердојија 1931 - Колонија 0:3 (п.ф.).

Табела: Арсенал 72, Сушица 64, Колонија 61, Јадран 46, Будућност 42, Корићани 42, Слоја (Д) 37, Ма-

ВАТЕРПОЛО**ВАЊА И ФИЛИП****Амбасадори
добре воље**

МИНИСТАР спољних послова Србије Иван Мркић уручио је дипломатске пасоше репрезентативцима Србије, а члановима Радничког, Вањи Удовичићу и Филипу Филиповићу, који ће од сада бити српски амбасадори добре воље у свету.

- Захваљујем у име ватерполо репрезентације Србије на указаној части, држава је препознала вредност спорта и сигуран сам да ће, поред нас, још играча добити ово признање. То је једно од одличја које нема спортску вредност, али сигуран сам да ћемо на прави начин оправдати звање амбасадора добре воље - изјавио је том приликом Филип Филиповић.

Капитен репрезентације и "црвених", Вања Удовичић, рекао је да је част и привилегија бити носилац дипломатског пасоша.

- Ово је потврда да држава цени оно што смо до сада урадили, квалитет и праве вредности. То је уједно и порука младима да наставе тамо где ћемо ми стати,

РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА**Не може
се без
црвених**

У РЕПРЕЗЕНТАЦИЈИ Србије на финалном турниру ватерполо Светске лиге, који ће се од 11. до 16. јуна играти у руском граду Чељабинску, биће и ведете Радничког, Вања Удовичић и Филип Филиповић.

Тако је одлучио селектор репрезентације Србије Дејан Савић, саопштивши истовремено комплетан списак наше селекције.

Такође, стручни штаб репрезентације решио је да у Чељабинск поведе и бека Радничког Душана Марковића, као и члана Црвене звезде Страхиња Рашовића.

Иначе, репрезентације Србије наступа у групи "Б", где су још и изабрани тимови Русије, Кине и Бразила.

МИЛОЈКО ПИВЉАНИН
СА НАСЛЕДНИКОМ

ЖЕСТОКИ МОМЦИ...

БОКС**РЕВИЈА ПОД ОТВОРЕНИМ НЕБОМ****У Сушици као некад**

НОВИ крагујевачки клуб КГ, организацијом четвртог кола Шумадијске боксерске лиге, сврстао се у потпуно-

сти у боксерску породицу. Основач је бивши боксер Радничког Милојко Пивљанин, а клуб са око двадесетак чл-

ришић 35, Шумадија 35, Сељак (МП) 35, Партизан 34 (Ц), Јединство 34, Винојбра 32, Шумадија (Ч) 30, Ђава 30, Ердојија 1931 14 бодова.

30. (последње) коло, (субота, 17.00): Шумадија - Ердојија 1931, Колонија - Корићани, Шумадија (Ч) - Сушица, Партизан (Ц) - Слоја (Д), Јадран - Винојбра 32, Будућност - Сељак (МП), Ђава - Арсенал, Јединство - Маршић.

Друга традиска лига, 29. коло: Младост - Байремар 1:2, Добрача - Борац 1:3, Сељак (Ц) - Ботуње 5:1, Азбесија - Слоја (Л) 1:3, Србија - Кременац 4:0, Куталово 50, 21. октобар 40, Младост Телефрич 41, Колушњак 38, Ботуње 37, Младост 36, Азбесија 36, Сељак (Ц) 35, Хајдук 33, Борац 30, Кременац 30, Добрача 24, Шумадије 2008 1 бод.

30. (последње) коло, (недеља, 17.00): Байремар - 21. октобар, Шумадије 2008 - Младост Телефрич, Колушњак - Куталово, Хајдук - Србија, Сушица - Азбесија, Слоја (Л) - Сељак (Ц), Ботуње - Добрача, Борац - Младост.

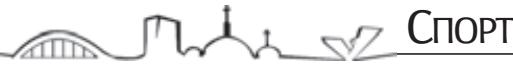
Трећа традиска лига, 17. коло: Дивошин - Стара момци 2:4, Велика Сујубина - Шумадија 1934 1:4, Трмбас - Заслава 1:8, Жежељ - Буриселац 4:0. Слободан је био Стара момци.

Табела: Шумадија 1934 42, Заслава 31, Жежељ 29, Велика Сујубина 23, Сујуденац 22, Буриселац 15, Стара момци 10, Трмбас 9, Дивошин 7 бодова.

18. (последње) коло, недеља, 17.00): Стара момци - Жежељ, Буриселац - Трмбас, Заслава - Велика Сујубина, Сујуденац - Дивошин. Слободна је Шумадија 1934.

А НЕБО К'

СТРЕЉАШТВО**Измакло злато**

СРЕБРНУ медаљу освојио је Стеван Плетикосић прошле недеље на „Великој награди Новог Сада“. У дисциплини МК пушка тростав, са резултатом од 453,3 убијена круга, заостао је за проплашираним Новобеограђанином Миленком Себићем за свега 0,3 поена.

Плетикосић је у основном делу био осми са 1.160 кругова, док је други крагујевачки представник, Милутин Стефановић, са кругом мање, освојио девето место.

Последњег дана „Велике награде Новог Сада“ стрелци су се надметали у дисциплини МК пушка 60 метака лежећи. Стефановић је заузео четврто, а Стеван Плетикосић место ниже - пето.

На такмичењу, које је трајало три дана, учествовало је око 150 стрелца из Бугарске, Мађарске, Словеније, Хрватске, Јужне Африке, Салвадора, Босне и Херцеговине и Србије.

Стрљачка нада

МИЛОШ Ивановић, јуниор „Чика Мате“, отпотовао је у Чешку, где ће од 13. до 16. јуна учествовати у кампу за талентоване стрелце под називом „Стрљачке наде“.

Камп се одржава у Плзену, а Ивановић је на овај пут отишао захваљујући клубу који финансира његово учешће.

С. М. С.

КОШАРКА**СТЕФАН У 20 ЗА ЕВРОПСКО****Дуда звао Бирчевића**

СЕЛЕКТОР сениорске репрезентације Србије објавио је списак од 20 играча, кандидата за састав државног тима за Европско првенство у Словенији. Међу шест дебитаната, нашло се и име кошаркаша Радничког Стефана Бирчевића, који већ дуже време игра за Универзитетску селекцију наше земље, а тренутно се налази на припремама те селекције у Зрењанину. Позив наравно радује, али надамо се да се неће поновити прича са Драганом Милосављевићем и Марком Чакаревићем - Ивковићев позив, одмах затим прелазак у Партизан, а од репрезентације вишега никад ништа.

ИЗ ЧИКАГА У КГ**Тројка из блока**

ПОСЛЕ Београда и Чикага, Крагујевац ће

бити домаћин хуманитарне акције под називом „Тројка из блока“. Циљ пројекта је изградња и опремање купатила за 10 социјално угрожених породица у Србији. Организатор је хума-

нитарна организација „Срби за Србе“ у сарадњи са Кошаркашким савезом Србије.

Такмичење у шутирању тројки у нашем граду одржаће се у недељу, 16. јуна, у хаљи у Великом Парку.

М. М.

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ**ДИВЉИ ВЕПРОВИ - ВУКОВИ 23:60****За сада нема шансе**

НЕШТО бољу и квалитетнију игру пружили су Крагујевчани у другом овогодишњем сусрету са Вуковима, али то ни изблизу није било доволно за озбиљну претњу. Утакмица је одиграна у оквиру петог кола ЦЕФЛ купа, а резултат је био 23:60 за Београђане, по деоницима 0:13, 17:13, 0:13, 0:21.

Иако је била видљива извесна судијска пристрајност на страни гостију, то никако није разлог убедљивог пораза на „Чика Дачи“. Много организације и мотињије деловала је београдска екипа и то је умела да оствари на самом терену. Вепрови су се „пробудили“ у другој четвртини, али довољно само да приђу на један тач даун. Сва три уласка у Н зону за домаћина имао је Треј Меквеј, а остале поене донео је Срђан Ружић једним филд голом и са два ПАТ-а.

Вепрови тако уочи последњег кола овог међународног такмичења имају скор од три победе и два по-

раза и други су на табели, а одлучујући меч играју 30. јуна са Сребрним Соколовима у Љубљани. Први сусрет у Крагујевцу завршен је победом нашег тима са 27:13, а успех у главном граду Словеније донео би им финале Купа Централне Европе, тиме и нови дуел са београдским Вуковима, лидером на табели.

Тешко без Алфа

ПОВРЕДА ахилове тетиве онемогућила је капитена Дивљих Вепрова да помогне екипи у утакмици у недељу. Тридесетчетврогодишњи ранингбек, од 22. марта 2003. године одиграо је 104 узастопне утакмице, што за клуб што за репрезентацију, не пропустивши нити један.

Природа повреде је таква да популарни Алф остаје ван терена до краја текуће сезоне.

Следи расплет

ПРЕДСТОЈЕЋЕГ викенда на програму Супер лиге Србије је последње коло лигашког дела сезоне. Хватају се позиције пред борбу за титулу, али и за спас од испадања. Најинтересантнији је свакако новосадски меч, у коме се за позицију два директно боре домаће Војводе и Дивљи Вепрови. Ова два тима свакако ће међусобно играти у полуфиналу плеј офа, али победник ће имати предност домаћег терена.

Остали парови су: Плави Змајеви - Легионари, Пантери - Краљевске Круне и Императори - Вукови.

М. М.

...АЛИ И ДЕВОЈКЕ

анова егзистира и битише на стадиону и у помоћним просторијама Фудбалског клуба Сушица.

- Разлог за овакав корак је стање у боксу, које је изузетно лоше. Појавило се много људи који раде у овом спорту, али више одмаху него што помажу. Желим да помогнем на прави начин да би се стање поправило.

Основани смо у децембру прошле године, крећемо полако, али сигурно. Такмичаре лагано, уз тренажни процес укључујемо у такмичење, а ова приредба је управо резултат тих тежњи. Јесте да се бокс полако гаси, али покушаћемо да урадимо онолико колико је у нашим могућностима да се суноврат прекине. Радимо искључиво овом трошку и надам се да ће се труд и новац исплатити резултатима наше деце - рекао је Пивљанин.

Четврто коло подсетило је на давне дане, када су се боксерске приредбе одржавале на отвореном. Ринг је био постављен на терену стадиона „Сушица“, а за боксерске прилике окупило се пристојан број навијача. Победе за организатора извојевали су Урош Љушић и Марко Пивљанин, који је добио пехар за најбољег такмичара, а изгубили су Марина Матић, Јовица Лешњак и Стефан Марковић. Градски ривал Раднички пријавио је девет такмичара, од којих тројица, Себастијан Анђелковић, Никола Букелица и Лазар Станојевић нису имали ривале. Победили су Дејана Делетић, Стефан Јовановић и Трифун Дашић, док су мечеве изгубили Јована Таневска, Никола Станојевић и Лазар Дашић.

Пето коло биће 29. јуна у Новом Пазару.

М. М.

ци ове игре, резултатом 21:18.

Поред ова два састава, пласман на завршницу у Београду изборили су још и полуфиналисти, крагујевачки „Твист“ и тим „Трипл икс“ из Сарајева. Победник финала биће представник Србије на Светском првенству у Швајцарској.

Иначе, код нас су учествовале 22 екипе у мушкијој конкуренцији, док код девојака није било пријављених. Следећи квалификациони турнир игра се 22. и 23. јуна у Новом Саду.

М. М.

БАСКЕТ „ТРИ НА ТРИ“**За мало**

ЕКИПА „Радија Стари Град“ из Крагујевца изгубила је у финалу првог од четири квалификационе турнира за Првенство Света у баскету „три на три“, одржаног у недељу на терену ПМФ-а у нашем граду. Од њих су били бољи новосадски, уједно и планетарни прва-

УЗБУДЉИВО НА ПМФ-У

КАРТИНГ**Сви за Филића**

НА стази Ада Хуја у Београду, минуле недеље возена је трећа картинг трка за шампионат Србије, која је имала и хуманитарни карактер под називом „Сви за Филића“, јер је сав приход био намењен за лечење десетогодишњег Филића Торомана.

Од крагујевачких такмичара најбољи резултат остварио је Александар Ристић, који је тријумфовао у обе трке у класи 4, чиме је учврстio водећу позицију у генералном пласману. У класи 3 било је најжешће, с обзиром да је била и најброжнија. Никола Лазаревић је забележио једно друго и једно треће место, а другу позицију у првој трци освојио је и Лука Стојановић. У класи 6 Мирослав Марковић је био најбољи у првој трци, док је у другој на циљ стигао трећи.

С. М. С.

ПЛИВАЊЕ**Медаље из Срема**

ПЕТИ Међународни пливачки митинг „Пиколо“ у Сремској Митровици, у конкуренцији 19 српских и ино клубова, такмичарима Пливачких клубова Фока донео је осам медаља и екипно 12. место.

Седморо Крагујевчана представило је Фоку на овом такмичењу и освојило једно златно, четири сребрна и три бронзана одлика у тркама на 50 метара. Најуспешнији је био 11-годишњи Димитрије Петрушћић, победник краул и за место ниже пласиран у трци делфин стилом. Две године млађа Тијана Васиљевић била је друга у дисциплини делфин, а трећа на прсном надметању, док су по сребрну медаљу освојили Јована Радојевић и Михајло Велић у делфин стилом, а Тијани Петрушћић (леђно) и Алекси Ђорђевић (краул) припадају бронзаним.

В. У. К.

FITNESS SHOP
OLYMPIA
 SPORTSKA HRANA №1
 Kod Vatrogasnog doma (034) 338 338

